Základní
Umělecká
Škola

Rychnov nad Kněžnou

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE 4

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 5

2.1. Počet oborů a velikost školy 5
2.2. Historie a současnost 5
2.3. Charakteristika pedagogického sboru 6
2.4. Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce 6
2.5. Vybavení školy a její podmínky 6

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE 7

3.1. Zaměření školy 7
3.2. Vize školy 7

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 7

4.2. Strategie pro kompetenci osobnostně sociální 7
4.3. Strategie pro kompetenci kulturní 8

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU 9

5.1. Přípravné studium hudebního oboru 9
5.2. Předměty, které jsou obsahem více studijních zaměření 11
5.3. Vzdělávací zaměření Hra na klávesové nástroje 18
5.3.1. Studijní zaměření Hra na klavír 18
5.3.2. Studijní zaměření Hra na cembalo 23
5.3.3. Studijní zaměření Hra na varhany 26
5.3.4. Studijní zaměření Hra na elektrické klávesy 28
5.4. Vzdělávací zaměření Hra na smyčcové nástroje 33
5.4.1. Studijní zaměření Hra na housle 33
5.4.2. Studijní zaměření Hra na violu 36
5.4.3. Studijní zaměření Hra na violoncello 40
5.4.4. Studijní zaměření Hra na kontrabas 43
5.5. Vzdělávací zaměření Hra na dechové nástroje 45
5.5.1. Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu 45
5.5.2. Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu 49
5.5.3. Studijní zaměření Hra na klarinet 53
5.5.4. Studijní zaměření Hra na hoboj 56
5.5.5. Studijní zaměření Hra na saxofon 59
5.5.6. Studijní zaměření Hra na trubku/lesní roh/tenor 62
5.5.7. Studijní zaměření Hra na pozoun 65
5.6. Vzdělávací zaměření Hra na strunné nástroje 67
5.6.1. Studijní zaměření Hra na klasickou kytaru 67
5.6.2. Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru 70
5.6.3. Studijní zaměření Hra na basovou kytaru 75
5.7. Vzdělávací zaměření Hra na bicí nástroje 79
5.7.1. Studijní zaměření Hra na bicí nástroje 79
5.8. Vzdělávací zaměření Sólový zpěv 82
5.8.1. Studijní zaměření Sólový zpěv 82

5.8.2. Studijní zaměření Populární zpěv 87
5.9. VZDĚLÁVACÍ ZAMĚŘENÍ SBOROVÝ ZPĚV 90
5.9.1. Studijní zaměření Rychnovský dětský sbor 90
5.10. VZDĚLÁVACÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA AKORDEON 96
5.10.1. Studijní zaměření Hra na akordeon 96
5.11. STUDIUM PRO DOSPĚLÉ A UMĚLECKÁ PRAXE 101

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU 103

6.1. PŘÍPRAVNÉ STUDIUM 103
6.2. STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ VÝTVARNÁ TVORBA 103
6.3. STUDIUM PRO DOSPĚLÉ A UMĚLECKÁ PRAXE VÝTVARNÉHO OBORU 110

7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU 111

7.1. PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ 111
7.2. STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ TANEC 113
7.3. STUDIUM PRO DOSPĚLÉ A UMĚLECKÁ PRAXE TANEČNÍHO OBORU 118

8. VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ DRAMATICKÉHO OBORU 119

8.1. PŘÍPRAVNÉ STUDIUM 119
8.2. STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HERECTVÍ 119
8.3. STUDIUM PRO DOSPĚLÉ A UMĚLECKÁ PRAXE LDO 125

9. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI 126

10. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH 126

11. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY 126

11.1. ZÁSADY A ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ 126
11.2. ZÁSADY HODNOCENÍ 126
11.2.1. Způsob hodnocení 127
11.3. TALENTOVÉ ZKOUŠKY 127
11.3.1. Přípravné studium 128
11.3.2. Základní studium I. a II. stupně 128
11.4. OBLASTI VLASTNÍHO HODNOCENÍ ŠKOLY 129

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP:	Školní vzdělávací program Základní umělecké školy v Rychnově nad Kněžnou
Předkladatel:	Základní umělecká škola, Rychnov nad Kněžnou, Panská 1492 Panská 1492, 516 01 Rychnov nad Kněžnou IČO: 71 235 060 Ředitelka: Mgr. Kamila Hájková Telefon: 778 888 074 E-mail: skola@zusrk.cz Datová schránka: ecgmvdd Webové stránky: www.zusrk.cz Facebook: www.facebook.com/zusrk
Zřizovatel:	Město Rychnov nad Kněžnou Havlíčkova 136, 516 01 Rychnov nad Kněžnou Telefon: 494 509 111 E-mail: podatelna@rychnov-city.cz Webové stránky: www.rychnov-city.cz
Platnost dokumentu:	schváleno 30. srpna 2024 platnost od 2. září 2024

.....	.....	.....
datum	podpis ředitelky	razítko školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Počet oborů a velikost školy

Základní umělecká škola Rychnov nad Kněžnou má kapacitu 800 žáků. Její kapacita je od září 2023 naplněna. Žáci navštěvují čtyři umělecké obory: hudební, taneční, výtvarný, literárně dramatický.

Hudební obor je ve škole nejpočetnějším. Děti se učí hře na hudební nástroje, sólovému či sborovému zpěvu. Při škole pracuje RYCHNOVSKÝ DĚTSKÝ SBOR (Koťata, Ptáčata, Carmina), dva smyčcové orchestry – Orecchie Piccole a Orecchie Grandi, flétnové soubory I FLAUTI MATTI a SARABANDA, školní kapela NONA a taneční orchestr ColorBand. Žáci hudebního oboru hrají v komorních souborech různého složení.

V prvním poschodí školy se nachází dva **taneční** sály. Děti sem přicházejí v předškolním věku. Výuka začíná tanečními a pohybovými hrami se zpěvy a říkadly pro nejmenší, dále se zde učí taneční gymnastika, lidový tanec, klasický balet, moderní výrazový tanec a jazz pro začátečníky.

Ve **výtvarném oboru** získávají žáci základy výtvarného vzdělání v přípravném a základním studiu I. a II. stupně. Učí se kresbě, malbě, grafice, modelování a dekorativním činnostem.

V „Divadýlku v poschodí“ s malým jevištěm a zákulisím se s prvními hereckými etudami seznamují žáci nejmenšího oboru školy - **literárně dramatického**. Děti se učí formou hry a dramatických průprav základním dovednostem rozvíjejícím jejich schopnost soustředění, pozornosti, pohybu, rytmického vnímání, technice přednesu a základního hereckého projevu.

2.2. Historie a současnost

Dne 13. listopadu 1945 byla v Rychnově nad Kněžnou založena Městská hudební škola za účelem šíření kulturního poslání hudby mezi nejširší vrstvy. Žáci navštěvovali hodiny zpěvu, houslí, klavíru, dechových nástrojů a hudební nauky. Ředitel Josef Dobeš a další dva učitelé vyučovali celkem 52 žáků. V roce 1961 byla škola rozšířena o další dva obory – výtvarný a taneční. Rok 1964 přinesl otevření pobočky v Kostelci nad Orlicí, která se stala samostatnou v roce 1966. Literárně dramatický obor zahájil svou činnost v roce 1979. Od roku 1990 se LŠU přejmenovala na Základní uměleckou školu.

Od vzniku školy se vyučovalo v přízemí chlapecké školy na Stalinově (dnešní Masarykově) ulici, později ve staré radnici na náměstí, od roku 1947 v prostorách bývalého chudobince a v březnu 1990 byla tehdejší Lidová škola umění přemístěna do jednoho z křídel Společenského centra města Rychnov nad Kněžnou, které je zázemím všem oborům dodnes. V roce 2001 se do samostatných prostor v Komenského ulici přesunul Rychnovský dětský sbor. V současnosti školu navštěvují děti z Rychnova nad Kněžnou a širokého okolí.

Ředitelé školy:

Josef Dobeš (1945 – 1966)

Růžena Říhová (1966 – 1977)

Josef Kubíček (1977 – 1981)

Pavel Kovářík (1981 – 2017)

Kamila Hájková (2017 – doposud)

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je plně kvalifikovaný. Průměrný věk pedagogických pracovníků se pohybuje v rozmezí 40 – 45 let.

2.4. Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Naše škola uskuteční ročně kolem 200 uměleckých akcí. Pravidelně pořádá žákovské koncerty, výstavy výtvarného oboru, vystoupení tanečního a literárně dramatického oboru. Mezi tradiční akce patří Novoroční koncert, účinkování žáků ZUŠ na výstavě Betlémů z kraje Orlických hor, „Narozeninové dny“ pro seniory, výchovné koncerty pro MŠ a ZŠ, koncerty a ples Rychnovského dětského sboru, cyklus klavírních recitálů a od roku 2023 také Masopust. Oblíbenými programy jsou komponované programy, na kterých se podílí všechny obory ZUŠ (např. Černobílý svět, autorský muzikál Baron Prášil ad.). V závěru školního roku pořádáme Dny ZUŠ, v rámci kterých se představí všechny obory na několika různých akcích (absolventské koncerty, koncert rodin, vernisáže a výstavy, divadelní představení, absolventské představení tanečního oboru ad.). Škola se každoročně zapojuje do celorepublikového happeningu „ZUŠ OPEN“.

Během studia navštíví žáci koncerty profesionálních těles, baletní představení a výtvarné výstavy konané ve významných galeriích. Spolupráce s pedagogy vyšších typů uměleckých škol umožňuje nejen odborný růst učitelů, ale i možnost konzultací přímo s žáky naší školy. Využíváme i kontaktů v zahraničí, kam vyjíždějí na zájezdy spojené s koncertní činností a účastí na festivalech a soutěžích především žáci Rychnovského dětského sboru.

Dlouhodobými projekty ZUŠ je zapojení do výzvy ŠABLONY II (2019 – 2021) a OP JAK (2022 – 2025).

2.5. Vybavení školy a její podmínky

Škola je soustavně vylepšována po stránce technické i materiální tak, aby mohla vychovávat nové a perspektivní talenty ve všech uměleckých oborech. Třídy jsou akusticky upraveny, vybaveny moderní technikou (digitální panel v učebně Hudební nauky, dataprojektory, počítačová i wifi síť v každé učebně), nahrávací studio (od září 2018 se vyučuje předmětu Zvuková tvorba). Ze ŠABLON II škola pořídila 20ks notebooků/tabletů, které se využívají ve výuce hudební nauky a výtvarného oboru. Pravidelně je doplňován archiv hudebních nástrojů s možností zapůjčení žákům školy, je zde archiv hudebnin a knihovna odborné literatury. Taneční obor využívá taneční sály se speciálním povrchem, výtvarný obor kromě hlavní učebny keramickou a grafickou dílnu. Literárně dramatickému oboru slouží v prostorách školy malá divadelní scéna vč. technického vybavení (osvětlení, zvuková technika). Ve škole je mistrovský koncertní klavír August Förster a od září 2017 cembalo s dílny p. Vyhnálka (kopie Antwerpského Johannese Ruckerse z roku 1624).

S narůstajícím počtem žáků a pedagogů se naše škola rozrůstá i co se týče prostoru. V letech 2020 - 2022 proběhla rekonstrukce suterénu, díky které vznikly nové prostory: tři nové učebny, sborovna, toalety, dvě šatny pro taneční obor a sklad tanečního oboru. Zrekonstruována byla i samotná chodba – byly nainstalovány podhledy s novými světly, položena nová dlažba, natřeny dveřní zárubně i dveře, ad. Od února 2022 škola využívá čipů ke vstupu do školy. V září 2023 se suterén rozšířil o klavírní učebnu, v únoru 2024 pak v přízemí vznikla PŘEZOUVÁRNA. V srpnu 2024 se zrekonstruovala učebna hudební nauky a nově vznikla odhlučněná učebna bicích nástrojů.

Za poslední roky si škola vybudovala svou osobitou tvář s důrazem na kvalitu a výsledky výuky. Hudební obor nabízí vedle individuální výuky zapojení v kolektivních činnostech i dalších menších komorních uskupeních.

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1. Zaměření školy

- prosazujeme vyváženost a srovnatelnou úroveň všech čtyř uměleckých oborů a jejich vzájemnou spolupráci
- vytváříme podmínky pro práci s dětmi předškolního věku
- preferujeme práci dětí v kolektivu (pěvecký sbor, orchestry, soubory, komorní hra, divadelní soubory, společná práce ve výtvarném oboru)

3.2. Vize školy

- vytvářet podmínky pro nové formy vyjadřování se ve všech oblastech umění (elektronická hudba, digitální technologie apod.)
- vytvořit na škole dostatečný prostor pro komorní hru, hru v souborech a orchestrech, pěveckém sboru
- vytvářet podmínky pro kvalitní přípravu žáků na vyšší typy uměleckých škol
- ve větší míře seznamovat žáky s kulturní minulostí a současností svého národa a regionu
- zaměřit se na uplatnění absolventů v amatérských souborech a sdruženích
- prohlubovat spolupráci jednotlivých oborů při tvorbě společných programů a projektů

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

4.1. Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- na začátku hodiny seznámíme žáky slovně s cílem hodiny (obsah, rozdělení hodiny, formy práce)
- při výběru učební látky respektujeme individualitu žáka (míra talentu, schopnost invence, technická vybavenost, vlastní názor)
- formou dialogu s učitelem i mezi žáky podněcujeme a podporujeme vytváření vlastních názorů
- při výuce využíváme moderní technologie (např. DVD, CD, internet, nejnovější výukové programy)
- důsledně propojujeme teoretickou část výuky s praktickým využitím (např. hudební nauka a hra na nástroj, stavba dramatu při tvorbě dramatického textu)
- ve všech oborech detailně analyzujeme studijní materiál, vysvětlujeme formy práce a postup při domácí přípravě s cílem pochopení procesu nastudování nebo vytvoření prováděného díla
- diskuzí učíme žáky obhájit svůj názor na umělecké dílo a způsob jeho provedení
- ve výuce, rozhovorech, diskuzích používáme odbornou terminologii, dbáme na pochopení pojmů s následným využitím v praxi
- při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace s důrazem na dialog žáka s učitelem, sebehodnocení žáků, zdůraznění kladných prvků

4.2. Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- k soustavné a soustředěné práci vedeme žáka získáváním návyku pravidelného smysluplného a soustředěného domácího cvičení, nejprve v těsné spolupráci s rodiči (přítomnost na hodinách), později při samostatné domácí přípravě
- vědomí zodpovědnosti za úroveň vlastní individuální přípravy upevňujeme formou pravidelného hodnocení zadaných úkolů, oceněním dosažených výsledků, konfrontací se spolužáky při veřejných vystoupeních, přehrávkách, výstavách apod.

- pocit zodpovědnosti dětí vůči sobě vysvětlujeme především na osobním vkladu (vynaložím svůj čas a úsilí, odměnou mi bude něco nového, zajímavého, získám respekt okolí, zdravé sebevědomí)
- rozvíjíme pocit zodpovědnosti dětí vůči svým rodičům (vklad rodičů – vynaložené prostředky, časová zátěž; odměnou pro rodiče jsou konkrétní výsledky práce dětí)
- rozvíjíme pocit zodpovědnosti žáka vůči škole (odměnou je vědomí soudržnosti se školou, úspěšná reprezentace na vystoupeních, výstavách, soutěžích, zapojení se do kulturního dění města a regionu)
- k respektování pravidel etiky a slušného chování vedeme žáky vlastním příkladem
- formou vzájemného hodnocení vedeme žáky k pocitu úcty a tolerance
- vlastním optimistickým příkladem učíme žáka nebát se problému - problém je výzva
- navštěvujeme s žáky koncerty, divadelní a baletní představení, výstavy a diskutujeme o nich
- využíváme možnosti spolupráce jednotlivých sekcí v rámci hudebního oboru či spolupráce mezioborové – tzv. „projektové dny“
- vlastním příkladem (například účinkováním na koncertech a představeních) vedeme žáky k odpovědnému přístupu k přípravě na veřejná vystoupení a společenské prezentace v individuální i kolektivní práci
- jsme v úzkém kontaktu s rodiči (návštěvy v hodinách, třídní schůzky, společné mimoškolní akce, spolek Přátelé ZUŠ Rychnov nad Kněžnou)
- učíme žáky toleranci vůči ostatním lidem kolem – organizujeme nejrůznější vystoupení pro děti, mládež, seniory, pro lidi s handicapem apod. (výchovné koncerty, matiné pro seniory, vystoupení v nemocnicích, koncerty rodin…)

4.3. Strategie pro kompetenci kulturní

- organizujeme pro žáky kulturní představení, návštěvy divadel, pořádáme zájezdy
- vychováváme kulturní osobnost s vlastním názorem na shlédnuté koncerty, představení či umělecké dílo
- seznamujeme žáka s kulturním děním v jeho oboru, městě,…
- využíváme nabídky regionálních profesionálních a amatérských kulturních akcí
- začleňujeme žáky do větších kulturních akcí v jiných subjektech – účinkování v divadelních amatérských souborech, hudebních tělesech (jako hosté)
- svým osobním přístupem ke kulturnímu dění kolem nás vedeme žáky k intenzivnějšímu a odbornějšímu vnímání estetických, uměleckých a morálních hodnot

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Charakteristika

Hudba je vnímána jako prostředek k citovému obohacení mladého člověka, k vlastnímu uměleckému sdělení a jako prostředek vzájemné komunikace. Předpokladem k tomuto vyjádření je soustavné vzdělávání, osvojení si teoretických a praktických znalostí hry na nástroj či zpěvu a poznání národní i světové hudební kultury.

K těmto cílům slouží i možnost studia na naší Základní umělecké škole, která nabízí přijetí dětí od 5 do 7 let do přípravného studia, od 7 do 14 let do I. stupně studia (sedm let) a od 14 do 18 let do II. stupně studia (čtyři roky). Další možností je studium pro dospělé.

Specifikem hudebního oboru naší školy je práce s dětmi předškolního věku, sborový zpěv, možnost hry v souborech a orchestrech, rozšíření kulturního a praktického pohledu na svět hudby v teoretických předmětech. Výuka je realizována pomocí tří oblastí předmětů – **povinné**, **povinně volitelné** (žák si musí vybrat alespoň jeden z nabízených předmětů) a **nepovinné**.

Hudební obor nabízí výuku v těchto vzdělávacích a studijních zaměřeních:

Přípravné studium

- Přípravné studium „Kolečko“
- Hra na nástroj (na výběr z hudebních nástrojů vyučovaných v základních stupních studia)

I. a II. stupeň základního studia, studium pro dospělé

- Hra na klávesové nástroje (Hra na klavír, Hra na varhany, Hra na cembalo, Hra na elektrické klávesy)
- Hra na smyčcové nástroje (Hra na housle, Hra na violu, Hra na violoncello, Hra na kontrabas)
- Hra na dechové nástroje (Hra na zobcovou flétnu, Hra na příčnou flétnu, Hra na klarinet, Hra na hoboj, Hra na saxofon, Hra na trubku, Hra na lesní roh, Hra na tenor, Hra na pozoun)
- Hra na strunné nástroje (Hra na klasickou kytaru, Hra na elektrickou kytaru, Hra na basovou kytaru)
- Hra na bicí nástroje
- Sólový zpěv, Populární zpěv
- Sborový zpěv (Rychnovský dětský sbor)
- Hra na akordeon

5.1. Přípravné studium hudebního oboru

Studijní zaměření „Kolečko“ je určeno pro předškolní děti. Toto studijní zaměření musí žák v prvním přípravném ročníku absolvovat zároveň s prvním přípravným ročníkem studijního zaměření tanečního oboru se stejným názvem „Kolečko“. Náplní Kolečka jsou činnosti preferující komplexní hudebně estetický rozvoj dítěte, které zohledňují propojení všech oborů vyučovaných na ZUŠ (hudební, výtvarný, taneční, literárně dramatický). Jedná se o dvě vyučovací hodiny týdně (jedna v hudebním oboru, druhá v tanečním oboru). Hodnocení předmětu je na základě společného vystoupení žáků na závěr školního roku. Po jednoletém studiu Kolečka si žáci vyberou navazující přípravné studium v jednom z oborů vyučovaných na naší škole.

Studijní zaměření „Hra na nástroj“ je určeno dětem ve věku 5 – 7 let, které chtějí začít již v tomto věku hru na konkrétní hudební nástroj. V prvním přípravném ročníku mají žáci zároveň Kolečko (předškoláci). Toto studijní zaměření dále navazuje na základní studium I. stupně.

Přípravné studium „Kolečko“	Učební plán H-01
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku
	1.
Kolečko hudební	1 + 1[2)]
Celkový počet hodin v ročníku	2

Přípravné studium „Hra na nástroj“		
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku	
	1.	2.
Hra na nástroj[1)]	1	1
Přípravná hudební výchova		1
Kolečko hudební	1 + 1[2)]	
Celkový počet hodin v ročníku	2	2

Poznámky k učebnímu plánu

1) *Žáci jsou v předmětu Hra na nástroj vyučováni buď individuálně nebo ve skupině 1 - 3 žáků.*
Výstupy předmětu Hra na nástroj viz studijní zaměření daného nástroje (1. a 2. přípravný ročník).
Předmětem Hra na nástroj se rozumí konkrétní hudební nástroj (např. Hra na klavír, Hra na zobcovou flétnu ad.).
2) *Obě studijní zaměření musí žák v prvním roce studia absolvovat zároveň s prvním ročníkem přípravného studia Tanečního oboru (Přípravné studium „Kolečko“), viz kapitola 7.1. nebo je možné zvolit jednooborovou variantu pouze v hudebním oboru s názvem Přípravné studium Kolečko.*
3) *Žáci mohou být zařazeni do PV předmětů daného SZ (např. u houslí do Souborové hry,…).*

KOLEČKO HUDEBNÍ

Charakteristika

Přípravné studium Kolečko hudební je určeno pětiletým dětem z mateřských škol. Jeho náplní jsou kolektivní činnosti zaměřené na komplexní hudebně estetický rozvoj dítěte, které zohledňují propojení všech oborů vyučovaných na ZUŠ (hudební, výtvarný, taneční, literárně dramatický). Hodnocení předmětu je na základě společného vystoupení žáků.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

1. ročník

ŽÁK:

- při zpěvu správně stojí, přirozeně dýchá
- na slyšenou hudbu reaguje uvědomovaným rytmickým pohybem
- rozliší zvuky hudební a nehudební, jejich délku trvání, výšku a sílu
- pojmenuje nástroje Orffova instrumentáře a rozezná základní hudební nástroje podle vzhledu i sluchu
- rozezná první hudební značky – houslový klíč, noty, pomlky
- reprodukuje písně a říkadla v různých tempech s pravidelnou pulsací (práce s melodickou i rytmickou pamětí)
- reprodukuje krátké texty se zabarvením v hlase (smutně, vesele, rozčileně …)
- přednese krátkou básničku
- komunikuje s učitelem
- nakreslí a namaluje obrázek suchou i mokrou stopou, vystihne lineární obrys
- pojmenuje barvy
- předvede práci s jednoduchými pracovními nástroji (tužka, štětec)

PŘÍPRAVNÁ HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika

Přípravná hudební výchova je jednoletá přípravná fáze pro hudební vzdělávání v individuálních předmětech a v hudební nauce. Veškeré teoretické znalosti ověřuje žák v praktických dovednostech a hudebně pohybových činnostech.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

2. ročník

ŽÁK:

- rozezná a vysvětlí elementární hudební znaky i pojmy (houslový i basový klíč, dynamická znaménka, repetice, takt, půltón, celý tón, stupnice, interval …)
- napíše noty a pomlky konkrétních délek
- seřadí noty a pomlky do jednoduchých taktů
- přečte a reprodukuje celou hudební abecedu
- rozliší melodii, která klesá, stoupá, skáče, zůstává
- zahraje na zvonkohru jednoduché melodie a na rytmické nástroje jednoduchý rytmus (melodická a rytmická paměť, fantazie)

5.2. Předměty, které jsou obsahem více studijních zaměření

HRA V ORCHESTRU

Vzhledem k organizaci orchestrální hry na naší škole není učební látka rozvržena na ročníky, ale podle metodicko-technických problémů, s nimiž se orchestr bude postupně seznamovat.

I. STUPEŇ

4. – 7. ročník

ŽÁK:

- čistě intonuje v 1., 3. a 5. poloze
- použije a slovně vysvětlí všechny smyky běžně používané v orchestrálních partech: detache, staccato, legato, spiccato a jejich kombinace
- nacvičí s pomocí učitele svůj part
- udrží se ve svém hlasu vedle zkušenějšího spolužáka u pultu
- vysvětlí základní pojmy italského hudebního názvosloví
- uvědomuje si osobní odpovědnost za kolektivní výkon při veřejných vystoupeních

II. STUPEŇ

1. – 2. ročník

ŽÁK:

- čistě intonuje v 1. - 5. poloze
- naladí si nástroj
- pohotově sleduje průběžné změny osmykování jednotlivých partů a řídí se jimi
- čte pohotově svůj part včetně dynamických znamének, smyků, agogiky
- pozorně sleduje dirigenta a důsledně se řídí jeho pokyny
- vnímá hráče ve své i ostatních nástrojových skupinách a reaguje na ně
- vyjmenuje nejznámější česká a světová orchestrální díla
- uvědomuje si osobní odpovědnost za kolektivní výkon jak během pravidelných zkoušek tak při veřejných vystoupeních

3. – 4. ročník

ŽÁK:

- uplatní se v jakémkoli amatérském seskupení (komorní orchestr, symfonický orchestr, atd.)
- čistě intonuje ve všech polohách
- naladí nástroj sobě i mladším spolužákům
- pomáhá mladším spoluhráčům v začlenění do souboru, osmykovávání partů atd.
- předvede samostatné vedení dělené zkoušky své nástrojové skupiny
- pomáhá s organizací soustředění a veřejných vystoupení
- zahraje z listu předložený notový part

HUDEBNÍ NAUKA

Charakteristika

Předmět hudební nauka poskytuje základy odborného hudebního vzdělání. Jejím cílem je kultivace celé žákovy osobnosti, zejména jeho hudebního projevu. Má nejen podněcovat žákův zájem o hudbu, ale i uvědomělý vztah k ní prostřednictvím praktických činností (pěveckých, rytmicko-pohybových, sluchových, poslechových a tvořivých), které jsou podstatou tohoto předmětu. Během výuky se také žák seznamuje s množstvím hudebně teoretických poznatků nezbytně nutných k rozvoji jeho celkové hudebnosti a rozšíření vlastního rozhledu v hudebním světě.

Hudební nauka je povinná pro všechny žáky 1. – 6. ročníku hudebního oboru. Na základě písemné žádosti rodičů je ve výjimečných případech možno uvolnit žáka z výuky HN. Žádost se podává na začátku školního roku, popřípadě v pololetí a musí být schválena ředitelkou školy. Tito žáci jsou v 1. pololetí neklasifikování a ve 2. pololetí vykonají komisionální zkoušku *(viz. Školní řád).*

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- předvede základní pěvecké dovednosti a návyky (artikulace, otevřená ústa, intonace), prokazuje smysl pro metrickou pulzaci, pro barvu tónu a hudební výraz
- orientuje se v uspořádání 2-, 3- a 4/4, taktuje na 2 a 3 doby
- vysvětlí pojmy zvuk, hluk, tón, staccato, legato, tenuto, akcent, nota, notová osnova, klíč, stupnice, tónina, takt
- sluchem rozliší: melodii x doprovod, jednohlas x dvojhlas, celý tón x půltón
- vysvětlí pravidla pro čtení a psaní not v G klíči
- vyjmenuje pořadí # a b, vyjmenuje, zapíše a zazpívá tóny stupnic C – E a F dur, v těchto tóninách intonuje T5
- přeloží základní italské výrazy označující tempo a dynamiku: andante, moderato, allegro, presto, ritardando, accelerando, p, mf, f, crescendo, decrescendo
- objasní rozdíl mezi tónorodem dur a moll

2. ročník

ŽÁK:

- při zpěvu správně vyslovuje a frázuje, nenásilně tvoří tón
- zazpívá v kánonu a pokusí se o lidový dvojhlas
- sluchem rozliší ze dvou současně znějících tónů vrchní / spodní tón
- podle notového zápisu i zpaměti intonuje melodie probraných dur-moll tónin
- vyjmenuje pořadí oktáv od oktávy velké po oktávu 3-čárkovanou
- objasní rozdíl mezi klíči G a F, vysvětlí pravidla pro čtení not v basovém klíči
- zapíše a přečte noty e – f3 v houslovém klíči, C – d1 v basovém klíči
- orientuje se v členění jednoduchých písní (rozliší části a, b, sloku, refrén)
- zařadí hudební nástroje do skupin

- sluchem rozliší sbor ženský, mužský, smíšený
- vytleská a zapíše synkopu a triolu, vysvětlí pojem předtaktí
- rozliší takty čtvrťové a osminové, vytleská v jejich metru základní rytmické hodnoty
- zapíše, vyjmenuje a zazpívá noty stupnic dur/moll do 4 # a 4 b a vytvoří k nim T5 a jeho obraty
- utvoří stoupající a klesající intervaly 1 – 8, intervaly dělí na čisté a velké
- přeloží běžně užívané italské názvosloví pro dynamiku a výraz: pp – ff, dolce, cantabile, alla Marcia a předvede je při zpěvu

3. ročník

ŽÁK:

- zazpívá intonačně čistě delší frázi
- přenáší do vlastní hlasové polohy krátké motivky z vyšších I nižších oktáv
- objasní rozdíl mezi velkou a malou tercií na podkladě akordu dur a moll, obě tercie intonuje a sluchově rozezná
- orientuje se v uspořádání 2 - a 3 – dílné male písňové formy
- vyjmenuje nástrojové skupiny symfonického orchestru
- zapíše, vyjmenuje a zazpívá noty stupnic dur/moll do 5 # a 5b a vytvoří k nim T5 a jeho obraty
- vysvětlí pojem transpozice, daný úryvek přenese o libovolný základní interval oběma směry
- specifikuje jednotlivé druhy mollových stupnic, vysvětlí pojmy: stejnojmenné a paralelní stupnice
- definuje dvoupůlový takt a prakticky předvede jeho znalost (vytvoří a vytleská)

4. ročník

ŽÁK:

- ze zahraného 2- a 3- zvuku zazpívá kterýkoli tón
- sluchem rozliší a intonuje velkou a malou sekundu, tercii, sextu, septimu
- metricky správně člení a reprodukuje složené takty
- orientuje se v metrické pulzaci střídavých taktů
- předvede rytmický dvojhlas
- seznámí se s dvojitými posuvkami, vysvětlí princip enharmonické záměny tónů
- zapíše, vyjmenuje a zazpívá noty stupnic dur/moll do 7 # a 7 b - tyto stupnice odvozuje podle kvartového a kvintového kruhu – a z nich vypíše akordy základní harmonické kadence
- utvoří harmonický doprovod pomocí akordů TSD a ve skupině zazpívá
- utvoří vzestupně i sestupně intervaly čisté, velké, malé
- vyjmenuje a zapíše šest nejužívanějších melodických ozdob (nátryl, mordent, příraz, skupinka, obal, trylek) a předvede je na svůj nástroj nebo je zazpívá
- přeloží a prakticky předvede význam slov: animato, cantabile, comodo, espressivo, leggiero, marcato
- vysvětlí pojmy: partitura, part, komorní soubor
- uvede přední česká hudební tělesa a nejvýznamnější hudební festivaly

5. ročník

ŽÁK:

- zazpívá v jednoduchém dvojhlase
- zazpívá jakýkoli tón z předehraného trojzvuku a sluchem určí počet současně znějících tónů (2 – 4)
- sluchem rozliší velkou a malou septimu na podkladě akordu D7, ve skupině zazpívá
- zaznamená 1 – 2 taktové melodie dur / moll v osminových / čtvrťových taktech s použitím probraných rytmických útvarů (synkopa, triola)
- vytleská rytmy s použitím dvaatřicetinových hodnot zapsaných v osminových taktech
- vysvětlí pojmy: příbuzné stupnice, enharmonicky záměnné stupnice

- utvoří akord D7, vysvětlí princip tvoření zvětšeného a zmenšeného kvintakordu, zapíše kytarové značky pro tyto akordy, pozná D7 podle sluchu
- klasifikuje akordy hlavních a vedlejších stupňů
- charakterizuje období hudebního romantismu a uvede jeho hlavní české a světové představitele
- orientuje se v díle B. Smetany a A. Dvořáka, uvede názvy jejich stěžejních skladeb

6. ročník

ŽÁK:

- specifikuje oblast vlastního hudebního zájmu
- zaujme postoj ke slyšenému dílu, svoje hodnocení argumentuje
- orientuje se ve formálním rozvržení díla, charakterizuje formu fugy, svity, sonáty, symfonie, symfonické básně
- popíše a v poslechových ukázkách vyhledá typické znaky jednotlivých období
- vysvětlí rozdíl mezi polyfonií a homofonií
- vyjmenuje různé druhy septakordů, popíše jejich strukturu a k těmto akordům zapíše kytarové značky
- ve sledu znějících souzvuků identifikuje změnu 1 – 2 tónů, a tím I změnu harmonického napětí
- vysvětlí pojmy a zazpívá: celotónová, chromatická a pentatonická stupnice, mimotonální akord, modulace
- harmonizuje melodii kvintakordy hlavních i vedlejších stupňů a akordem D7

KAPELA

I. STUPEŇ

2. - 4. ročník

ŽÁK:

- naladí nástroj
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party, společné začátky a konce frází
- vnímá dynamiku s pomocí učitele
- podílí se na společné interpretaci jednoduchých písní a melodií
- rytmizuje ve dvou, tří a čtyřčtvrťovém taktu
- orientuje se v základních tóninách C, G, D, A, E, ovládá v nich kadenci T, S, D

5. - 7. ročník

ŽÁK:

- orientuje se v propojení elektrické a basové kytary se zesilovačem, mixážním pultem, reprobednami a s dalšími technickými prvky

II. STUPEŇ

1. - 2. ročník

ŽÁK:

- interpretuje úpravy a originální skladby z oblasti populární hudby, folku, folklóru, popu, rocku, jazzu apod.
- předvede práci s aparaturou
- interpretuje náročnější instrumentální skladby z repertoáru jiných českých či světových kapel
- vyjmenuje základní durové, mollové kvintakordy a septakordy
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- podílí se na výběru písní a skladeb dle vlastních preferencí

3. - 4. ročník

ŽÁK:

- podílí se na aranžování popř. komponování vlastních skladeb

KOMORNÍ HRA

Charakteristika

Komorní hru organizujeme ve skupině 2 - 9 žáků v různém nástrojovém obsazení.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. – 3. ročník

ŽÁK:

- je součástí kolektivu
- respektuje a vnímá spoluhráče
- je zodpovědný za svou práci
- účastní se společných akcí
- orientuje se ve svém partu, vysvětlí jeho znalost (nástupy, dynamika)
- hraje svůj part rytmicky a intonačně čistě
- zahraje z listu jednoduchý part
- při hře udrží tempo a rytmus
- ukáže nástup spoluhráči
- spolupracuje s ostatními hudebními odděleními v rámci korepetic
- podle individuálních schopností hraje jako sólista se souborem, orchestrem
- účastní se kulturního dění v regionu

4. – 7. ročník

ŽÁK:

- se rozehraje
- rozlišuje jednotlivé hlasy (základní orientace v partituře, klavírním výtahu)
- vysvětlí znalost svého partu (nástupy, dynamika, téma, motiv, doprovod)
- stylově interpretuje a zařadí hrané skladby do slohových období
- samostatně nastuduje svůj part
- popíše klasické uskupení komorních souborů (trio, kvartet, kvintet, sextet, nonet)

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. – 2. ročník

ŽÁK:

- rozehraje se
- stylově interpretuje komorní skladby
- s ostatními hráči se nerozchází tempově, rytmicky ani výrazově
- orientuje se v partituře
- předložené složitější party zahraje z listu

3. – 4. ročník

ŽÁK:

- vnímá celkovou harmonii a projevuje smysl pro výstavbu melodie
- podílí se na výběru skladeb, případně skladby k interpretaci samostatně vyhledává

PŘÍPRAVA NA VYŠŠÍ TYPY ŠKOL

Charakteristika

Obsah učiva hudební nauky určené k přípravě žáků ke studiu na vyšších typech škol s hudebním zaměřením shrnuje a prohlubuje látku probranou již v předchozích ročnících. Jejím cílem je poskytnout žákovi individuálním přístupem co nejširší základy hudebně-teoretických poznatků a zdokonalit jeho sluchové a poslechové dovednosti. Studium se chápe jako příprava pro profesionální studium hudby na vyšších typech škol a žáci, kteří jsou k této přípravě doporučeni, se již dříve prokazují zvýšeným zájmem o obor a nadstandardní vybaveností jak v oblasti hudební představivosti a paměti, tak v oblasti sluchových a interpretačních schopností a dovedností.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

5. – 7. ročník

ŽÁK:

- vysvětlí stavbu diatonických stupnic a jejich vzájemných vztahů
- popíše princip chromatické, pentatonické, celotónové a cikánské stupnice
- sluchově rozlišuje jednotlivé druhy stupnic, v probraných tóninách zazpívá z listu jakékoli melodie a v rozsahu 2-3 taktových úryvků je zaznamená
- tvoří a intonuje vzestupně i sestupně všechny druhy intervalů
- vysvětlí způsob tvoření a způsob využití převrácených intervalů
- vyjmenuje názvy intervalů přes oktávu (9-13)
- definuje intervaly přenesené a sluchově je určuje
- analyzuje intervalovou strukturu ve znějícím 3-a 4-zvuku, z těchto akordů zazpívá jakoukoli tónovou složku
- určuje souvztažnosti mezi následnými akordy, sluchem postihne pohyb dvou současně znějících melodií a tyto melodie dokáže zaznamenat
- přesně reprodukuje všechny běžně užívané rytmické útvary zapsané v jakýchkoli rytmických hodnotách a jakémkoli taktovém označení; předvede dvouhlasé rytmické cvičení
- orientuje se v hudební tvorbě (hudební skladatelé a hudební formy) různých období, definuje rozdíly mezi jednotlivými slohy, identifikuje rozdíly mezi jednotlivými žánry
- při poslechu rozlišuje jednotlivé výrazové prostředky (melodii, rytmus, harmonii, tempo, dynamiku, barvu), analyzuje je a vyvozuje závěry
- definuje odborné hudební termíny a přeloží běžně užívané italské názvosloví

SOUBOROVÁ HRA

Vzhledem k organizaci souborové hry na naší škole není učební látka rozvržena na ročníky, ale podle metodicko-technických problémů, s nimiž se soubor bude postupně seznamovat.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. – 4. ročník

ŽÁK:

- sestaví notový pult a spolupracuje s ostatními při přípravě místa pro souborovou hru
- v souboru čistě intonuje v první poloze
- použije základní smyky: detache, staccato, legato a jejich kombinace
- s pomocí učitele zahraje jednoduchý part - při hře svého partu se snaží vnímat i ostatní hlasy
- s pomocí učitele nebo starších hráčů zaznamená do svého partu pokyny dirigenta týkající se změn smyků, dynamiky, agogiky
- sleduje dirigenta a řídí se jeho pokyny

5. – 7. ročník

ŽÁK:

- spolupracuje s ostatními při přípravě místa pro souborovou hru
- čistě intonuje ve všech prstokladech první polohy
- s pomocí učitele vytvoří prstoklady v 1. a 3. poloze
- zahraje jednoduchý part - při hře svého partu se snaží vnímat i ostatní hlasy
- zaznamená do svého partu pokyny dirigenta týkající se změn smyků, dynamiky
- sleduje a uplatní dynamická znaménka
- přizpůsobí se spoluhráčům v technickém provedení, dynamice, intonaci

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1.a 2. ročník

ŽÁK:

- naladí si nástroj
- čistě intonuje a vytváří prstoklady v 1. a 3. poloze
- zahraje svůj part
- spolupracuje a pomáhá učiteli s mladšími žáky – nácvik jednodušších partů

3. a 4. ročník

ŽÁK:

- pomůže s laděním a přípravou mladším spoluhráčům
- podílí se na organizaci a přípravě koncertů
- pod dohledem učitele vede dělenou zkoušku své nástrojové sekce
- zahraje všechny hlasy ve své nástrojové sekci
- zahraje sólový part

TANEČNÍ ORCHESTR

I. STUPEŇ

4. – 7. ročník

ŽÁK:

- předvede přípravu na hru v orchestru (nástroj, noty, stojánek)
- rozehraje se
- řídí se pokyny dirigenta
- zahraje své orchestrální party
- poslouchá ostatní spoluhráče
- chová se přátelsky a kamarádsky k ostatním spoluhráčům

II. STUPEŇ

1. - 2. ročník

ŽÁK:

- naladí svůj nástroj, používá při hře dolaďovací cuky
- při hře čistě ladí a intonuje
- zahraje sóla své nástrojové sekce
- hraje podle dynamických a tempových znamének, řídí se notovým zápisem

3. - 4. ročník

ŽÁK:

- pomůže s laděním a přípravou mladším spoluhráčům
- podílí se na organizaci a přípravě koncertů
- pod dohledem učitele vede dělenou zkoušku své nástrojové sekce

- zahraje všechny hlasy ve své nástrojové sekci
- zahraje sólový part

ZVUKOVÁ TVORBA

Předmět „Zvuková tvorba“ má sloužit jako doplněk studia žáka hudebního i nehudebního oboru; jeho účelem je žáka nejen seznámit s možnostmi zvukové techniky a možnostmi PC práce se zvukem, ale připravit ho i tak, aby si dokázal vystačit i jako běžný uživatel (při propojování kabeláže, rozmísťování repro apod.).

I. STUPEŇ

5. - 6. ročník

ŽÁK:

- samostatně sestaví a vyprodukuje audio CD
- vysvětlí funkci MIDI a MIDI propojení, pomocí MIDI propojuje samostatně
- zapojí reproduktory, propojí klávesy s počítačem
- v notačním programu zpracuje notový záznam partitury
- notační program ovládá přes klávesnici i pomocí kláves řídicí klaviatury
- popíše výbavu a možnosti práce v nahrávacím studiu
- správně rozmístí reproduktory a mikrofony v souladu s akustickými zákonitostmi
- zvládne základní práci s mikrofonem (propojení, nahrávání na mikrofon atd.)
- provede jednoduché úpravy se zvukem (střihy, prolínání atd.)
- audio záznam uloží do různých formátů a ví, jaký je mezi nimi rozdíl
- vysvětlí princip, na kterém pracují elektrické hudební nástroje, a vysvětlí účel zesilovačů
- vytvoří jednoduché rytmické figury pomocí softwarového programu
- ozvučí videosoubory a animace
- popíše možnosti syntetizéru

5.3. Vzdělávací zaměření Hra na klávesové nástroje

5.3.1. Studijní zaměření Hra na klavír

Charakteristika

Hra na klavír je ideální prostředek k rozvoji celkové osobnosti dítěte, působí na duševní i fyzický potenciál tím nejlepším způsobem. Žák pravidelnou prací u nástroje ve škole i doma velmi intenzivně rozvíjí činnost svého mozku – jeho obou hemisfér, což mu napomáhá při veškerých jeho ostatních činnostech. Učí se soustředěné, efektivní a samostatné práci. Tříbí se jeho vkus a prohlubuje jeho estetické cítění. Je veden jak k osobitému vystupování, tak ke schopnosti spolupráce s ostatními. Na II. stupni mohou žáci studovat studijní zaměření Hra na klavír nebo Hra na klavír se zaměřením na přípravu ke studiu na vyšších typech škol.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium (učební plán viz kapitola 5.1.)
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Přípravné studium I. stupně a základní studium I. stupně — Učební plán H-02

Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku									Celkový min. počet hodin za 7 let
	(1. př. roč.)	(2. př. roč.)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na klavír	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	7
Kolečko hudební	(1)									
Kolečko taneční	(1)									
Přípravná hudební výchova		(1)								
Hudební nauka			1	1	1	1	1	1		6
Povinně-volitelné předměty										3
Komorní hra							*1*	*1*	*1*	
Taneční orchestr							*2*	*2*	*2*	
Kapela							*2*	*2*	*2*	
Souborová hra							*1*	*1*	*1*	
Hudební praxe[1)]							*1*	*1*	*1*	
Celkový minimální počet hodin v ročníku	(3)	(2)	2	2	2	2	3	3	2	**16**
Nepovinné předměty										
Příprava na vyšší typy škol							1	1	1	
Komorní hra				0,5	0,5	0,5				
Taneční orchestr				0,5	0,5	0,5				
Kapela				0,5	0,5	0,5				
Souborová hra				0,5	0,5	0,5				
Hudební praxe[1)]				0,5	0,5	0,5				

Základní studium II. stupně - Hra na klavír — Učební plán H-03

Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na klavír	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty					4
Komorní hra	*1*	*1*	*1*	*1*	
Taneční orchestr	*2*	*2*	*2*	*2*	
Kapela	*2*	*2*	*2*	*2*	
Souborová hra	*1*	*1*	*1*	*1*	
Hudební praxe[1)]	*1*	*1*	*1*	*1*	
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	
Zvuková tvorba	1	1	1	1	

Základní studium II. stupně - příprava na vyšší typ škol — Učební plán H-04

Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na klavír	1,5	1,5	1,5	1,5	6
Povinně volitelné předměty					2
Komorní hra	*0,5*	*0,5*	*0,5*	*0,5*	
Taneční orchestr	*2*	*2*	*2*	*2*	
Kapela	*2*	*2*	*2*	*2*	
Souborová hra	*0,5*	*0,5*	*0,5*	*0,5*	
Hudební praxe[1)]	*0,5*	*0,5*	*0,5*	*0,5*	
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					

Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1

Poznámky k učebním plánům

1) Výstupy pro předmět Hudební praxe jsou vypracovány vyučujícím na začátku školního roku (dle potřeb žáků).

2) Výstupy předmětů Hudební nauka, N a PV předmětů viz kapitola 5.2.

HRA NA KLAVÍR

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

1.ročník

ŽÁK:

- orientuje se po celé klaviatuře pomocí černých kláves
- u nástroje sedí (i stojí) s uvolněným pocitem, správně dýchá
- pomocí relativního čtení not dokáže zazpívat, zahrát či zapsat jednoduchá čtyřtaktí (směr melodie nahoru, dolů, rovně)
- pomocí obrázků rozezná malou a velkou sekundu, tercii a čistou kvartu i kvintu
- při hře použije úhozy portamento, staccato, případně legato
- je schopen vlastní improvizace (při hře na černých klávesách používá pedál)

2. ročník

ŽÁK:

- hraje náslechem (orientace po celé klaviatuře) i z not (v rozsahu f – g_1)
- v tónině C dur hraje jednoduchá technická cvičení z not (Burnam: Panáčci), v transpozicích (G – E) zpaměti
- zahraje skladbu s použitím synkopického nebo současného pedálu
- sluchem rozezná všechny základní intervaly a umí je obrysově přečíst i zapsat
- při hře písní improvizuje doprovod pomocí T, D

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- popíše nástroj (pedály, klaviatura, struny, kladívka, dusítka)
- správně a uvolněně sedí u nástroje a klidně a pravidelně dýchá – zná a chápe pojem „uvolnění“
- sluchově analyzuje intervaly (velké, malé, čisté) a umí je zapsat
- při hře z not prokáže orientaci v notovém zápise (v houslovém i basovém klíči noty c – c^2, pomlky – celá, půlová, čtvrťová, osminová) včetně dynamických označení (p, mp, mf, f)
- hraje portamento, staccato, legato – sluchová sebekontrola
- rozezná těžkou a lehkou dobu
- zahraje skladbu s použitím synkopického i současného pedálu
- hraje krátké skladbičky zpaměti
- hraje s učitelem tří-čtyřruční skladby
- vytvoří jednoduché doprovody k lidovým písním (T, D)

2. ročník

ŽÁK:

- na durových a mollových stupnicích prokáže při hře zvlášť schopnost podkladu a překladu palce
- zahraje akordy k probraným stupnicím (tónický kvintakord s obraty)
- hraje etudy (Album etud I, Berkovič – Malé etudy, Technic Is Fun I)
- interpretuje nejjednodušší polyfonní skladby
- hraje nejjednodušší melodické ozdoby (nátryl, mordent, příraz)
- použije pedalizaci (současný i synkopický) podle návodu učitele

- rozezná různé hudební žánry (ukolébavka, pochod, valčík, polka, menuet a další)
- vše hraje s ještě intenzivnější sluchovou kontrolou klavírního tónu
- podle individuálních možností realizuje skladbu zpaměti při veřejném vystoupení
- hraje čtyřruční skladby (min. na úrovni čtyřručních skladeb z klavírní školy BGS)
- hraje z listu jednoduchá čtyřtaktí
- předvede lidovou píseň s jednoduchým doprovodem (TSD)

3. ročník

ŽÁK:

- zahraje durové a stejnojmenné mollové stupnice (C, c, G, g, D, d, A, a, E, e) každou rukou zvlášť v rychlejším tempu
- tónický kvintakord s obraty – tenuto, staccato, rozloženě
- hraje krátké etudy zaměřené na melodické ozdoby (skupinka, obal) i etudy jiného charakteru
- podle individuálních schopností stylově interpretuje jednodušší skladby jednotlivých hudebních období (baroko, klasicismus, romantismus nebo současnost) – minimálně 2 zpaměti
- přečte notový zápis a použije probrané klavírní úhozy + nově non legato – sluchová sebekontrola
- podle návodu pedagoga použije současný i synkopický pedál – sluchová sebekontrola
- zpaměti hraje s využitím sluchové, vizuální, hmatové i logické paměti
- zahraje jednoduchou skladbu zpaměti při veřejném vystoupení
- jednoduše zhodnotí svůj výkon
- transponuje z tóniny C dur do G, D, A dur lidovou píseň či jednodušší skladbu (např. Zd. Janžurová: „S písničkou u klavíru“)
- hraje čtyřruční skladby min. na úrovni čtyřručních skladeb z 2. dílu Evropské školy
- z listu zahraje krátká cvičení

4. ročník

ŽÁK:

- hraje dosud probrané durové a mollové stupnice v protipohybu i rovném pohybu
- hraje dosud neprobrané stupnice (i chromatickou) zvlášť
- hraje čtyřhlasé akordy – malý rozklad (v případě malé ruky septakordy)
- použije nebo teoreticky pozná nové melodické ozdoby – trylek, opora
- stylově interpretuje skladby jednotlivých hudebních období (baroko, klasicismus, romantismus i současnost) – minimálně 2 skladby zpaměti
- uvědoměle rozlišuje jednotlivé hlasy v polyfonních skladbách
- sluchově kontroluje a hodnotí kvalitu svého klavírního úhozu (znělý, zpěvný …) a způsob vedení hudební fráze (počátek-vrchol-ukončení)
- hraje z listu vybrané jednodušší skladby na úrovni 1. a 2. ročníku
- improvizuje jednoduché doprovody s použitím TSD podle akordových značek i podle sluchu

5. ročník

ŽÁK:

- hraje stupnice v rovném pohybu nebo kombinovaně
- hraje velký i malý rozklad každou rukou zvlášť
- použije nebo teoreticky vysvětlí melodické ozdoby – glissando, arpeggio
- za školní rok nastuduje minimálně čtyři etudy (minimálně 1 na oktávovou techniku, případně hru v sextách)
- v polyfonní hře dokáže plasticky nastoupit a vést jednotlivé hlasy
- hraje větší hudební formy (sonatina, rondo, variace)
- pedalizuje s větší sebekontrolou
- s větší jistotou a přesvědčivostí dokáže vystihnout náladu a charakter interpretované skladby
- hraje z listu vybrané skladby na úrovni druhého ročníku

- improvizuje doprovody k písním i s využitím ostinata či vytvořením druhého hlasu
- hraje jednoduché doprovody instrumentálních nebo vokálních skladeb

6. ročník

ŽÁK:

- hraje stupnice v kombinovaném pohybu
- hraje velký rozklad – kvintakord s obraty zvlášť přes 4 oktávy
- zdokonaluje technickou vyspělost (na úrovni Czerny op. 261, 849)
- hraje polyfonní skladby (na úrovni J. S. Bach – Malá preludia)
- sluchově analyzuje hrané skladby (stylové období, hudební forma, harmonická stavba)
- hraje z listu vybrané skladby na úrovni třetího ročníku
- korepetuje
- improvizuje snadné doprovody s využitím akordů na vedlejších stupních

7. ročník

ŽÁK:

- hraje stupnice v kombinovaném pohybu v rychlejším tempu
- hraje velký rozklad – kvintakord s obraty dohromady
- zdokonaluje technickou vyspělost (na úrovni Czerny op. 261, 299)
- hraje skladby různých stylů a žánrů s uplatněním sluchové sebekontroly (např. J. S. Bach – Dvouhlasé invence, J. Haydn, skladba romantického období, soudobá skladba)
- připraví program veřejného absolventského vystoupení odpovídajícímu jeho naturelu a individuálním technickým schopnostem
- hraje z listu vybrané skladby (na úrovni čtvrtého ročníku)
- improvizuje doprovody k písním (složitější ostinata)

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA – HRA NA KLAVÍR

1. ročník

ŽÁK:

- hraje technická cvičení dle individuálních potřeb
- hraje stupnice a akordy dur a moll kombinovaně přes 4 oktávy (výběr dle potřeby)
- zahraje etudy kratšího rozsahu (např. Czerny op. 821)
- hraje z listu jednoduché skladby – např. W. Gillock
- analyzuje skladbu po stránce výrazové, harmonické či obsahové
- hraje zpaměti

2. ročník

ŽÁK:

- hraje stupnice a akordy dur a moll kombinovaně přes 4 oktávy (i od černých kláves)
- zahraje etudy (Czerny op. 849, Burgmüller op.109 apod.)
- poučeně interpretuje skladby různých období
- aktivně spolupracuje při výběru skladeb
- aktivně spolupracuje při analýze probíraných skladeb

3. ročník

ŽÁK:

- hraje stupnice a akordy dur a moll kombinovaně přes 4 oktávy v tercích či sextách
- hraje z listu složitější skladby, např. čtyřruční skladby D. Alexandera
- má vlastní názor na stylovou interpretaci skladeb jednotlivých období a žánrů

4. ročník

ŽÁK:

- své studium zakončí veřejným vystoupením sólovým, případně v duu

- v programu použije skladby různých stylových období

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA – PŘÍPRAVA NA VYŠŠÍ TYPY ŠKOL

- každý žák má individuální učební plán s ohledem na typ školy, na kterou je připravován

1. ročník

ŽÁK:

- hraje na vyšší technické úrovni - technická cvičení (dle individuálních potřeb), stupnice a akordy (všechny dur a moll kombinovaně přes 4 oktávy), etudy (Czerny op. 299, 821 či na stejné úrovni od jiných autorů)
- orientuje se v textu polyfonních skladeb - skladby J. S. Bacha (Knížka pro A.M.B., Dvouhlasé invence) či dalších autorů baroka
- stylově interpretuje skladby z období klasicismu – klasická sonáta
- zahraje minimálně 1 skladbu z období romantismu, 1 skladbu české literatury a skladbu 20. století
- podle možností a vzhledem k potřebám budoucího studijního zaměření se věnuje hře čtyřruční, komorní, hře z listu a improvizovanému doprovodu k písním

2. ročník

ŽÁK:

- předvede hru na vyšší technické úrovni - technická cvičení (složitější), stupnice a akordy (všechny dur a moll kombinovaně přes 4 oktávy v šestnáctinovém pohybu) , etudy (Czerny op. 299, 821 složitější či na stejné úrovni od jiných autorů)
- orientuje se v zápisu polyfonních skladeb - skladby J. S. Bacha (Dvouhlasé invence) či dalších autorů baroka
- stylově interpretuje skladby z období klasicismu – klasická sonáta
- zahraje minimálně 2 skladby z období romantismu, 1 skladbu české literatury a skladbu 20. století
- podle možností a vzhledem k potřebám budoucího studijního zaměření se věnuje hře čtyřruční, hře z listu a improvizovanému doprovodu k písním

3. ročník

ŽÁK:

- předvede hru na vyšší technické úrovni - technická cvičení (dle individuálních potřeb), stupnice a akordy v rychlejších tempech, zmenšený septakord, etudy (Cramer-Bülow)
- orientuje se v textu složitějších polyfonních skladeb - skladby J. S. Bacha (Tříhlasé invence či Franc. suity) či jiných autorů baroka
- vyjádří vlastní názor na stylovou interpretaci skladeb jednotlivých období a žánrů analyzuje skladbu po stránce výrazové, harmonické či obsahové
- zahraje z listu sólově či s učitelem
- improvizuje doprovod k písním

4. ročník

ŽÁK:

- kvalitně se připraví k přijímacím zkouškám
- zahraje repertoár podle požadavků dané školy
- své studium zakončí veřejným vystoupením sólovým, případně v duu
- v programu použije skladby různých stylových období

5.3.2. Studijní zaměření Hra na cembalo

Charakteristika

Studijní zaměření Hra na cembalo je výjimečnou příležitosti pro žáky setkat se s autentickým zněním hudby baroka a renesance, hudby 20. a 21. století. ZUŠ má k dispozicí volnou kopii dvoumanuálového nástroje dle originálu J. Ruckerse z roku 1624, s rozšířeným rozsahem FF – f3. Nástroj obsahuje dva 8´ a jeden 4´ rejstřík, s možností loutny na vedlejším 8´ rejstříku. Cembalo je klávesový nástroj, který tvoří tón drnknutím plektra o strunu. Je nástrojem sólovým a zároveň i neodmyslitelnou součástí komorní hry. Studium cembala navazuje na 4. ročník studijního zaměření Hra na klavír.

Organizace studia

Studium je určeno pro žáky I. a II. stupně, studium cembala navazuje na 4. ročník Studijního zaměření Hra na klavír (jako příprava ke hře na cembalo).

- 5 – 7 let přípravné studium na klavír (učební plán viz kapitola 5.1.)
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia (do 4. ročníku Hra na klavír)
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Základní studium I. stupně								Učební plán H-55
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Celkový min. počet hodin za 7 let
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na klavír	1	1	1	1				4
Hra na cembalo					1	1	1	3
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1		6
Povinně-volitelné předměty Komorní hra Taneční orchestr Kapela Souborová hra Hudební praxe[1)]					 *1* *2* *2* *1* *1*	 *1* *2* *2* *1* *1*	 *1* *2* *2* *1* *1*	3
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	3	3	2	**16**
Nepovinné předměty								
Příprava na vyšší typy škol					1	1	1	
Komorní hra		0,5	0,5	0,5				
Taneční orchestr		0,5	0,5	0,5				
Kapela		0,5	0,5	0,5				
Souborová hra		0,5	0,5	0,5				
Hudební praxe[1)]		0,5	0,5	0,5				

Základní studium II. stupně					Učební plán H-56
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na cembalo	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty Komorní hra Taneční orchestr Kapela Souborová hra Hudební praxe[1)]	 *1* *2* *2* *1* *1*	 *1* *2* *2* *1* *1*	 *1* *2* *2* *1* *1*	 *1* *2* *2* *1* *1*	4
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) Výstupy pro předmět Hudební praxe jsou vypracovány vyučujícím na začátku školního roku (dle potřeb žáků).

2) Výstupy předmětů Hudební nauka, N a PV předmětů viz kapitola 5.2.

HRA NA CEMBALO

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

5. ročník

ŽÁK:

- pojmenuje a pozná základní části nástroje (klaviatura, struny, rezonanční deska, trsátko, rejstříky)
- popíše způsob tvoření tónu (trsací mechanika)
- hraje základní úhozy (non legato, legato – overlegato)
- použije jeden manuál
- rozezná těžkou a lehkou dobu a umí tuto dovednost použít při hře jednoduchých skladeb
- hraje dvojhmaty a akordy v arpeggiích
- vysvětlí melodické ozdoby (mordent, nátryl, příraz)
- hraje z listu jednoduché skladby (např. – BGS Klavírní škola pro začátečníky)
- na klavír hraje skladby s hudby období romantismu a současné hudby na úrovni 5. ročníku (Hra na klavír)
- na klavír pokračuje ve studiu stupnic a akordů, hraje jednoduchou kadenci T – D – T v obratech v tóninách I. skupiny + F dur, H dur

6.ročník:

ŽÁK:

- hraje na obou manuálech
- hraje skladby taneční a variační
- hraje jednoduché polyfonní skladby
- vysvětlí melodické ozdoby (skupinka, obal)
- hraje tříhlasé akordy rozloženě
- hraje kadence v různých tóninách
- hraje z listu jednoduché skladby (A. Diabelli - Melodická cvičení op. 149)
- na klavír hraje skladby z období romantismu a současné hudby na úrovní 6. ročníku (Hra na klavír)
- hraje stupnice v kombinovaném pohybu a kadenci k probírané stupnici

7. ročník

ŽÁK:

- ovládne samostatnou práci se skladbou po stránce technické i výrazové
- vytvoří si vlastní úsudek a kritický postoj ke skladbě
- korepetuje
- na základě všech doposud získaných znalostí a dovedností nastuduje skladbu rozsáhlejšího charakteru a zahraje zpaměti na absolventském koncertě

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

- respektuje a uplatní charakteristické rysy jednotlivých slohových období se zvláštním důrazem na interpretaci barokní a klasicistní hudby
- prokáže schopnost rozlišit základní barokní styly, školy a repertoár (německá škola, italský styl, francouzští clavecinisté)
- zrealizuje samostudium snazších skladeb – aktivně uplatní hru z listu
- prakticky uplatní získané dovednosti při hře doprovodu

2. ročník

- při osvojování správné artikulace a frázování použije sluchovou kontrolu

- prokáže polyfonní myšlení
- uplatní cembalo jako doprovodný nástroj, seznámí se s principy tzv. generálbasové hry

3. ročník

- předvede kultivovanost a tvorbu cembalového tónu
- předvede a pozná principy starých prstokladů
- zohlední doprovodnou funkci a vedení především basové melodie v levé ruce, správné harmonicko-melodické myšlení a vedení hlasů v pravé ruce

4. ročník

- použije všechny doposud získané znalostí a dovednosti k vyjádření svých hudebních představ ve skladbách
- nastuduje program na absolventské vystoupení nebo závěrečnou zkoušku

5.3.3. Studijní zaměření Hra na varhany

Charakteristika

ZUŠ umožňuje žákům výuku na klasických píšťalových varhanách. Výuka probíhá v budově školy na kvalitním nástroji nahrazujícím klasické varhany a dle možností i v kostelích.

Organizace studia

Studium je určeno pro žáky II. stupně od 14 do 18 let. Pokud žák projeví zájem o hru na varhany v mladším věku, doporučujeme jako přípravu zvolit studijní zaměření Hra na klavír.

Učební plány

Základní studium I. stupně								Učební plán H-55
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Celkový min. počet hodin za 7 let
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1		6
Varhanní seminář					1	1	1	3
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	3	3	2	**16**

Základní studium II. stupně					Učební plán H-05
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkem za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na varhany	1	1	1	1	4
Varhanní seminář	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Komorní hra	1	1	1	1	
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) Výstupy předmětů Komorní hra a Příprava na vyšší typy škol viz kapitola 5.2.

HRA NA VARHANY

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. – 3. ročník

Základem výuky je adaptace žáka na specifické vlastnosti varhanního prostoru a exkluzivní nároky kognitivní, percepční, paměťové a pohybové (především koordinační schopnost) vyplývající z možností

nástroje. Výuka je zde orientována holisticky – tj. každá uvedená složka má význam pouze jako součást celku. Vedle toho se žák seznamuje se základy stavby varhan. Cílem je pak jeho dovednost aplikovat získané poznatky při hře práci s varhanním tónem.

ŽÁK:

- popíše rozdíly mezi hrou na klavír a na varhany při tvorbě tónu, jeho trvání a ukončení
- vysvětlí základní herní návyky – správné držení těla, uvolněné ruce a nohy, hru z dlaňových klubů a kotníků, zapojení váhy paží při hře
- popíše a odůvodní potřebu oprostit se od sluchové kontroly při hře a postupně rozvíjí tuto schopnost
- hraje a čte notový zápis v houslovém i basovém klíči, ve dvouřádkovém systému
- osvojí si pomocné postupy pro dodržení pravidelného rytmu a tempa
- vysvětlí základy systematické, rychlé a úsporné práce s notovým zápisem při studiu skladby

4. - 7. ročník

Žák zdokonaluje svoje znalosti stavby varhan, vlivu hrací traktury na hru a dokáže aplikovat získané poznatky s přihlédnutím k individuálním nárokům jednotlivých nástrojů. Žák si automatizuje základní herní návyky a zdokonaluje je při nácviku přiměřeně obtížnějších skladeb.

ŽÁK:

- vysvětlí nebezpečí interpretačního sebeklamu a prostředky k jeho překonání
- hraje a čte přiměřeně obtížnou vícehlasou skladbu
- předvede souhru rukou a nohou, dokáže střídat manuály během hry
- vysvětlí rozdíly při interpretaci skladeb různých slohových období – prvky agogické
- samostatně registruje v jednodušších skladbách

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

Žák se seznamuje se základy stavby varhan a dokáže aplikovat získané poznatky při práci s varhanním tónem.

ŽÁK:

- popíše rozdíly mezi hrou na klavír a na varhany při tvorbě tónu, jeho trvání a ukončení
- vysvětlí základní herní návyky – správné držení těla, uvolněné ruce a nohy, hru z dlaňových klubů a kotníků, zapojení váhy paží při hře
- popíše a odůvodní potřebu oprostit se od sluchové kontroly při hře a postupně rozvíjí tuto schopnost
- hraje a čte notový zápis v houslovém i basovém klíči, ve dvou- a třířádkovém systému
- zvládá souhru rukou a nohou, dokáže vystřídat manuály
- vysvětlí základy systematické, rychlé a úsporné práce s notovým zápisem při studiu skladby

2. ročník

Žák rozšiřuje svoje znalosti stavby varhan, vlivu hrací traktury na hru a dokáže aplikovat tyto poznatky při hře. Žák upevňuje a dále rozvíjí základní herní návyky při náročnějších skladbách.

ŽÁK:

- vysvětlí nebezpečí interpretačního sebeklamu a prostředky k jeho překonání
- hraje a čte přiměřeně obtížnou vícehlasou skladbu
- předvede souhru rukou a nohou, dokáže střídat manuály během hry
- vysvětlí rozdíly při interpretaci skladeb různých slohových období – prvky artikulační, agogické
- samostatně registruje v jednodušších skladbách

3. ročník

Žák dále rozšiřuje svoje znalosti stavby varhan, vlivu vzdušnice na hru a aplikuje tyto poznatky při hře, dále rozvíjí schopnost vícehlasé hry.

ŽÁK:

- zahraje přiměřeně náročnější skladbu
- vysvětlí rozdíly při interpretaci skladeb různých slohových období – prvky ornamentické
- hraje současně na více manuálech
- vysvětlí strojový a sborový princip, alikvotní tóny a jejich využití při hře

4. ročník

Žák dále rozšiřuje svoje znalosti stavby varhan a aplikuje tyto poznatky při hře na nástrojích různé konstrukce.

ŽÁK:

- zahraje přiměřeně náročnou skladbu
- dokáže samostatně registrovat ve skladbách různých slohových období, vysvětlí Weberův – Fechnerův zákon, analytický a syntetický přístup při chápání varhanního zvuku a při registraci
- předvede výběr vhodných skladeb pro konkrétní nástroj

VARHANNÍ SEMINÁŘ

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. – 2. ročník

ŽÁK:

- žák vyjmenuje a zahraje stupnice a akordy do 5# a 5b
- popíše základní tvary akordů a jejich obraty, rozdíly mezi nimi
- popíše a pozná staré klíče, základní tempová označení
- vysvětlí základní etapy vývoje nástroje (varhany antické, gotické, renesanční, baroknı́, romantické, moderní), uvede příklady významných nástrojů ve světě
- obsáhne a vysvětlí základní pravidla pro doprovod melodického nástroje a zpěvu
- popíše základy liturgiky
- popíše a vysvětlí principy správné hygieny a oblékání potřebné pro hru na varhany

3. – 4. ročník

ŽÁK:

- vysvětlí složení a zahraje kadenci v příslušné tónině
- popíše stavbu nástroje
- vysvětlí a předvede fungování nástroje (traktury, rejstříků, pomocných zařízení atd.)
- demonstruje vývoj varhan na příkladech pozoruhodných nástrojů v regionu
- vysvětlí a předvede interpretační přizpůsobení (volbu skladby, registrace, tempa atd.) v závislosti na nástroji a prostoru
- popíše základy péče o nástroj a základy jeho údržby

5.3.4. Studijní zaměření Hra na elektrické klávesy

Charakteristika

Náplní studia je nejen využití jedinečných vlastností nástroje pro žákův odborný hudební růst a poskytování odborného vedení při zvládání technických problémů, ale i kultivace žákova hudebního projevu a výchova ke stylovému vnímání.

Během svého studia žák proniká do skladeb z oblasti hudby lidové, populární, ale i vážné. V průběhu výuky získává technické a harmonické základy pro improvizaci, jejichž nezbytnou

podmínkou je osvojení techniky hry, úměrné schopnostem žáka. Předmět „Hra na elektrické klávesy“ klade zvýšené nároky na znalosti hudební teorie v oblasti stavby intervalů a akordů; vyžaduje také schopnost tvořit akordová spojení a sekvencové postupy.

Cílem studia je vést žáka k samostatné interpretační a tvůrčí činnosti s využitím všech specifik daných nástrojem.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium (učební plán viz kapitola 5.1.)
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Přípravné studium I. stupně a základní studium I. stupně — Učební plán H-06

Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku									Celkový min. počet hodin za 7 let
	(1. př. r.)	(2. př. r.)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na elektrické klávesy	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	7
Kolečko hudební	(1)									
Kolečko taneční	(1)									
Přípravná hudební výchova		(1)								
Hudební nauka			1	1	1	1	1	1		6
Zvuková tvorba[2)]								(1)	(1)	1
Povinně volitelné předměty Komorní hra Kapela								 1 1	 1 1	2
Celkový minimální počet hodin v ročníku	(3)	(2)	2	2	2	2	2	2(3)	2(3)	**16**
Nepovinné předměty										
Příprava na vyšší typy škol							1	1	1	

Základní studium II. stupně — Učební plán H-07

Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na elektrické klávesy	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty Komorní hra Kapela	 1 1	 1 1	 1 1	 1 1	4
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	
Zvuková tvorba	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům:

1) Výstupy předmětů Hudební nauka, Zvuková tvorba, Komorní hra a N předmětů viz kapitola 5.2.

2) Předmět Zvuková tvorba žák absolvuje alespoň v jednom z ročníků.

Základní studium II. stupně - začínající					Učební plán H-61
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na elektrické klávesy	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty					
Komorní hra	1	1	1	1	4
Kapela	1	1	1	1	
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	
Zvuková tvorba	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům:
1) Výstupy předmětů Hudební nauka, Zvuková tvorba, Komorní hra a N předmětů viz kapitola 5.2.
2) Předmět Zvuková tvorba žák absolvuje alespoň v jednom z ročníků.

HRA NA ELEKTRICKÉ KLÁVESY

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

1. - 2. ročník

ŽÁK:

- správně sedí u nástroje
- při hře neprolamuje prsty
- zorientuje se na bílých klávesách a rozliší oktávy
- předvede posun ruky a přenášení paže
- zahraje stupnici C dur protipohybem oběma rukama dohromady
- zahraje lidové písně s elementárním doprovodem v levé ruce s i bez užití funkce ACMP
- pozná základní barvy zvukové banky: klavír, flétna
- rozezná 1. dobu ve známých písničkách a ve hře automatického doprovodu

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- správně sedí u nástroje a postaví ruce na klaviaturu
- bezpečně se zorientuje na nástroji jak při samotné hře (orientace na klávesách), tak při základní obsluze nástroje
- předvede nezávislou práci pravé a levé ruky
- pohotově přečte notový zápis v houslovém klíči
- rozliší hru legato, staccato od klávesy a shora, též portamento
- plynule podloží prsty
- zahraje elementární cvičení ve dvojhmatech
- zahraje stupnice C, G, D v protipohybu a akordy ve funkcích s automatem
- hraje kvintakordy ve vzestupné řadě zvlášť i unisono, s ACMP

2. ročník

ŽÁK:

- zahraje stupnice A-E v protipohybu a rovném pohybu, akordy s obraty funkcí zvlášť
- hraje obraty funkcí i výměny na místě s aut. doprovodem
- jednoduše doprovodí lidové písně a elementárně je stylizuje
- přesně spočítá i předvede tečkovaný rytmus a triolu
- přesně rytmicky artikuluje, správně frázuje
- artikuluje staccato, legato – přísné i palcové, tenuto, portamento
- předvede hru odtahu

- dvojhmaty hraje vázaně
- hraje písničky s posunem ruky s užitím T,S,D kvintakordu

3. ročník

ŽÁK:

- zahraje stupnice F dur; a, d moll harmonickou; obraty funkcí oběma rukama s i bez automatického doprovodu
- doprovodí probrané stupnice základními harmonickými funkcemi
- zpaměti zahraje určenou skladbu
- projevuje se ukázněnou hrou po rytmické a tempové stránce
- lidové písně doprovodí základními harmonickými funkcemi a transponuje je do tónin C-D dur
- rozlišuje charakter hraných skladeb a navrhuje výrazové prostředky k vyjádření nálady díla
- podle charakteru skladeb zvolí vhodné doprovodné styly

4. ročník

ŽÁK:

- zahraje dur-moll stupnice do 4# a 3b protipohybem i rovným pohybem, také v dělených terciích a decimách, jejich hlavní harmonické funkce v obratech oběma rukama dohromady s i bez automatického bubeníka
- zahraje skladby v jednoduché polyfonní úpravě
- zahraje z listu lidové písně, doprovodí je základními harmonickými funkcemi a tyto písně
- transponuje do tónin do 3#
- přečte běžně užívané kytarové značky
- stylizuje lidové písně
- spojuje příbuzné akordy
- předvede melodické ozdoby: příraz, nátryl
- aplikuje všechny způsoby prstové artikulace (legato, staccato, non legato, tenuto, portamento)

5. ročník

ŽÁK:

- zahraje dur-moll stupnice do 5#, b protipohybem i rovným pohybem, také v dělených terciích, decimách a sextách, jejich hlavní harmonické funkce T5, S5 ve 4-hlasé úpravě, D7 v obratech oběma rukama dohromady s i bez automat. doprovodu; v levé ruce předvede na funkci ACMP plynulé spojování akordů
- zahraje s disketou nebo flash
- předvede trylek, obal, mordent, skupinku
- uvede nastudovaný repertoár s pasážovými a chromatickými postupy

6. ročník

ŽÁK:

- zahraje všechny stupnice od bílých kláves protipohybem i rovným pohybem, také v dělených terciích, decimách a sextách, v terciích v pravé ruce rovným pohybem ve dvou oktávách; hlavní harmonické funkce v obratech oběma rukama dohromady ve 4-hlasé úpravě s i bez automat. bubeníka; v levé ruce předvede na funkci ACMP plynulé spojování akordů hlavních i vedlejších stupňů příslušné stupnice
- zahraje chromatickou stupnici rovným pohybem oběma rukama dohromady
- v levé ruce nastylizuje klavírním způsobem rytmus polky a valčíku, lidové písně doprovodí pomocí akordů hlavních a vedlejších stupňů, nastylizuje jejich melodii v pravé ruce
- uvede nastudovaný repertoár s polyfonními prvky

7. ročník

ŽÁK:

- zahraje všechny stupnice od černých kláves protipohybem i rovným pohybem, také v dělených tercií ch, decimách a sextách, v tercií ch v pravé ruce rovným pohybem ve dvou oktávách; velký rozklad hlavních harmonických funkcí v obratech oběma rukama dohromady s i bez automat. bubeníka; jednotlivé stupně stupnice podloží příslušnými akordy
- v levé ruce předvede na funkci ACMP sestavy akordů dur, moll, zv., zm., 7, 7maj, m7, dim
- předloží nastudovaný repertoár s oktávovými a sekvencovými postupy a polyfonními prvky
- k lidové písni utvoří předehru, mezihru, dohru
- samostatně navrhne zvukové rejstříky a doprovodné styly k dané skladbě
- zhodnotí vlastní výkon a své hodnocení zdůvodní

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- zahraje všechny stupnice dur/moll kombinovaným způsobem, také v dělených tercií ch, sextách a decimách v rytmických variantách, v tercií ch v pravé ruce` jednotlivé tóny durových stupnic do 5# podloží příslušnými akordy
- předvede velký rozklad akordů T ,S ,D7 a jejich obratů oběma rukama dohromady
- předvede pasážovou techniku, chromatické postupy, polyfonní vedení hlasů
- v levé ruce předvede plynulé spojování dosud probraných akordů

2. ročník

ŽÁK:

- zahraje všechny stupnice dur/moll kombinovaným způsobem, v dělených tercií ch, sextách a decimách, v tercií ch v pravé ruce v rovném pohybu, durové stupnice do 5# předvede v sextách v pravé ruce a podloží akordy v levé ruce
- předvede velký rozklad T, S, D kvintakordu a jeho obratů oběma rukama dohromady i s funkcí ACMP
- předvede oktávové postupy v obou rukách, pasážovou techniku, chromatické postupy, spoje akordů, polyfonní vedení hlasů
- vybere / popř. nastylizuje/ doprovody k písním a vybraným skladbám, tyto skladby vhodně instrumentuje

3. ročník

ŽÁK:

- zahraje všechny stupnice dur/moll kombinovaným způsobem, také v dělených tercií ch, sextách a decimách, v tercií ch v pravé ruce v rovném pohybu, durové stupnice do 5# a 5b předvede v sextách v pravé ruce a podloží akordy v levé ruce
- předvede velký rozklad T, S, D kvintakordu a jeho obratů oběma rukama dohromady i s funkcí ACMP
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- předvede oktávové postupy v obou rukách, pasážovou techniku, chromatické postupy, spoje akordů, polyfonní vedení hlasů
- nastylizuje předehru, mezihru, dohru
- předvede technicky náročnější skladbu s podehrávkou flash

4. ročník

ŽÁK:

- zahraje všechny stupnice dur/moll kombinovaným způsobem, také v dělených tercií ch, sextách a decimách, v tercií ch v pravé ruce v rovném pohybu, durové stupnice do 5# a 5b předvede v sextách v pravé ruce a podloží akordy v levé ruce
- předvede velký rozklad T, S, D kvintakordu a jeho obratů oběma rukama dohromady bez i s funkcí ACMP

- provede skladbu dokonale po stránce technické, výrazové a stylové
- popíše charakteristické znaky interpretace skladeb jednotlivých slohových období, popř. i některých hudebních žánrů

HRA NA ELEKTRICKÉ KLÁVESY - ZAČÍNAJÍCÍ

ZÁKLADNÍ STUDIUM

II. STUPEŇ

1. ročník
- předvede nezávislou práci pravé a levé ruky¨
- přečte notový zápis v houslovém klíči
- zahraje elementární cvičení ve dvojhmatech
- zahraje stupnici C, G, D protipohybem
- jednoduše doprovodí lidové písně

2. ročník
- - předvede hru odtahu a dvojhmatů vázaně
- - zahraje stupnice A – E protipohybem, akordy s obraty dohromady
- - hraje písničky s užitím T, S, D kvintakordu
- - hraje zpaměti určenou skladbu

3. ročník
- zahraje skladby v jednoduché polyfonní úpravě
- zvládne běžné kytarové značky
- zahraje s flash podehrávkou
- zvládnuté stupnice zahraje též v dělených tercích a decimách, D7 v obratech zvlášť

4. ročník
- - zahraje chromatickou stupnici dohromady
- - lidové písně doprovodí pomocí hlavních i vedlejších stupňů
- - samostatně volí vhodné rejstříky a doprovody

5.4. Vzdělávací zaměření Hra na smyčcové nástroje

5.4.1. Studijní zaměření Hra na housle

Charakteristika

Smyslem hry na housle není intelektuální učení, ale rozvoj a zapojení smyslů jako je sluch, smysl pro tón spolu s činorodou aktivitou, kterou žák projevuje při hře. Tato specifika doplňuje rozvíjení dalších potřebných vlastností jako je soustředění, sebeovládání, vytváření si vlastního názoru, vlastní analýzy problémů apod.

Organizace studia
- 5 – 7 let přípravné studium (učební plán viz kapitola 5.1.)
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Přípravné studium I. stupně a základní studium I. stupně — Učební plán H-08

Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku									Celkový min. počet hodin za 7 let
	(1. př. r.)	(2. př. r.)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na housle	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	7
Kolečko hudební	(1)									
Kolečko taneční	(1)									
Přípravná hudební výchova		(1)								
Hudební nauka			1	1	1	1	1	1		6
Povinně volitelné předměty *Hra v orchestru* *Komorní hra* *Souborová hra*						*2* *1* *1*	*2* *1* *1*	*2* *1* *1*	*2* *1* *1*	4
Celkový minimální počet hodin v ročníku	(2)	(2)	2			3	3	3	3	**17**
Nepovinné předměty										
Hra v orchestru	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*					
Komorní hra	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*					
Souborová hra	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*					
Příprava na vyšší typy škol							*1*	*1*	*1*	

Základní studium II. stupně — Učební plán H-09

Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na housle	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1	2 - 4
Povinně volitelné předměty Hra v orchestru Komorní hra Souborová hra	 2 1 1	 2 1 1	 2 1 1	 2 1 1	4 - 8
Celkový minimální počet hodin v ročníku	1,5	1,5	1,5	1,5	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	
Obligátní nástroj[2)]	0,5	0,5	0,5	0,5	

Poznámky k učebním plánům

1) Výstupy předmětů Hudební nauka, N a PV předmětů viz kapitola 5.2.

2) Výstupy předmětu Obligátní nástroj jsou dány individuálním učebním plánem, který vytvoří vyučující na začátku daného školního roku. Na vysvědčení je uveden předmět „Hra na …" (kde … je daný nástroj).

HRA NA HOUSLE

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

1. - 2. ročník

ŽÁK:

- pojmenuje základní části houslí a smyčce
- drží uvolněně a správně housle a smyčec
- vybrnká nebo zahraje smyčcem dvě drobné skladby

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- drží uvolněně a správně housle a smyčec (nezvedá ramena, neopírá zápěstí levé ruky o housle, neopírá si loket levé ruky o tělo)
- zahraje v první poloze v durovém nebo mollovém prstokladu

- předvede elementární dělení hry smyčcem (hra celým smyčcem a horní i dolní polovinou smyčce)
- zahraje zpaměti krátké skladby v rozsahu do 2 minut
- pojmenuje části houslí a smyčce

2. ročník

ŽÁK:

- zahraje intonačně čistě a doladí posunem prstů
- zahraje v první poloze v durovém i mollovém prstokladu se sníženým prvním prstem
- předvede elementární hru smyčcem a základní smyky (hra celým smyčcem, polovinami smyčce, detache, legato)
- skladbu interpretuje se základními výrazovými prostředky – dynamikou (p, mf, f)
- zahraje zpaměti krátké skladby v rozsahu 2-4 minuty

3. ročník

ŽÁK:

- předvede koordinaci levé a pravé ruky
- zahraje intonačně čistě a přesně doladí
- zahraje v první poloze ve všech základních prstokladech (dur, moll, snížený první prst, zvýšený třetí prst)
- předvede dělenou hru smyčcem a smyky: hra celým smyčcem a horní i dolní polovinou smyčce, detache, legato, staccato)
- skladby interpretuje se základními výrazovými prostředky – dynamikou (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- zahraje zpaměti krátké skladby v rozsahu 3-6 minut

4. ročník

ŽÁK:

- zahraje intonačně čistě
- zahraje v první poloze a zvládne plynulou výměnu do třetí polohy
- předvede smyky: hra celým smyčcem, horní i dolní polovinou smyčce, detache, legato, staccato a jejich kombinace
- zahraje skladbu se základními výrazovými prostředky – dynamikou (p, mf, f, crescendo, decrescendo, ritardando, accelerando)
- zahraje skladby odpovídající ročníku dle notového zápisu
- zahraje zpaměti skladby v rozsahu 4-7 minut
- vyjmenuje názvy hraných skladeb a jejich autory

5. ročník

ŽÁK:

- zahraje kvalitním tónem
- předvede základy vibrata v 1. – 3. poloze
- zahraje v 1. - 3. poloze s plynulými výměnami
- předvede hru staccato, řadové staccato, martelle, sforzato
- zahraje zpaměti skladby v rozsahu 4 – 8 minut

6. ročník

ŽÁK:

- při hře prokáže správnou funkčnost pravé a levé ruky
- prokáže využití vibrata dle svých psychomotorických schopností
- zahraje v 1. - 5. poloze s plynulými výměnami
- předvede základní techniku skákavých smyků (např. spiccato)
- zahraje zpaměti skladby v rozsahu 5 – 8 minut

7. ročník

ŽÁK:

- zahraje v polohách s plynulými přechody mezi jednotlivými polohami
- dobře intonuje, využívá vibrato a dbá o kvalitu tónu
- zahraje základní dvojhmaty a akordy
- zahraje různými smyky a využívá různých výrazových prostředků např. dynamiky
- zahraje z listu, zpaměti i se základy improvizace a transpozice (viz seminář)
- zahraje zpaměti skladby v rozsahu 5 - 9 minut

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- zahraje v 1. – 7. poloze
- výměny poloh provádí plynule
- na hraných skladbách prokáže intonační jistotu

2. ročník

ŽÁK:

- při hře prokáže správné funkce pravé ruky (volné rameno, loket, výměny smyku)
- zahraje a teoreticky vysvětlí používané výrazové prostředky (přednesové skladby)
- v pomalém tempu zahraje dvojhmaty v 1. – 3. poloze (tercie, sexty)
- zahraje krátkou skladbu z listu (orchestrální part v rozsahu max. 1 strany notopisu)
- v návaznosti na hranou houslovou literaturu prokáže znalost hudebních období a stylů

3. ročník

ŽÁK:

- prokáže s jistotou hru levou rukou po celém hmatníku
- s jistotou provádí výměny poloh
- hraje jednodušší durové dvojhmatové stupnice v tercích, sextách a oktávách
- interpretuje skladby různých stylových období (baroko, klasicismus, romantismus, 20. století), vysvětlí základní rozdíly

4.ročník

ŽÁK:

- z listu zahraje 2 – 3 krátké ukázky odlišného charakteru (technika, smyky, výrazové prostředky)
- hraje zpaměti skladby v rozsahu 6 - 10 minut

5.4.2. Studijní zaměření Hra na violu

Charakteristika

Výuka hry na violu plynule navazuje na základy houslové hry v 1. až 3. ročníku I. stupně. Začátek studia violové hry je dán zvýšenými fyzickými nároky na tlak prstů na struny a větším rozpětím prstů při hře. Žák se seznámí se čtením not ve violovém klíči a velmi brzy se může zapojit do hry v orchestru nebo menších komorních uskupeních, což je jeden z hlavních cílů výuky. Vedle kolektivní hry jsou žáci vedeni k sólovému vystupování.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium na housle (učební plán viz kapitola 5.1.)
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia (1. - 3. ročník na housle)
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Základní studium I. stupně								Učební plán H-11
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Celkový min. počet hodin za 7 let
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na housle	1	1	1					3
Hra na violu				1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty Hra v orchestru Komorní hra Souborová hra				 2 1 1	 2 1 1	 2 1 1	 2 1 1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1		6
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	3	3	3	2	**17**
Nepovinné předměty								
Komorní hra	1	1	1	1				
Souborová hra	1	1	1	1				
Příprava na vyšší typy škol					1	1	1	

Základní studium II. stupně					Učební plán H-12
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na violu	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty Hra v orchestru Komorní hra Souborová hra	 2 1 1	 2 1 1	 2 1 1	 2 1 1	4
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) Výstupy předmětů Hudební nauka, Hra v orchestru, N a PV předmětů viz kapitola 5.2.

2) Výstupy předmětu Hra na housle viz studijní zaměření Hra na housle.

HRA NA VIOLU

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

4. ročník

ŽÁK:

- vysvětlí základní rozdíly mezi houslemi a violou
- přečte noty ve violovém klíči v rozsahu c – c^2
- zahraje stupnice a akordy dur a moll v 1. – 3. poloze
- zahraje dvě krátké etudy ve violovém klíči v rozsahu 1. – 3. polohy
- zahraje jednu krátkou přednesovou skladbu zpaměti
- při hře smyčcem předvede správné dělení (celý smyk a poloviny smyčce)
- při hře předvede základní dynamiku (p, mf, f)
- hraje intonačně čistě
- vysvětlí odlišnosti při hře smyčcem na housle a na violu
- vyjmenuje názvy hraných skladeb a jejich autory

5. ročník

ŽÁK:

- přečte noty ve violovém a houslovém klíči v rozsahu c – c^3
- vysvětlí pojem transpozice
- hraje uvolněnou pravou a levou rukou
- hraje a plynule provádí výměny poloh v rozsahu 1. – 3. poloha
- předvede a vysvětlí smyky détaché, legato, staccato, martelé
- při hře předvede a vysvětlí dynamiku p, mf, f, crescendo, decrescendo
- vyjmenuje názvy hraných skladeb a jejich autory

6. ročník

ŽÁK:

- hraje a provádí plynulé výměny poloh v rozsahu 1. – 5. polohy
- vysvětlí a na krátké pomalé skladbě předvede vibrato ve 3. poloze
- při hře předvede a vysvětlí znalost dynamických znamének
- zahraje a vysvětlí smyky používané v přednesové skladbě
- zahraje krátkou skladbu z listu, přednesovou skladbu v rozsahu 3 -5 minut zahraje zpaměti
- vyjmenuje názvy hraných skladeb a jejich autory, zařadí je do stylových období

7. ročník

ŽÁK:

- popíše části violy, stavbu nástroje, druhy použitého materiálu na viole a smyčci
- při hře čistě intonuje
- při hře prokáže uvolněné a funkčně správné držení violy a smyčce
- při hře etudy a přednesové skladby používá základní dynamiku
- přednesovou skladbu v rozsahu 3 – 5 minut zahraje zpaměti s vibratem
- zahraje krátkou skladbu z listu
- přečte krátký zápis ve violovém klíči
- vyjmenuje názvy hraných skladeb, a jejich autory, zařadí je do stylových období

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- předvede smyky détaché, martelé, staccato
- na krátkém přednesovém materiálu předvede smykové kombinace
- hraje intonačně čistě
- hraje a plynule provádí výměny poloh v rozsahu 1.-7. polohy
- zahraje dvě krátké přednesové skladby odlišného charakteru
- zahraje krátkou skladbu z listu

2. ročník

ŽÁK:

- předvede smyky détaché, martelé, staccato s vysvětlením funkce pravé ruky
- na etudách předvede a vysvětlí správné výměny poloh v rozsahu 1. – 7. polohy
- zahraje dvě obtížnější přednesové skladby odlišného charakteru
- na hraných přednesových skladbách vysvětlí frázování
- zahraje obtížnější skladbu z listu

3. ročník

ŽÁK:

- předvede propracované smyky détaché, martelé, staccato, spiccato, sautillé
- předvedené smyky vysvětlí teoreticky
- levou rukou hraje uvolněně s vibratem v rozsahu celého hmatníku

- vysvětlí pojem půlových a sudých poloh
- zpaměti zahraje část sonáty nebo koncertu určených pro violu
- prokáže znalost hry z listu

4. ročník

ŽÁK:

- zahraje zpaměti dvě části sonáty nebo koncertu určených pro violu
- prokáže znalost hry z listu na lehčích orchestrálních partech
- vyjmenuje základní violovou literaturu
- vysvětlí historii nástroje, jeho stavbu a funkci v orchestru

5.4.3. Studijní zaměření Hra na violoncello

Charakteristika

Hra na violoncello klade značné nároky na hudební, fyziologické i intelektuální dispozice žáka, současně však plně rozvíjí všechny složky jeho hudebních schopností, jako je smysl pro intonaci, rytmus, kvalitu tónu a přirozené frázování. Žák má dále možnost rozvíjet schopnost soustředění, sebeovládání, vytváří si vlastní názor apod.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium (učební plán viz kapitola 5.1.)
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Základní studium I. stupně								Učební plán H-13
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Celkový min. počet hodin za 7 let
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1	7
Povinně volitelné předměty								4
Hra v orchestru				2	2	2	2	
Komorní hra				1	1	1	1	
Souborová hra				1	1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1		6
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	3	3	3	2	**17**
Nepovinné předměty								
Komorní hra	1	1	1	1				
Souborová hra	1	1	1	1				
Příprava na vyšší typy škol					1	1	1	

Základní studium II. stupně					Učební plán H-14
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na violoncello	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty Komorní hra Hra v orchestru Souborová hra	 2 1 1	 2 1 1	 2 1 1	 2 1 1	4
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) Výstupy předmětů Hudební nauka, Hra v orchestru, N a PV předmětů viz kapitola 5.2.

HRA NA VIOLONCELLO

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

1. - 2. ročník

ŽÁK:

- drží správně a uvolněně violoncello a smyčec
- vybrnká nebo zahraje smyčcem drobnou skladbu nebo lidovou píseň

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- pojmenuje základní části violoncella a smyčce
- u violoncella sedí uvolněně
- zahraje intonačně čistě (dolaďuje – posune prst po hmatníku tak, aby tón zazněl intonačně čistě)
- zahraje ve 2. poloze
- předvede elementární dělení hry smyčcem (hra celým smyčcem a horní i dolní polovinou smyčce)
- zahraje zpaměti krátké skladby v rozsahu do 2 minut

2. ročník

ŽÁK:

- předvede koordinaci levé a pravé ruky
- zahraje ve 2. poloze s odklonem (se sníženým 1. prstem a zvýšeným 4. prstem)
- předvede elementární smyky (detache, legato)
- zahraje skladbu se základní dynamikou (p, mf, f)
- zahraje krátké skladby odpovídající druhému ročníku dle notového zápisu v basovém klíči
- zahraje zpaměti krátké skladby v rozsahu 2 - 4 minuty

3. ročník

ŽÁK:

- zahraje ve 2. a 7. poloze s plynulými výměnami
- předvede staccato
- zahraje skladbu s dynamikou (crescendo, decrescendo)
- zahraje krátké skladby odpovídající třetímu ročníku dle notového zápisu v basovém klíči
- zahraje zpaměti krátké skladby v rozsahu 3 - 6 minut

4. ročník

ŽÁK:

- zahraje ve 2. a 7. poloze s plynulými výměnami a orientuje se i v ostatních polohách
- zahraje základní flagiolety
- předvede kombinace smyků
- zahraje skladbu s použitím ritardanda
- zahraje skladby odpovídající čtvrtému ročníku dle notového zápisu v basovém klíči
- zahraje zpaměti skladby v rozsahu 4 - 7 minut

5. ročník

ŽÁK:

- zahraje ve všech základních polohách (1. - 7.) s plynulými výměnami
- zahraje v palcové poloze bez výměn do ostatních poloh
- předvede smyky řadové staccato, martelle, sforzato a jejich kombinace
- předvede vibrato
- zahraje skladby odpovídající pátému ročníku dle notového zápisu v basovém a tenorovém klíči
- zahraje zpaměti skladby v rozsahu 5 - 8 minut

6. ročník

ŽÁK:

- předvede spiccato a kombinace s ostatními smyky
- předvede accelerando
- zahraje skladby odpovídající šestému ročníku dle notového zápisu v basovém a tenorovém klíči
- zahraje zpaměti skladby v rozsahu 6 - 9 minut

7. ročník

ŽÁK:

- zahraje ve všech základních (1. - 7.) a palcové poloze s plynulými výměnami mezi všemi polohami
- předvede hru základních dvojhmatů a akordů
- zahraje melodické ozdoby – nátryl, trylek, obal
- zahraje skladby odpovídající sedmému ročníku dle notového zápisu v basovém, tenorovém a houslovém klíči
- zahraje zpaměti skladby v rozsahu 7 - 10 minut
- pojmenuje názvy hraných skladeb a jejich autory

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- zahraje intonačně čistě
- zahraje ve všech základních (1. - 7.) a palcové poloze s plynulými výměnami mezi všemi polohami i s posuvem palce
- při hře prokáže správné funkce pravé ruky
- zahraje a teoreticky vysvětlí používané výrazové prostředky a dynamiku

2. ročník

ŽÁK:

- zahraje jednodušší durové dvojhmatové stupnice v tercích, sextách a oktávách
- zvládne hru z listu přiměřené obtížnosti a volí vhodné prstoklady
- hraje zpaměti skladby v rozsahu 6 - 10 min

- pojmenuje názvy hraných skladeb a jejich autory a orientuje se v hudebních obdobích a stylech v návaznosti na violoncellovou literaturu

3. ročník

ŽÁK:

- předvede hru levou rukou po celém hmatníku
- předvede výměny poloh
- předvede hru dvojhmatů a akordů a orientuje se v durových i mollových stupnicích

4. ročník

ŽÁK:

- interpretuje skladby různých stylových období (baroko, klasicismus, romantismus, 20. století), vysvětlí základní rozdíly
- z listu zahraje 2 – 3 krátké ukázky odlišného charakteru (technika, smyky, výrazové prostředky, vhodné prstoklady)
- předvede základy improvizace a transpozice
- zahraje zpaměti skladby v rozsahu 6 - 10 minut

5.4.4. Studijní zaměření Hra na kontrabas

Charakteristika

Hra na kontrabas klade značné nároky na hudební, fyziologické i intelektuální dispozice žáka, současně však plně rozvíjí všechny složky jeho hudebních schopností, jako je smysl pro intonaci, rytmus, kvalitu tonu, a přirozené frázování. Žák má dále možnost rozvíjet vlastnosti jako je soustředění se, sebeovládání, vytváří si vlastní názor apod.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium na jiný smyčcový nástroj (učební plán viz kapitola 5.1.)
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Základní studium I. stupně								Učební plán H-16
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Celkový min. počet hodin za 7 let
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1	7
Povinně volitelné předměty Hra v orchestru Komorní hra Souborová hra				 2 1 1	 2 1 1	 2 1 1	 2 1 1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1		6
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	3	3	3	2	**17**
Nepovinné předměty								
Komorní hra	1	1	1	1				
Souborová hra	1	1	1	1				
Příprava na vyšší typy škol					1	1	1	

Základní studium II. stupně					Učební plán H-17
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na kontrabas	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty Hra v orchestru Komorní hra Souborová hra	 2 1 1	 2 1 1	 2 1 1	 2 1 1	4
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) Výstupy předmětů Hudební nauka, N a PV předmětů viz kapitola 5.2.

HRA NA KONTRABAS

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- pojmenuje části kontrabasu a smyčce
- správně a uvolněně drží nástroj - základní postoj při hře
- vybrnká nebo zahraje smyčcem drobnou skladbu nebo lidovou píseň

2. ročník

ŽÁK:

- správně vede smyčec po strunách
- čistě intonuje za pomoci orientačních značek na hmatníku
- na kratších skladbách prokáže schopnost hry zpaměti

3. ročník

ŽÁK:

- předvede hladkou výměnu smyku za pomoci vláčného ohybu zápěstí
- ovládá elementární dělení smyčce
- čistě intonuje posunem prstu
- orientuje se v půlové (základní) poloze v tóninách C, F, B, Es

4. ročník

ŽÁK:

- předvede koordinaci pravé a levé ruky
- orientuje se v půlové (základní) a 1. poloze v různých tóninách
- zvládá elementární dynamiku
- orientuje se v základním notovém zápisu v basovém klíči
- předvede hru z not i zpaměti

5. ročník

ŽÁK:

- orientuje se v notovém zápisu
- zahraje v polohách a zvládá plynulé výměny (půlová, první a druhá poloha)

6.ročník

ŽÁK:

- předvede kvalitní tón
- používá základní smyky a dynamické změny

- intonuje bez pomoci značek na hmatníku

7.ročník

ŽÁK:

- používá základní smyky jako: detache, staccato, legato a jejich kombinace
- zvládá hru v půlové až třetí poloze

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- používá dynamické změny včetně crescenda a decrescenda
- zahraje skladbu s výrazovými prostředky
- zahraje ve všech polohách

2. ročník

ŽÁK:

- orientuje se v notovém zápisu
- zahraje krátkou skladbu z listu (orchestrální part v rozsahu max. 1 strany notopisu)
- pojmenuje názvy hraných skladeb a jejich autory a orientuje se v hudebních obdobích a stylech v návaznosti na violoncellovou literaturu

3. ročník

ŽÁK:

- zvládá s jistotou hru levou rukou po celém hmatníku
- s jistotou provádí výměny poloh
- zahraje jednodušší dvojhmaty
- interpretuje skladby různých stylových období (baroko, klasicismus, romantismus, 20. století), vysvětlí základní rozdíly v interpretaci

4. ročník

- zvládá hru z listu přiměřené obtížnosti a volí vhodné prstoklady
- z listu zahraje 2 – 3 krátké ukázky odlišného charakteru (technika, smyky, výrazové prostředky)
- hraje zpaměti skladby v rozsahu 6-10 minut

5.5. Vzdělávací zaměření Hra na dechové nástroje

5.5.1. Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Charakteristika

Žáci se hře na zobcovou flétnu mohou učit již od předškolního věku. Zobcová flétna je ideálním přípravným nástrojem pro hlavní nástroje dechové, proto mohou žáci přejít po dosažení potřebných fyzických předpokladů na dřevěný nebo žesťový dechový nástroj. Pro žáky, kteří se chtějí zabývat studiem pouze zobcové flétny, je ve II. stupni základního studia možnost volby mezi zaměřením na sólovou či souborovou hru.

Zaměření na sólovou hru předpokládá zájem o přednesovou literaturu pro zobcové flétny, případně zájem o studium na vyšších typech škol. V zaměření na souborovou hru je kladen důraz na využívání všech typů zobcových fléten, na hru listu, orientaci v partiturách a partech a především na souhru – intonační, rytmickou, harmonickou. Hra v souboru rozvíjí v žácích schopnost komunikace a tolerance a předpokládá aktivní přístup k práci v kolektivu.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium (učební plán viz kapitola 5.1.)
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Základní studium I. stupně								Učební plán H-18
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Celkový min. počet hodin za 7 let
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	7
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1		6
Povinně volitelné předměty Komorní hra Hra v souboru					 1 1	 1 1	 1 1	3
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	3	3	2	**16**
Nepovinné předměty								
Hra v souboru	0,5	0,5	0,5	0,5				
Komorní hra	0,5	0,5	0,5	0,5				
Příprava na vyšší typy škol					1	1	1	

Základní studium II. stupně – sólová hra					Učební plán H-19
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty Komorní hra Hra v souboru	 1 1	 1 1	 1 1	 1 1	4
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	

Základní studium II. stupně – souborová hra					Učební plán H-20
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na zobcovou flétnu	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Hra v souboru	2	2	2	2	8
Celkový počet hodin v ročníku	2,5	2,5	2,5	2,5	**10**
Nepovinné předměty					
Komorní hra	1	1	1	1	
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) Výstupy předmětů Hudební nauka, N a PV předmětů viz kapitola 5.2.

2) Výstupy předmětu Hra v souboru jsou totožné s výstupy předmětu Komorní hra (viz kapitola 5.2.), předmět je určen pro 2 – 15 žáků.

HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

1. - 2. ročník

- projevuje zájem o hru na zobcovou flétnu
- upevňuje a rozvíjí zásady hry na zobcovou flétnu (postoj, držení nástroje, nátisk)
- odstraní případné špatné návyky osvojené předchozí flétnovou praxí
- prohlubuje a rozvíjí všeobecné hudební znalosti

ŽÁK:

- složí a popíše zobcovou flétnu, zařadí ji do skupiny dřevěných dechových nástrojů, předvede zásady péče o hudební nástroj
- předvede základní zásady hry na zobcovou flétnu (držení nástroje, postoj, nasazení a tvorba tónu, nádechy otevřenými ústy)
- předvede prstová cvičení, díky nimž rozvíjí jemnou motoriku
- zahraje v základních metrorytmických útvarech (takt 2/4, 3/4, 4/4, noty celé, půlové, čtvrťové, půlová s tečkou + pomlky)
- zahraje v rozsahu $g^1 – d^2$
- interpretuje předehrané rytmické a melodické celky, dokončí předehrané melodické úryvky

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- předvede zdokonalené žeberně-brániční dýchání a zvýšenou kapacitu plic
- zahraje kvalitním tónem rytmicky a intonačně správně (rytmické a intonační cítění) v rozsahu $c^1 – e^2$
- předvede orientaci v tóninách C dur
- použije další notové hodnoty (osminová nota a pomlky, koruna)
- předvede artikulační techniky (staccato, legato, ligatura, tenuto)
- prokáže schopnost souhry s dalším nástrojem

2. ročník

ŽÁK:

- zahraje v rozsahu $c^1 – g^2$
- předvede orientaci v dalších tóninách – F, G, D dur; e, d moll i v artikulacích
- interpretuje T5 malý a velký rozklad v daných tóninách
- použije další metrorytmické útvary (nota šestnáctinová, čtvrťová s tečkou + tytéž pomlky)
- použije dynamická označení (p, mf, f)

3. ročník

- dle fyzických možností začne žák studium na altovou zobcovou flétnu

Sopránová zobcová flétna

ŽÁK:

- zahraje v rozsahu $c^1 – h^2$
- předvede hru základních melodických ozdob (nátryl, náraz, příraz, trylek, odraz)
- předvede orientaci v tóninách do 3# a 3b
- interpretuje T5 (dur i moll)
- interpretuje skladby s přirozeným výrazem
- použije při hře další výrazové prostředky (pp, ff, sf, diminuendo, ritardando, gradace, kontrast, crescendo a decrescendo)
- zahraje další metrorytmické útvary (synkopa, triola, tečkovaný rytmus, notu osminová s tečkou, 3/8 a 6/8 takt)

Altová flétna

- uplatňuje dovednosti a schopnosti získané ze hry na sopránovou zobcovou flétnu

ŽÁK:

- zahraje v rozsahu g1 – g2

4. ročník

- žák pokračuje ve hře na oba typy fléten

Sopránová zobcová flétna

ŽÁK:

- zahraje v rozsahu $c^1 – c^3$
- zahraje v pomalém tempu D7 malý a velký rozklad
- interpretuje melodické ozdoby
- předvede orientaci v dalších tóninách do 4# a 4b + T5, chromatická stupnice
- určí vhodné rozložení nádechů ve skladbách

Altová zobcová flétna

ŽÁK:

- zahraje v rozsahu $f^1 – c^3$
- předvede orientaci v tóninách C, F, G dur, a, e, d moll + T5

5. ročník

- osvojuje si jako dominantní nástroj altovou zobcovou flétnu, přibírá hru na sopraninovou zobcovou flétnu

ŽÁK:

- samostatně uplatní ve hře různé druhy artikulací
- zahraje v rozsahu $f^1 – f^3$
- předvede orientaci v tóninách C – A – Es dur + T5, D7, fis moll – c moll + T5, zm. 7
- zhodnotí svou hru i hru spolužáků
- vyjmenuje různá stylová období

6. ročník

- získává dle fyzických možností znalost hry na tenorovou a basovou zobcovou flétnu
- aktivním poslechem se seznamuje s repertoárem svého nástroje

ŽÁK:

- čte jednoduché party v basovém klíči
- předvede orientaci v tóninách C – E – As dur + T5, D7, a – cis – f moll + T5, zm.7

7. ročník

- zaměří svou práci na přípravu a provedení absolventského koncertu

ŽÁK:

- interpretuje skladby různých stylových období s využitím různých typů zobcových fléten
- znalost stupnic a tónin použije k řešení konkrétních problémů ve hře etud a přednesových skladeb
- orientuje se ve flétnové literatuře a prokáže schopnost samostatného výběru přednesových skladeb
- na základě osvojených dovedností zařadí a stylově interpretuje zvolené skladby sólově i v komorním seskupení
- předvede hru s dvojitým jazykem

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA – SÓLOVÁ HRA

1. ročník

- naváže na znalosti a interpretační schopnosti získané na I. stupni studia
- aktivně se zapojuje do výběru skladeb k interpretaci, je schopen sebehodnocení

ŽÁK:

- zahraje přednesovou skladbu, ve které plně ovládá všechny výrazové stránky hry – dynamika, frázování, dechová ekonomika, tempo, agogika
- předvede zdokonalenou techniku prstové hry

2. ročník

ŽÁK:

- zahraje s citem pro stavbu hudební fráze a stylovost hraných skladeb
- přečte a zahraje s přehledem party pro komorní hru různého obsazení

3. ročník

ŽÁK:

- poslechem a vnímáním hudby rozšiřuje hudební znalosti a schopnosti, které dále využije při své interpretaci
- zahraje z listu

4. ročník

- ve 4. ročníku zaměří svou práci na přípravu absolventského koncertu

ŽÁK:

- předvede při hře moderní techniky

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA – SOUBOROVÁ HRA

1. – 2. ročník

ŽÁK:

- přečte jednoduché partitury z listu (včetně basového klíče)
- využije veškeré znalosti a dovednosti k interpretaci všech partů na nástroje SATB
- vhodně předvede dynamické stupně nástrojů
- předvede vystavění hudební fráze
- zhodnotí svůj výkon

3. – 4. ročník

ŽÁK:

- přečte složitější partitury z listu (složitější melodicky i rytmicky)
- přepíše part z houslového do basového klíče
- předvede postup nácviku nové skladby – všechny party, různé nástrojové obsazení, výraz, tempo, dynamika
- zhodnotí vhodnost předložených skladeb – rozhodne o nástrojovém obsazení a využití na koncertech
- předvede nácvik jednoduché souborové skladby s mladšími spolužáky (lidová píseň, malá hudební forma – renesanční tanec,...)
- zahraje s využitím moderních technik (frulato, sputato, šustivý tón,...)
- zhodnotí a porovná své výkony s ostatními
- ve 4. ročníku zaměří svou práci na přípravu absolventského vystoupení

5.5.2. Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Charakteristika

Cílem výuky hry na příčnou flétnu je poskytnout žákům základy odborného vzdělání a vychovat z nich neprofesionální hudebníky. Žáci, kteří projeví během výuky na ZUŠ zájem a potřebné předpoklady ke studiu na vyšším typu hudebních škol, budou připravováni na profesionální dráhu. Ke studiu mohou být přijati uchazeči s potřebnými fyzickými předpoklady.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium (učební plán viz kapitola 5.1.)
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Základní studium I. stupně								Učební plán H-21
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Celkový min. počet hodin za 7 let
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	7
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1		6
Povinně volitelné předměty Komorní hra Taneční orchestr					 1 2	 1 2	 1 2	3
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	3	3	2	**16**
Nepovinné předměty								
Hra v souboru	1	1	1	1	1	1	1	
Komorní hra	0,5	0,5	0,5	0,5				
Taneční orchestr	2	2	2	2				
Příprava na vyšší typy škol					1	1	1	

Základní studium II. stupně					Učební plán H-22
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty Komorní hra Taneční orchestr	 1 2	 1 2	 1 2	 1 2	4
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	2	2	2	2	
Hra v souboru	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) Výstupy předmětů Hudební nauka, N a PV předmětů viz kapitola 5.2.

HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

1. - 2. ročník

Obecné předpoklady:

- žák hraje v přípravném ročníku na zobcovou flétnu dle výstupů předmětu Hra na zobcovou flétnu
- projevuje zájem o hru na dechový nástroj
- začíná hrát na příčnou flétnu po dosažení potřebných fyzických předpokladů

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

- žák projevuje zájem o hru na příčnou flétnu

ŽÁK:

- popíše historii nástroje, složí a vyjmenuje jednotlivé části nástroje, zvládá základní péči o nástroj
- předvede základní návyky ve hře na nástroj – postoj, držení flétny, tvorba nátisku, nasazení, základy správného dýchání
- hraje v rozsahu d1 – d2
- hraje ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, noty celé, půlové, čtvrťové, osminové + pomlky
- předvede základní způsoby artikulace – non legato, legato

2. ročník

ŽÁK:

- předvede správný postoj (rovná záda, zvednutá hlava, správný úhel rukou) a volné držení nástroje
- interpretuje kvalitní a nosné dlouhé tóny v rozšířeném rozsahu c1 – c3 s ohledem na rytmické a intonační cítění
- předvede, jak ovládá základy bráničního dýchání, rychlost a intenzitu nádechu, plynulost a délku výdechu, důležitost zadržení dechu a opory tónu
- použije při hře měkké a tvrdé nasazení tónu
- předvede, že se orientuje v tóninách C, G ,D, F, B dur + T5 (malý a velký rozklad) – hra stupnic a akordů s klavírem
- předvede hru v osminových taktech
- prokáže schopnost souhry s dalším nástrojem
- hraje zpaměti

3. ročník

- žák se snaží o zvukovou vyrovnanost rejstříků a intonační čistotu
- pomocí cviků uvolňuje bránici – příprava vibrata

ŽÁK:

- naladí nástroj podle klavíru
- nasadí a ukončí tóny s použitím jazyka bez rušivých zvuků
- dle fyzických předpokladů interpretuje melodické fráze
- hraje tóny c1 – f3, intervalové spoje hraje v tenutu a legatu
- zahraje durové a mollové stupnice a tónický kvintakord do 2 křížků a 2 bé + T5 v různých artikulacích
- použije při hře základní dynamická znaménka (p, mf, f, crescendo a decrescendo)
- interpretuje základní melodické ozdoby (nátryl, náraz, příraz, trylek, odraz)
- poslouchá a zhodnotí kvalitu své hry

4. ročník

ŽÁK:

- plně pracuje s bráničí oporou, použije při hře vibrato
- hraje v rozsahu c1 – a3 včetně chromatických tónů
- rozpozná a doladí intonačně nejisté tóny
- hraje skladby různých stylových období a žánrů
- určí vhodné rozložení nádechů ve skladbách
- přečte a provede frázovací, dynamická a tempová označení v notovém zápisu, pracuje s agogikou
- interpretuje melodické ozdoby
- zahraje durové a mollové stupnice do 4 křížků a 4 bé + T5, D7

- zahraje z listu a předvede transpozice lidových písní do zvládnutých tónin

5. ročník

- žák provede přípravu před interpretací nové skladby – zařazení autora a skladby do slohového období, zjištění tóniny, tempa, struktury a celkového charakteru skladby

ŽÁK:

- zahraje na příčnou flétnu kvalitním tónem a v intonační čistotě
- zahraje skladby s použitím delších frází
- zahraje v tónovém rozsahu do h3
- předvede hru větších hudebních forem
- přednesové skladby zahraje s výrazem typickým pro dané slohové období
- předvede hru všech stupnic dur a moll + T5, D7

6. ročník

ŽÁK:

- předvede základy nácviku dvojitého staccata
- použije při hře samostatně dynamická a tempová označení
- na nastudovaných skladbách předvede hru s technickou zběhlostí a rytmičností
- předvede hru všech stupnic dur a moll + T5, D7, zm. 7

7. ročník

- žák zaměří svou práci na přípravu a provedení absolventského koncertu
- pracuje samostatně
- uplatňuje své znalosti a schopnosti v komorní a souborové hře

ŽÁK:

- prakticky předvede znalost hry dvojitého staccata
- předvede hru všech stupnic, akordů v rychlém tempu + chromatické stupnice
- interpretuje skladby všech stylových období a žánrů
- předvede krátké improvizace na zadaný motiv

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

- žák naváže na studium hry na příčnou flétnu na I. stupni
- rozvíjí technické, nátiskové a výrazové dovednosti (používá trojité staccato)
- orientuje se ve flétnové literatuře, pravidelně poslouchá nahrávky různých interpretů

ŽÁK:

- plně ovládá hru z listu, uplatňuje ji v komorní či souborové hře
- pozná nejzákladnější repertoár komorních a symfonických orchestrů – analyzuje a interpretuje part flétny

2. ročník

- prohlubuje muzikálnost a osobitost svého projevu
- rozšiřuje své schopnosti o interpretaci a frázování v oblasti taneční, jazzové či hudby současných světových autorů

ŽÁK:

- porovná provedení jedné skladby různými interprety
- vyhledá, poslechne a zhodnotí flétnová díla různých stylových období a žánrů

3. ročník

- kultivuje svou hru
- navštěvuje koncerty nebo různá hudební představení a hodnotí je

ŽÁK:

- orientuje se v partech komorní a souborové hry

- improvizuje a transponuje

4. ročník

- žák dosahuje vrcholu základního hudebního vzdělávání
- připravuje se na sólové absolventské vystoupení se snahou dosáhnout co nejvyšší technické, tónové i hudební vyspělosti

ŽÁK:

- plně ovládá svůj nástroj po stránce technické i výrazové v rozsahu c1 – c4

5.5.3. Studijní zaměření Hra na klarinet

Charakteristika

Klarinet je součástí mnoha hudebních žánrů. Jeho nezaměnitelný tón můžeme slyšet třeba v symfonickém orchestru nebo v klasické, taneční, jazzové a swingové hudbě. Na naší škole vedeme žáky k praktickým hráčským dovednostem tak, aby se mohli uplatnit ve všech zmiňovaných stylech a žánrech. Jako přípravný nástroj ke hře na klarinet se využívá sopránová zobcová flétna. V rámci studia žáci hrají i v komorních a orchestrálních uskupeních.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium (učební plán viz kapitola 5.1.)
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Základní studium I. stupně								Učební plán H-23
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Celkový min. počet hodin za 7 let
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	7
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1		6
Povinně volitelné předměty Komorní hra Taneční orchestr					1	1 2	1 2	3
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	2(3)	3(4)	2(3)	**16**
Nepovinné předměty								
Hra v souboru	1	1	1	1	1	1	1	
Komorní hra	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			
Taneční orchestr	2	2	2	2	2			
Příprava na vyšší typy škol					1	1	1	

Základní studium II. stupně					Učební plán H-24
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na klarinet	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty Komorní hra Taneční orchestr	 1 2	 1 2	 1 2	 1 2	4
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	
Hra v souboru	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) Výstupy předmětů Hudební nauka, N a PV předmětů viz kapitola 5.2.

HRA NA KLARINET

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

1. - 2. ročník

ŽÁK:

- popíše části nástroje, sestaví a rozloží nástroj
- nasadí plátek na hubičku
- předvede základní zásady hry na nástroj (držení nástroje, postoj, nátisk, tvorba tónu)

1. ročník

ŽÁK:

- správně tvoří a nasazuje tóny
- hraje vydržované tóny
- hraje v celých, půlových a čtvrťových hodnotách
- hraje v rozsahu f - c2
- hraje v daném rozsahu stupnice do 1#, 1b + kvintakordy
- interpretuje jednoduché skladby v rozsahu 2 - 3 řádků notového zápisu (rozlišného charakteru)
- zahraje zpaměti jednoduchá cvičení v rozsahu 1 - 2 minut

2. ročník

ŽÁK:

- vysvětlí základní dynamická označení (p, mf, f)
- hraje v rozsahu e – g^2
- zahraje v daném rozsahu stupnice 2#, 2b + T5
- hraje v celých, půlových, čtvrťových a osminových hodnotách
- na stupnici předvede hru legato, staccato, nasazovaně
- interpretuje přednesové skladby s doprovodem v rozsahu 2 - 3 minut (s doprovodem klavíru nebo jiného doprovodného nástroje)

3. ročník

ŽÁK:

- zahraje drobnější rytmické hodnoty (šestnáctinové)
- hraje v rozsahu e – c^3
- zahraje v daném rozsahu stupnice do 3#, 3b + T5
- zahraje základní melodické ozdoby (nátryl, trylek) v přednesové skladbě
- hraje s doprovodem nebo jiným nástrojem v rozsahu 3 - 4 minut

4. ročník

ŽÁK:

- hraje intonačně čistě, dolaďuje
- hraje stupnice do 3#, 3b (dur, moll) + T5, D7
- zahraje z listu jednoduchá cvičení
- hraje artikulační cvičení v různých rytmických obměnách
- zahraje další metrorytmické útvary (synkopa, triola, tečkovaný rytmus) v etudě, v přednesové skladbě
- interpretuje přednesové skladby různých žánrů v rozsahu 4 - 5 minut

5. ročník

ŽÁK:

- správně intonuje na svůj nástroj
- hraje zpaměti stupnice do 4#, 4b + T5, D7 (dur i moll), zahraje chromatickou stupnici
- zahraje obtížnější skladby z listu
- vlastními slovy popíše svůj výkon

6. ročník

ŽÁK:

- využije své výrazové a technické schopnosti při hře na nástroj
- hraje zpaměti stupnice do 5#, 5b + T5, D7 (dur i moll)
- hraje stupnice, artikulace v rychlejším tempu
- zahraje obtížnější etudy, přednesové skladby
- zhodnotí svůj výkon a výkon ostatních

7. ročník

ŽÁK:

- hraje zpaměti stupnice do 6#, 6b + T5, D7 (dur i moll)
- vysvětlí k čemu se používají vedlejší hmaty a zároveň předvede
- zhodnotí a porovná svůj výkon s ostatními spolužáky
- interpretuje obtížnější etudy a skladby, zahraje 2 přednesové skladby odlišného charakteru v rozsahu 5 - 7 minut

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- zahraje z listu různá cvičení
- pracuje s tónem a jeho kvalitou, barvou
- zahraje transpozici v C

2. ročník

ŽÁK:

- hraje v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápisu
- zahraje melodické ozdoby v přednesové skladbě
- pohotově hraje z listu

3. ročník

ŽÁK:

- zahraje všechny stupnice, dur, moll + T5, D7
- zahraje chromatickou stupnici, celotónovou stupnici, pentatoniku
- zahraje zpaměti náročnější skladbu
- transponuje složitější lidové písně a známé melodie

4. ročník

ŽÁK:

- uplatňuje se v souborových nebo komorních uskupeních
- zahraje skladby klasické, taneční, jazzové

5.5.4. Studijní zaměření Hra na hoboj

Charakteristika

Hoboj je dvouplátkový dechový dřevěný nástroj, který nemá hubičku jako klarinet nebo saxofon, místo ní má hobojový strojek. Hoboj má dnes poměrně široké uplatnění. Například v klasické i populární hudbě a je nedílnou součástí symfonických i komorních orchestrů a celé řady dechových komorních souborů.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium (učební plán viz kapitola 5.1.)
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Základní studium I. stupně								Učební plán H-58
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Celkový min. počet hodin za 7 let
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na hoboj	1	1	1	1	1	1	1	7
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1		6
Povinně volitelné předměty Komorní hra Taneční orchestr					 1 2	 1 2	 1 2	3
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	3	3	3	**16**
Nepovinné předměty								
Hra v souboru	1	1	1	1	1	1	1	
Komorní hra	0,5	0,5	0,5	0,5				
Taneční orchestr	2	2	2	2				
Příprava na vyšší typy škol					1	1	1	

Základní studium II. stupně					Učební plán H-59
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na hoboj	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty Komorní hra Taneční orchestr	 1 2	 1 2	 1 2	 1 2	4
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	2	2	2	2	
Hra v souboru	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) Výstupy předmětů Hudební nauka, N a PV předmětů viz kapitola 5.2.

HRA NA HOBOJ

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- popíše základní návyky pro hru na nástroj (správné držení nástroje a poloha rukou, uvolněný postoj při hře, tvoření nátisku)
- popíše správné dýchání
- hraje ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu, noty celé, půlové, čtvrťové, osminové + pomlky
- zahraje zpaměti jednoduchou skladbu
- přečte notový zápis v jednoduchých hudebních útvarech
- zahraje v rozsahu g1 – g2

2. ročník

ŽÁK:

- předvede správný postoj při hře
- zahraje vyrovnaným tónem v rámci svého rozsahu
- ve spolupráci s učitelem určí nádechy u hraných skladeb
- interpretuje jednodušší party ve spolupráci s doprovodným nástrojem
- vysvětlí způsob tvorby jednoduchého staccata a použije ho při hře
- je schopen vizuální sebekontroly postoje a držení nástroje

3. ročník

ŽÁK:

- zahraje v rámci svého nástrojového rozsahu vyrovnaným tónem s vyrovnanou technikou, správně nasazuje za podpory bráničního dýchání (dechová cvičení zaměřená na délku a kvalitu nádechu)
- předvede v technice základní artikulační modely
- použije základní dynamiku a agogiku pro vystižení nálady skladby
- zahraje z náslechu jednoduché melodie v rámci svých individuálních schopností

4. ročník

ŽÁK:

- zahraje technicky náročnější skladby v rámci svých individuálních možností
- vyjmenuje základní druhy melodických ozdob a uplatní je v renesančním a barokním repertoáru
- při hře použije složitější rytmické útvary
- předvede upevněné brániční dýchání
- rozliší kvalitní a nekvalitní tón
- vystihne náladu přednesové skladby s využitím agogiky a dynamiky

5. ročník

ŽÁK:

- pomocí odpovídajících cvičení vyřeší technicky náročnější skladby
- použije při interpretaci odpovídající dynamiku a agogiku
- na základě poslechu skladby vyjádří svůj názor na umělecké dílo
- využije rozsahu malé b – es^3
- zahraje z listu jednoduchou skladbu
- předvede postupné uvolňování nátisku

6. ročník

ŽÁK:

- ve spolupráci s pedagogem si naladí nástroj

- rozdělí studovanou skladbu na logické úseky
- dodrží předepsané nádechy
- interpretuje na odpovídající úrovni vybrané repertoárové skladby různých stylových období
- transponuje elementární melodie úměrně svým schopnostem

7. ročník

- zaměří své studium na přípravu a provedení absolventského koncertu
- je schopen samostatnosti
- uplatní své znalosti a schopnosti v komorní a souborové hře
- při domácí přípravě používá získané dovednosti při nácviku skladeb a předvede je

ŽÁK:

- za použití bráničního dýchání, správného frázování a agogiky zahraje vyrovnaným tónem skladby různých stylů a žánrů (renesanční tance, barokní suity a sonáty, moderní skladby, soudobá hudba)
- zahraje v rámci studovaných skladeb složitější rytmické útvary
- výrazově rozliší náladu a charakter různých hudebních žánrů u studovaných skladeb
- zvolí a předvede odpovídající výrazové prostředky studovaných skladeb
- zhodnotí svůj vlastní výkon

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

1. ročník

- žák naváže na studium hry na hoboj na I. stupni
- rozvíjí své technické, nátiskové a výrazové dovednosti
- orientuje se v hobojové literatuře a pravidelně poslouchá nahrávky různých významných interpretů hry na hoboj
- při domácí přípravě rozezná a určí vlastní nedostatky a samostatně navrhne řešení u studovaných skladeb

Žák:

- předvede návyky v péči o nástroj
- interpretuje náročnější skladby pomocí své nátiskové a dechové vybavenosti a využívá technické možnosti nástroje (znělost, zvučnost a barva tónu)
- použije odpovídající prostředky pro stavbu složitějších skladebných celků (fráze, dynamika, agogika)

2. ročník

ŽÁK:

- prokáže orientaci v různých žánrech hudby a při jejich interpretaci používá různé druhy artikulace
- samostatně vybere skladbu jemu blízkých stylových období nebo žánrů a volbu obhájí
- navrhne a zahraje vhodné melodické ozdoby v rámci studovaných skladeb
- formuluje svůj názor na interpretaci po poslechu různých skladeb (koncerty, nahrávky)

3. ročník

ŽÁK:

- zahraje vyrovnanou prstovou technikou v rámci svých získaných dovedností
- samostatně navrhne studijní a interpretační postupy ve studovaných skladbách
- využívá všech získaných způsobů hry a technických možností nástroje

4. ročník

- žák dosahuje vrcholu základního hudebního vzdělání
- připravuje se na sólové absolventské vystoupení se snahou dosáhnout co nejvyšší technické, tónové i hudební vyspělosti

ŽÁK:

- si samostatně naladí nástroj a v průběhu hry koriguje intonační nepřesnosti
- využije svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- při hře uplatní všechny své vědomosti a znalosti v souladu s technickými možnostmi nástroje
- prokáže znalost notového zápisu studované skladby (tempová označení, dynamika, frázování) a skladbu zahraje
- samostatně vyřeší problematiku dýchání, frázování a výrazu skladby

5.5.5. Studijní zaměření Hra na saxofon

Charakteristika

Saxofon je nepostradatelný nástroj v taneční, swingové, jazzové hudbě. Dá se využít i v sólové, komorní, klasické i orchestrální hudbě. Na naší škole vedeme žáky k praktickým hráčským dovednostem tak, aby se mohli uplatnit ve všech zmiňovaných stylech a žánrech. Přípravným nástrojem ke hře na klarinet je sopránová zobcová flétna. V rámci studia žáci hrají i v komorních a orchestrálních uskupeních.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium (učební plán viz kapitola 5.1.)
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Základní studium I. stupně								Učební plán H-25
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Celkový min. počet hodin za 7 let
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	7
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1		6
Povinně volitelné předměty Komorní hra Taneční orchestr					1	1 2	1 2	3
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	2(3)	3(4)	2(3)	**16**
Nepovinné předměty								
Hra v souboru	1	1	1	1	1	1	1	
Komorní hra	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			
Taneční orchestr	2	2	2	2	2			
Příprava na vyšší typy škol					1	1	1	

Základní studium II. stupně					Učební plán H-26
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na saxofon	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty Komorní hra Taneční orchestr	1 2	1 2	1 2	1 2	4
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	
Hra v souboru	1	1	1	1	

Základní studium II. stupně - začínající	Učební plán H-50

Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na saxofon	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty Komorní hra Taneční orchestr		 1 2	 1 2	 1 2	4
Celkový minimální počet hodin v ročníku	1	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	
Hra v souboru	1	1	1	1	
Hudební nauka[2)]	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) Výstupy předmětů Hudební nauka, N a PV předmětů viz kapitola 5.2.

2) Hudební nauka pro žáky na II. stupni je realizována dle individuálního vzdělávacího plánu, který vyučující vytvoří na začátku školního roku.

HRA NA SAXOFON

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

1. - 2. ročník

ŽÁK:

- popíše části nástroje, sestaví a rozloží nástroj
- nasadí plátek na hubičku
- předvede základní zásady hry na nástroj (držení nástroje, postoj, nátisk, tvorba tónu)

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- hraje vydržované tóny
- hraje v celých, půlových a čtvrťových hodnotách
- hraje v rozsahu c^1 - g^2
- hraje v daném rozsahu stupnice do 1#, 1b + T5
- interpretuje jednoduché skladby v rozsahu 2 - 3 řádků notového zápisu (rozlišného charakteru)
- zahraje zpaměti jednoduchá cvičení v rozsahu 1 - 2 minut

2. ročník

ŽÁK:

- vysvětlí základní dynamická označení (p, mf, f)
- hraje v rozsahu c^1 – c^3
- zahraje v daném rozsahu stupnice 2#, 2b + T5
- hraje v celých, půlových, čtvrťových a osminových hodnotách
- zahraje stupnici nasazovaně, legato, staccato
- zahraje přednesové skladby s doprovodem v rozsahu 2 - 3 minut

3. ročník

ŽÁK:

- zahraje drobnější rytmické hodnoty (šestnáctinové)
- hraje v daném rozsahu stupnice do 3#, 3b + T5
- zahraje základní melodické ozdoby (nátryl, trylek) v přednesové skladbě
- hraje s doprovodem nebo jiným nástrojem v rozsahu 3 - 4 minut

4. ročník

ŽÁK:

- hraje intonačně čistě, dolaďuje
- hraje zpaměti stupnice do 4#, 4b (dur, moll) + T5, D7
- zahraje z listu jednoduchá cvičení
- předvede artikulační cvičení v různých rytmických obměnách
- zahraje další metrorytmické útvary (synkopa, triola, tečkovaný rytmus) v přednesové skladbě
- frázuje v hudbě jazzové, swingové, populární
- interpretuje přednesové skladby různých žánrů v rozsahu 4 - 5 minut

5. ročník

ŽÁK:

- hraje zpaměti stupnice do 5#, 5b + T5, D7 (dur i moll)
- zahraje chromatickou stupnici
- zahraje obtížnější skladby z listu
- vlastními slovy popíše svůj výkon
- využívá výrazové prostředky v hudbě jazzové, swingové

6. ročník

ŽÁK:

- využije své výrazové a technické schopnosti při hře na nástroj
- hraje zpaměti stupnice do 6#, 6b + T5, D7 (dur i moll)
- hraje obtížnější etudy, přednesové skladby – v rozsahu 5 - 6 minut
- vysvětlí k čemu se používají vedlejší hmaty a zároveň předvede
- zhodnotí svůj výkon a výkon ostatních

7. ročník

ŽÁK:

- předvede swingové frázování
- interpretuje obtížnější etudy a přednesové skladby v rozsahu 6 – 7 minut
- zhodnotí a porovná svůj výkon s ostatními spolužáky
- vymyslí jednoduchou improvizaci

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- orientuje se v notovém zápisu
- vybere si skladbu dle svých schopností a hudební orientace

2. ročník

ŽÁK:

- interpretuje skladby, které si sám vybere
- zahraje celotónovou stupnici, pentatoniku

3. ročník

ŽÁK:

- hraje v celém rozsahu nástroje
- zahraje všechny stupnice, dur, moll + T5, D7
- plně ovládá hru z listu, uplatňuje ji v komorní či souborové hře

4. ročník

ŽÁK:

- zahraje a vhodně interpretuje skladby různých žánrů (jazz, swing, pop, artificiální hudba)
- zahraje různé melodie ve všech tóninách

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA - ZAČÍNAJÍCÍ

1. ročník

ŽÁK:

- popíše části nástroje, sestaví a rozloží nástroj
- nasadí plátek na hubičku
- předvede základní zásady hry na nástroj (držení nástroje, postoj, nátisk, tvorba tónu)
- zahraje nasazovaně, legato, staccato
- hraje v rozsahu c1 - g2
- hraje v daném rozsahu stupnice do 2#, 2b + kvintakordy, z not
- zahraje zpaměti jednoduchá cvičení v rozsahu 2-3 minut

2. ročník

ŽÁK:

- hraje v rozsahu c1 – c3
- hraje v daném rozsahu stupnice 3#, 3b+ kvintakordy, z not
- hraje artikulační cvičení v různých rytmických obměnách
- zahraje přednesové skladby s doprovodem v rozsahu 3-4 minut (s doprovodem klavíru nebo
- jiného doprovodného nástroje)

3. ročník

ŽÁK:

- hraje zpaměti stupnice do 4#, 4b + kvintakordy
- zahraje základní melodické ozdoby (nátryl, trylek) v přednesové skladbě
- hraje s doprovodem nebo jiným nástrojem v rozsahu 4-5 minut
- hraje intonačně čistě, dolaďuje
- zahraje z listu jednoduchá cvičení
- frázuje v hudbě jazzové, swingové
- vlastními slovy popíše svůj výkon
- interpretuje přednesové skladby různých žánrů v rozsahu 5-6 minut

4. ročník

ŽÁK:

- zahraje zpaměti stupnice do 5#, 5b+ kvintakordy, dominantní septakordy
- správně intonuje na svůj nástroj
- zhodnotí svůj výkon a výkon ostatních
- uplatňuje se v tanečních orchestrech
- interpretuje obtížnější etudy a přednesové skladby v rozsahu 6 – 7 minut

5.5.6. Studijní zaměření Hra na trubku/lesní roh/tenor

Charakteristika

Žáci si na naší škole mohou zvolit jeden z dechových žesťových nástrojů s malým nátrubkem (trubka, lesní roh, tenor). V průběhu studia mohou žáci nástroj změnit. Tyto nástroje mají využití nejen v hudbě lidové a klasické, ale také v moderní - např. pop, rock, jazz, swing a další, což je jedním z cílů výuky žesťových nástrojů na naší škole. Žáci se zapojí do komorní a orchestrální hry.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium na zobcovou flétnu (učební plán viz kapitola 5.1.)
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Základní studium I. stupně								Učební plán H-27
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Celkový min. počet hodin za 7 let
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Povinně volitelné předměty Hra na trubku Hra na lesní roh Hra na tenor	1	1	1	1	1	1	1	7
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1		6
Povinně volitelné předměty Taneční orchestr Komorní hra					 1	2 1	2 1	3
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	2(3)	3(4)	2(3)	**16**
Nepovinné předměty								
Taneční orchestr Komorní hra		2 1	2 1	2 1	2 1	 1	 1	
Příprava na vyšší typy škol					1	1	1	

Základní studium II. stupně					Učební plán H-28
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Povinně volitelné předměty Hra na trubku Hra na lesní roh Hra na tenor	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty Taneční orchestr Komorní hra	2 1	2 1	2 1	2 1	4
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) Výstupy předmětů Hudební nauka, N a PV předmětů viz kapitola 5.2.

HRA NA TRUBKU/HRA NA LESNÍ ROH/HRA NA TENOR

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- rozliší a popíše svůj nástroj, správně pečuje o svůj nástroj
- správně drží a používá svůj nástroj, dobře stojí při hře na nástroj
- nasadí nátrubek na rty
- správně utvoří a nasadí tón
- zahraje dlouhé vydržované tóny
- hraje noty a pomlky celé, půlové, čtvrťové
- zahraje jednoduché písničky

2. ročník

ŽÁK:

- předvede dlouhé vydržované tóny s dynamickým odstíněním
- zahraje noty a pomlky osminové
- použije tenuto, legato, staccato
- hraje v taktech 4/4, 3/4, 2/4
- interpretuje jednoduché skladby, cvičení a písně

- zahraje stupnici C dur
- zahraje jednoduchou píseň zpaměti

3. ročník

ŽÁK:

- zahraje dlouhé vydržované tóny crescendo-decrescendo
- rozšiřuje tónový rozsah (dle svých možností)
- zahraje noty a pomlky šestnáctinové
- zahraje v taktech 3/8 a 6/8
- zahraje tenuto, legato, staccato a různé kombinace
- interpretuje dur stupnice G, D, F, B
- zahraje stupnici a píseň zpaměti
- jednoduše ohodnotí svůj výkon

4. ročník

ŽÁK:

- vydržuje dlouhé tóny v různých dynamikách a kombinacích
- zahraje a zkombinuje různé artikulace a rytmy (legato, staccato, akcenty, synkopy)
- hraje v rychlejších tempech a taktech čtvrťových, osminových, půlových
- interpretuje dur a moll stupnice Es, A, a, e, d, etudy, přednesové skladby, dua, tria
- hraje stupnice a jednoduché skladby zpaměti

5. ročník

ŽÁK:

- předvede kvalitu tónu a nasazení
- zahraje retní vazby
- zahraje z listu jednoduchou píseň
- interpretuje dur a moll stupnice E, As, h, g, komorní skladby
- zhodnotí svůj výkon a porovná ho s ostatními

6. ročník

ŽÁK:

- plně využije svůj dech a nátiskové schopnosti
- hlídá si kvalitu tónu, nasazení a průběh tónu
- interpretuje moll stupnice fis, cis, c, f, orchestrální party
- předvede tečkované rytmy, trioly

7. ročník

ŽÁK:

- rozliší hudební styly a období, zná historii nástroje
- předvede skladbu, kterou si sám vybral a za pomoci učitele nastudoval
- kombinuje různé artikulace a složitější rytmy v rychlejších tempech
- hraje melodické ozdoby (příraz, nátryl, náraz, trylek)
- využívá hudební výrazové prvky v etudách i v přednesových skladbách

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. a 2. ročník

ŽÁK:

- hlídá si kvalitu tónu, nasazení a průběh tónu
- kombinuje složitější artikulace a náročnější rytmy v rychlejších tempech
- využije hudební, výrazové a dynamické prvky v etudách i v přednesových skladbách
- interpretuje dur a moll stupnice, pentatoniku
- vybere si skladbu dle svých schopností a hudební orientace

- rozebere a zhodnotí svůj výkon

3. a 4. ročník

ŽÁK:

- plně využívá svůj dech, nátiskové schopnosti a rozsah nástroje
- vybere si skladbu/píseň/etudu a nastuduje ji dle svých nejlepších možností
- transponuje a improvizuje
- zahraje celotónovou a bluesovou stupnici
- předvede svůj názor na interpretaci skladeb různých stylů a období

5.5.7. Studijní zaměření Hra na pozoun

Charakteristika

Pozoun či trombon patří mezi nejstarší žesťové nástroje a v literatuře se zařazuje mezi nástroje s velkým nátrubkem.

Tento úžasný nástroj má obrovské využití, jak v orchestrální hře, sólové, tak ale i žánrové (baroko - pop music). Na naší škole vedeme žáky tak, aby prakticky vyzkoušeli všechny tyto možné styly a žánry a jejich uplatnění v hudebním životě bylo všestranné. Jako přípravné studium je možné zvolit i jiný příbuzný nástroj (Tenor, Baryton). V rámci studia hrají žáci v komorních a orchestrálních uskupeních.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium na zobcovou flétnu (učební plán viz kapitola 5.1.)
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Základní studium I. stupně								Učební plán H-48
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Celkový min. počet hodin za 7 let
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na pozoun	1	1	1	1	1	1	1	7
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1		6
Povinně volitelné předměty Taneční orchestr Komorní hra					 1	 2 1	 2 1	3
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	2(3)	3(4)	2(3)	**16**
Nepovinné předměty								
Taneční orchestr Komorní hra		 1	 1	 1	 1			
Příprava na vyšší typy škol					1	1	1	

Základní studium II. stupně					Učební plán H-49
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na pozoun	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty					
Taneční orchestr	2	2	2	2	4
Komorní hra	1	1	1	1	
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) Výstupy předmětů Hudební nauka, N a PV předmětů viz kapitola 5.2.

HRA NA POZOUN

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- využívá dle svých fyzických možností 5 nebo 6 poloh
- hraje v rozsahu B - b
- zahraje vyrovnané glissando
- orientuje se v basovém klíči
- zahraje jednoduchou písničku v celých, půlových a čtvrťových hodnotách

2. ročník

ŽÁK:

- zahraje stupnici B dur
- hraje v rozsahu G - d1
- využívá intonačního cítění k doladění tónu pomocí snižce a rtů
- hraje v osminových hodnotách
- ovládá s přehledem basový klíč
- zahraje písničku zpaměti

3. ročník

ŽÁK:

- využívá retní legato
- vědomě zlepšuje kvalitu tónu
- hraje v rozsahu F - d1
- zahraje stupnice B dur, C dur, Es dur, F dur, a moll a d moll
- zahraje jednoduchou skladbu
- rozlišuje a používá různé způsoby artikulace
- zopakuje zahraný rytmicko-melodický motiv

4. ročník

ŽÁK:

- zahraje noty a pomlky šestnáctinové
- využívá retní a snižcové legato
- hraje v rozsahu F - f1
- zahraje stupnice G dur, D dur, As dur, e moll a g moll
- zahraje cvičení nebo orchestrální part z listu
- interpretuje delší skladby

5. ročník – 7. ročník

ŽÁK:

- zahraje stupnice Des dur, A dur, E dur c moll, f moll, h moll
- sám aktivně zkvalitňuje svůj tón a nasazení
- zhodnotí svůj výkon a porovná ho s ostatními

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. a 2. ročník

ŽÁK:

- ovlivňuje nasazení, kvalitu tónu
- hraje ve složitějších harmoniích, náročnějších artikulacích
- interpretuje sólové skladby, komorní a orchestrální party
- vybere skladbu dle svých hudebních preferencí a schopností
- rozebere svůj výkon a porovná ho s ostatními

3. a 4. ročník

ŽÁK:

- hraje z basového i tenorového klíče
- plně využívá své hudebně-přednesové, nátiskové a dechové schopnosti
- interpretuje skladby z různých hudebně-dějinných období
- transponuje z blízkých a příbuzných tónin
- ve spolupráci s učitelem připraví absolventské vystoupení (4. ročník)
- rozebere svůj výkon a předvede sebereflexi

5.6. Vzdělávací zaměření Hra na strunné nástroje

5.6.1. Studijní zaměření Hra na klasickou kytaru

Charakteristika

Cílem výuky hry na kytaru je seznamovat žáka s technikami, které lze uplatnit v sólové, komorní a souborové hře v neprofesionálním nebo profesionálním životě hudebníka a rozvíjet celkovou osobnost žáka. Při zájmu a talentu je žák připravován na studium pro vyšší typ hudebních škol. Ke studiu na klasickou kytaru musí mít žák vhodné fyzické předpoklady.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium (učební plán viz kapitola 5.1.)
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Základní studium I. stupně								Učební plán H-29
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Celkový min. počet hodin za 7 let
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na klasickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	7
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1		6
Povinně volitelné předměty Komorní hra Taneční orchestr Kapela					 1 2 2	 1 2 2	 1 2 2	3
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	3	3	2	**16**
Nepovinné předměty								
Komorní hra	1	1	1	1	1			
Taneční orchestr	2	2	2	2	2			
Kapela	1	1	1	1	1			
Příprava na vyšší typy škol					1	1	1	

Základní studium II. stupně					Učební plán H-30
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na klasickou kytaru	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty Komorní hra Taneční orchestr Kapela	 1 2 2	 1 2 2	 1 2 2	 1 2 2	4
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) Výstupy předmětů Hudební nauka, N a PV předmětů viz kapitola 5.2.

HRA NA KLASICKOU KYTARU

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

1. - 2. ročník

ŽÁK:

- v pravé ruce použije techniku tiranda (bez dopadu)
- správně drží nástroj a polohu pravé ruky - volná paže a zápěstí, střídání prstů
- orientuje se v notovém zápise v rozsahu prázdných strun
- předvede správné postavení levé ruky na hmatníku
- zahraje jednoduchou píseň v 1. poloze v rozsahu h1 až g_2 (podle svých možností bez použití chromatiky)
- orientuje se v 1. poloze na strunách h1-g1 bez použití posuvek (zvýšená nota, snížená nota)
- doprovodí lidovou píseň hrou na prázdných basových strunách

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- správně drží nástroj a polohu pravé ruky - volná paže a zápěstí, střídání prstů a postavení levé ruky na hmatníku (tzv. k pražci a na špičku prstu)
- zahraje píseň nebo skladbičku v 1. poloze zpaměti

- orientuje se na hmatníku v 1. poloze
- reprodukuje základní dynamiku (f, p)

2. ročník

ŽÁK:

- zahraje dvojhlasou píseň v 1. poloze zpaměti
- používá techniku apoyando i tirando (hra s dopadem a bez dopadu) a vícehlas v kombinaci všech prstů pravé ruky (p i m a), dbá na čistotu a plynulost hry a vázání tónů
- zahraje skladbičku, ve které vyjadřuje náladu skladby změnami v dynamice (f, p)
- hraje jednooktávové stupnice + výběr jednoduchých kadencí (T, D7)

3. ročník

ŽÁK:

- ovládá základní úhozovou techniku apoyando i tirando v různých kombinacích a při hře ji vhodně uplatňuje
- správně pokládá prsty (levé ruky) tak, aby nenarušoval vedení melodické linky nežádoucím zkracováním tónu
- orientuje se na hmatníku v 1. a 2. poloze
- náladu skladby vyjadřuje elementárními výrazovými prostředky (p, mf, f,) + rejstříky (SP-ostře, ST-měkce)
- hraje dvouoktávové stupnice s použitím prázdných strun + kadence
- zahraje přednes a etudu (jedno z toho zpaměti)

4. ročník

ŽÁK:

- na hmatníku se orientuje do 5. polohy na melodických strunách
- předvede plynulé crescendo, decrescendo a ritardando
- předvede kadenci a typovou stupnici
- doprovodí píseň podle akordických značek (v rámci jedné tóniny, bez použití barré)
- předvede vícehlas
- zahraje přednes a etudu (jedno z toho zpaměti)

5. ročník

ŽÁK:

- na hmatníku se orientuje do 5. polohy včetně basových strun a 7. polohy melodických strun
- doprovodí píseň podle akordických značek
- hraje skladby a etudy z období klasicismu a volí vhodné výrazové prostředky (dynamika, agogika)
- zahraje vibrato, arpeggio
- spolupracuje při dotváření prstokladů
- při výběru skladby se s učitelem rozhoduje na základě vlastních schopností
- předvede malé barré
- zahraje přednes a etudu (jedno z toho zpaměti)

6. ročník

ŽÁK:

- na hmatníku se orientuje do 9. polohy na melodických strunách
- předvede techniku legato na základním stupni obtížnosti (vzestupné a sestupné)
- předvede hru arpeggia a vibrata ve vybraných skladbách
- rozpozná v notovém zápisu základní akordy dur a moll a umí je označit akordickými značkami
- hru malého a velkého barré uplatňuje při doprovodu podle akordických značek
- hraje skladby různých žánrů a stylových období
- zahraje přednes a etudu (jedno z toho zpaměti)

7. ročník

ŽÁK:

- používá základní nástrojovou techniku střední obtížnosti (ap., arpp., tir., barré, leg.)
- k vyjádření nálady skladby volí přiměřené výrazové prostředky a hraje s tónovou kulturou
- naladí nástroj a vymění struny
- hraje v rozsahu celého hmatníku
- orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- samostatně dotváří optimální prstoklady podle svých možností a hraje kadence

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- orientuje se na hmatníku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje skladby delšího rozsahu z různých stylových období a žánrů
- spolupracuje při výběru skladeb

2. ročník

ŽÁK:

- hraje jednoduché doprovody z listu
- z listu hraje s rytmickou jistotou
- věnuje se analýze hraných i poslouchaných skladeb jako prostředku pochopení skladby

3. ročník

ŽÁK:

- aktivně poslouchá hudbu z CD, Youtube.com apod. a porovnává jednotlivé interpretace mezi sebou, na základě poslechu si samostatně vybírá skladby k vlastnímu studiu
- používá obtížné techniky

4. ročník

ŽÁK:

- hraje obtížné techniky ve skladbách vybraných žákem
- použije analýzu skladby jako prostředek jejího pochopení

5.6.2. Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru

Charakteristika

Cílem výuky hry na kytaru je seznamovat žáka s technikami, které lze uplatnit v sólové, komorní a souborové hře v neprofesionálním nebo profesionálním životě hudebníka a rozvíjet celkovou osobnost žáka. V průběhu výuky získává technické a harmonické základy pro improvizaci a Zvuková tvorba. Při zájmu a talentu je žák připravován na studium pro vyšší typ hudebních škol. Ke studiu na elektrickou kytaru musí mít žák vhodné fyzické předpoklady. Na druhém stupni studia je možnost studovat dvě studijní zaměření – pro žáky, kteří pokračují ve studiu z prvního stupně a pro žáky začínající, tedy nové.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium na klasickou kytaru (učební plán viz kapitola 5.1.)
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Základní studium I. stupně								Učební plán H-31
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Celkový min. počet hodin za 7 let
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	7
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1		6
Povinně volitelné předměty Komorní hra Taneční orchestr Kapela				 1 2 2	 1 2 2	 1 2 2	 1 2 2	4
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	3	3	3	3	**17**
Nepovinné předměty								
Kapela	1	1	1					
Komorní hra	1	1	1					
Taneční orchestr	2	2	2					
Příprava na vyšší typy škol					1	1	1	
Zvuková tvorba					1	1	1	

Základní studium II. stupně					Učební plán H-32
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty Komorní hra Taneční orchestr Kapela	 1 2 2	 1 2 2	 1 2 2	 1 2 2	4
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	

Základní studium II. stupně - začínající					Učební plán H-45
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty Komorní hra Taneční orchestr Kapela	 1 2 2	 1 2 2	 1 2 2	 1 2 2	4
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	
Hudební nauka[2)]	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) Výstupy předmětů Hudební nauka, N a PV předmětů viz kapitola 5.2.

2) Hudební nauka pro žáky na II. stupni je realizována dle individuálního vzdělávacího plánu, který vyučující vytvoří na začátku školního roku.

HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- správně drží nástroj
- popíše jednotlivé části nástroje a příslušenství
- zahraje základní jednoduché rytmické figury a postupy na jednotlivých prázdných strunách úhozem dolů, plynule přechází mezi tóny
- interpretuje jednoduché melodie bez střídání úhozu trsátkem

2. ročník

ŽÁK:

- orientuje se na hmatníku do 5. polohy na melodických strunách
- zahraje zpaměti 1 durovou a 1 mollovou stupnici
- zahraje 1 figuru pentatonické stupnice
- předvede základní technické prvky hry pravé a levé ruky (správné držení trsátka, tlumení strun u kobylky, synchronizace)
- je schopen veřejně interpretovat nacvičenou skladbu
- zahraje dvojhlasé powerakordy

3. ročník

ŽÁK:

- pomocí ladičky naladí nástroj
- orientuje se na hmatníku do 5. polohy včetně basových strun
- zahraje 2. figuru pentatonické stupnice, vybranou kadence a typovou stupnici + úplné powerakordy
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápise
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- předvede jednoduché sólo v I. a II. poloze bez střídání úhozu trsátkem píseň doprovodí základními akordy

4. ročník

ŽÁK:

- předvede malé barré
- zahraje 3. figuru pentatonické a bluesové stupnice ve vyšších polohách, typovou stupnici + kadence a power – akordy
- umí zahrát vzestupné legato, tlumení tónů. staccato
- využívá nožní efektové zařízení, během hry je schopen střídat různé druhy zvuků
- při cvičeních používá automatického doprovodu
- rozpozná v notovém zápisu základní akordy dur a moll a označí je akordickými značkami
- zahraje jednoduché triky (licky)
- doprovodí bluesovou dvanáctku
- zvládá doprovod písně s vlastním zpěvem nebo doprovod hrané melodie s použitím základních akordů a malého barré, rozloženým i úhozovým způsobem dle akordových značek

5. ročník

ŽÁK:

- orientuje se na hmatníku do 7. polohy minimálně na melodických strunách
- hraje všechny durové stupnice do dvou oktáv v typových prstokladech
- zahraje 3 figury pentatonické a bluesové stupnice
- realizuje vytáhnutí struny o ¼ až ½ tónu podle své manuální zručnosti
- rozšiřuje své znalosti o další techniky hry, jako např. slide a základy vibrata

- hraje triky (licky) v různých modech pentatonické stupnice
- rozvíjí kultivovaný doprovod, plynule střídá běžně užívané akordy doprovodu, různé rytmické figury dle možností s vlastním zpěvem

6. ročník

ŽÁK:

- orientuje se na hmatníku do 7. polohy včetně basových strun a 9. polohy melodických strun
- kontroluje kvalitu tónu, čistotu hry a vyrovnanost úhozu
- udrží rytmus a stálé tempo, hraje složitější rytmické útvary, rytmy v triolách, tečkách
- umí transponovat pentatonickou stupnici a moll do jiné tóniny
- ovládá základy techniky hry tlumení strun pravou rukou (palm muting)
- realizuje vytáhnutí struny o ½ až 1 tón podle své manuální zručnosti
- se seznamuje s různými stylovými obdobími a žánry (poslechem, vyhledáváním nahrávek na internetu, výběrem skladeb)
- plynule hraje doprovod v různých rytmických figurách, včetně barré hmatů, rozvíjí harmonické cítění
- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních

7. ročník

ŽÁK:

- hraje vyrovnaným tónem, udrží rytmus a stálé tempo i ve složitějších rytmických kombinacích (v přiměřené obtížnosti)
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se na hmatníku
- hraje mody pentatonické a bluesové stupnice v různých tóninách
- hraje doprovody včetně barré hmatů, improvizuje doprovody dle harmonických značek, je schopen píseň transponovat do jiné tóniny
- hraje mody pentatonické stupnice v různých tóninách
- při hře využívá náročnějších figur
- ovládá základy rytmického doprovodu v základních power chordech
- na různých cvičeních předvede techniku hry (legato, slide, vibrato, bending, palm muting)
- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- zahraje zpaměti skladbu s použitím dosažené techniky

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- orientuje se po celém hmatníku
- zná techniky hry, vibrato, trylek, legato vzestupné, sestupné
- předvede při hře hammering
- zahraje trsátkem v rychlém tempu

2. ročník

ŽÁK:

- předvede plynulý přechodu pentatoniky z polohy do polohy na hmatníku
- zahraje jednoduché a středně obtížné improvizace
- podílí se na výběru písní a skladeb dle vlastních preferencí

3. ročník

ŽÁK:

- předvede různé technické prvky a techniky hry na nástroj – vytahovaný tón, triola, trylek, dvojtón, bluesové figury
- zahraje kvalitní tón a úhoz v jemných barevných a dynamických odstínech
- předvede různé styly a doprovody dle potřeby

- při akordické hře využívá průchodné tóny

4. ročník

ŽÁK:

- interpretuje písně a skladby různých stylů a žánrů s použitím všech technických prvků
- popíše práci s efekty
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových písní a skladeb různých stylů a žánrů

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA - ZAČÍNAJÍCÍ

1. ročník

ŽÁK:

- pomocí ladičky naladí nástroj
- zahraje a moll pentatonickou stupnici, vybranou typovou stupnici + kadence a dvojhlasé power – akordy
- předvede základní technické prvky hry pravé a levé ruky (správné držení trsátka, tlumení strun u kobylky, synchronizace)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápise
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- předvede jednoduché sólo, píseň doprovodí základními akordy
- orientuje se na hmatníku do 5. polohy na melodických strunách

2. ročník

ŽÁK:

- orientuje se na hmatníku do 5. polohy včetně basových strun a 7. polohy melodických strun
- zahraje pentatonickou stupnici ve vyšších polohách
- předvede malé barré
- při cvičeních používá automatického doprovodu
- předvede techniku legato na základním stupni obtížnosti (vzestupné a sestupné)
- rozpozná v notovém zápisu základní akordy dur a moll a označí je akordickými značkami
- při sólu využívá jednoduché figury, blues, rock, metal, vytáhnutou strunu o 1/2 tónu

3. ročník

ŽÁK:

- orientuje se na hmatníku do 9. polohy minimálně na melodických strunách
- zahraje arpeggia a vibrata ve vybraných skladbách
- při hře power akordů vytáhne jednotlivé tóny
- hru barré uplatňuje při doprovodu podle akordických značek
- předvede obtížnější sóla s využitím legáta, vytahovaných tónů o celý tón, nahvízdávaného tónu, trylku

4. ročník

ŽÁK:

- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se na hmatníku
- zahraje obtížnější písně a skladby různých stylů a žánrů
- zná techniky hry, vibrato, trylek, legato vzestupné, sestupné
- předvede při hře hammering
- předvede plynulý přechodu pentatoniky z polohy do polohy na hmatníku
- zahraje jednoduché a středně obtížné improvizace
- podílí se na výběru písní a skladeb dle vlastních preferencí
- popíše práci s efekty

- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových písní a skladeb různých stylů a žánrů

5.6.3. Studijní zaměření Hra na basovou kytaru

Charakteristika

Cílem výuky hry na basovou kytaru je seznamovat žáka s technikami, které lze uplatnit v sólové, komorní a souborové hře v neprofesionálním nebo profesionálním životě hudebníka a rozvíjet celkovou osobnost žáka. V průběhu výuky získává technické a harmonické základy pro improvizaci a Zvuková tvorba. Při zájmu a talentu je žák připravován na studium pro vyšší typ hudebních škol. Pro přijetí ke studiu na elektrickou kytaru jsou vhodné fyzické předpoklady. Na druhém stupni studia je možnost studovat dvě studijní zaměření – pro žáky, kteří pokračují ve studiu z prvního stupně a pro žáky začínající, tedy nové.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium na klasickou kytaru (učební plán viz kapitola 5.1.)
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia (na basovou kytaru přechází žák dle fyzických předpokladů v 7 - 10 letech)
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia (pro začínající, pokročilé)
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Základní studium I. stupně								Učební plán H-33
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Celkový min. počet hodin za 7 let
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	7
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1		6
Povinně volitelné předměty Komorní hra Taneční orchestr Kapela				 1 2 2	 1 2 2	 1 2 2	 1 2 2	4
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	3	3	3	3	**18**
Nepovinné předměty								
Kapela	2	2	2					
Komorní hra	1	1	1					
Taneční orchestr	2	2	2					
Příprava na vyšší typy škol					1	1	1	
Zvuková tvorba					1	1	1	

Základní studium II. stupně					Učební plán H-34
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty Komorní hra Taneční orchestr Kapela	 1 2 2	 1 2 2	 1 2 2	 1 2 2	4
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	

Základní studium II. stupně - začínající	Učební plán H-46

Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty					
Komorní hra	1	1	1	1	4
Taneční orchestr	2	2	2	2	
Kapela	2	2	2	2	
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	
Hudební nauka[2)]	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) Výstupy předmětů Hudební nauka, N a PV předměty viz kapitola 5.2.

2) Hudební nauka pro žáky na II. stupni je realizována dle individuálního vzdělávacího plánu, který vyučující vytvoří na začátku školního roku.

HRA NA BASOVOU KYTARU

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- naladí nástroj s elektrickou ladičkou
- pojmenuje jednotlivé části nástroje
- předvede základní návyky a dovednosti (správně drží nástroj a přirozeně staví obě ruce)
- podle označení prstokladu hraje snadné písně či cvičení z listu a je schopen i hry zpaměti
- hraje stupnice C, G dur v I. poloze

2. ročník

ŽÁK:

- pracuje na základní kytarové technice pravé i levé ruky, při hře se orientuje v rozsahu do III. polohy (střídá prsty pravé ruky)
- zahraje jednoduchou jednohlasou melodii z listu v rozsahu I. polohy
- zahraje jednoduchou basovou linku zpaměti
- hraje základní basové tóny k jednoduché písni
- hraje jednoduché melodie v I. a II. poloze
- je schopen doprovodu k sólovému hlasu
- odvodí jednotlivé tóny od prázdných strun do III. polohy

3. ročník

ŽÁK:

- dodržuje základy hry s důrazem na kvalitu tónu při pravidelném střídání prstů pravé ruky
- orientuje se v notovém zápise hraných cvičení a přednesů, jednoduchý hudební útvar zahraje z listu
- v rámci svých schopností používá základní harmonické funkce akordů při doprovodu jednoduchých písní
- utvoří a zahraje kadenci k dané stupnici
- dle svých možností je schopen hry s jinými nástroji

4. ročník

ŽÁK:

- používá základní technické prvky hry pravé i levé ruky (tlumení, střídání prstů, pevná lokalizace, synchronizace)
- využije hru v polohách při hře stupnic a standardních basových linek

- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- hraje durovou stupnici v 1. a 2. poloze v rytmickém dělení po čtvrťové hodnoty (s metronomem)
- vyjmenuje pravidla zápisu tabulatur a orientuje se v základním zápisu

5. ročník

ŽÁK:

- orientuje se na hmatníku do 5. polohy
- zahraje jednoduché orchestrální/souborové party
- používá další roviny zápisu vedle not: dynamika, výraz, forma
- hraje vybrané durové stupnice do 5. polohy a příslušné kvintakordy v rytmickém dělení po osminy
- předvede hru s metronomem
- slovně i prakticky odliší rovný a triolový feel

6. ročník

ŽÁK:

- orientuje se na hmatníku do 9. polohy
- hraje legato na základním stupni obtížnosti
- v doprovodech využívá znalosti variačních technik pro hru ze značek (oktávové transpozice, obvyklé postupy basové linky, využití rytmického dělení, akordických tónů a doškálných průchodných tónů)
- hraje durové a mollové stupnice

7. ročník

ŽÁK:

- předvede základní nástrojovou techniku – střídá prsty, levá a pravá ruka jsou synchronizovány
- hraje dle potřeby kontrabasový a kytarový prstoklad
- předvede kvalitní tón
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovodí podle notace i akordických značek, vytvoří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- improvizuje na základě jednoduchých harmonických kadencí; používá průchodné neharmonické basové tóny

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- hraje durové a všechny mollové stupnice v rytmickém dělení po osminy
- předvede bluesovou stupnici a bluesovou harmonickou progresi
- samostatně vytvoří doprovody písní
- hraje s metronomem s úderem na různých dobách taktu

2. ročník

ŽÁK:

- hraje z listu (oktávové transpozice, obvyklé akordické spoje, využití rytmických obměn a akordických a doškálných i nedoškálných průchodných tónů)
- hraje základy techniky vibrata, příklepu, odtrhu
- podílí se na výběru notového materiálu a směřování výuky podle vlastních preferencí
- z listu hraje s rytmickou jistotou

3. ročník

ŽÁK:

- předvede různé technické prvky a techniky hry na nástroj: odtrh, příklep, hra palcem, základy slapu
- hraje v jemných barevných a dynamických odstínech
- interpretuje skladby populární hudby v rovném i triolovém feelu

4. ročník

ŽÁK:

- hraje různé styly doprovodu dle potřeby: half time, rock, rock´n´roll, fingerstyle funk, latin, walking bass, slap
- předvede znalost funkční harmonie a tvorbu čtyřzvuků a jejich značky
- aktivně poslouchá hudbu, porovnává jednotlivé interpretace na základě poslechu (koncert, CD, Youtube.com) si samostatně vybírá skladby k vlastnímu studiu

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA - ZAČÍNAJÍCÍ

1. ročník

ŽÁK:

- naladí nástroj s elektrickou ladičkou
- pojmenuje jednotlivé části nástroje
- orientuje se na hmatníku do 5. polohy
- používá základní technické prvky hry pravé i levé ruky (tlumení, střídání prstů, pevná lokalizace, synchronizace)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje zpaměti jednoduchou skladbu
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- hraje durovou stupnici v rytmickém dělení po osminové hodnoty a příslušné kvintakordy (s metronomem)
- doprovodí jednoduchou píseň rozkladem základních akordických tónů

2. ročník

ŽÁK:

- orientuje se na hmatníku do 9. polohy
- zahraje jednoduché orchestrální/souborové party z listu
- používá další roviny zápisu vedle not: dynamika, výraz, forma
- zahraje legato na základním stupni obtížnosti
- v doprovodech předvede dovednost variačních technik pro hru ze značek (oktávové transpozice, obvyklé postupy basové linky, využití rytmického dělení, akordických tónů a doškálných průchodných tónů)
- zahraje durové a mollové stupnice a příslušné kvintakordy

3. ročník

ŽÁK:

- předvede základní nástrojovou techniku – střídá prsty, levá a pravá ruka jsou synchronizovány
- předvede kvalitní tón
- zahraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách
- orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- zahraje základy techniky vibrata, příklepu, odtrhu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovodí podle notace i akordických značek, vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností

4. ročník

ŽÁK:

- hraje z listu (oktávové transpozice, obvyklé akordické spoje, využití rytmických obměn a akordických a doškálných i nedoškálných průchodných tónů)
- předvede různé technické prvky a techniky hry na nástroj: odtrh, příklep, hra palcem, základy slapu
- podílí se na výběru notového materiálu a směřování výuky podle vlastních preferencí
- z listu hraje s rytmickou jistotou
- aktivně poslouchá hudbu, porovnává jednotlivé interpretace, na základě poslechu (koncert,CD,Youtube.com) si samostatně vybírá skladby k vlastnímu studiu

5.7. Vzdělávací zaměření Hra na bicí nástroje

5.7.1. Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Charakteristika

Bicí nástroje jsou jedny z nejstarších nástrojů na světě. V rámci studia se žáci seznámí s hrou na základní bicí nástroje (malý a velký buben, činely, různě laděné bubínky Tom-tom, bonga, kotle, tympány, triangl, tamburína, rolničky, zvony a zvonky, xylofon, vibrafon, marimba, zvonkohra a další), které mají své využití jak v hudbě lidové a klasické, tak také v hudbě moderní. Při hře na bicí nástroje se používají různé paličky, metličky, špejle, ale hraje se i rukama. Dá se říci, že skoro žádná kapela nebo orchestr se bez těchto nástrojů neobejde. Cílem výuky je aktivní zapojení žáků do komorní či orchestrální hry případně kapely.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium (učební plán viz kapitola 5.1.)
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Základní studium I. stupně								Učební plán H-35
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Celkový min. počet hodin za 7 let
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	7
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1		6
Povinně volitelné předměty Taneční orchestr Kapela Komorní hra					 1	 2 2 1	 2 2 1	3
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	2(3)	3	2(3)	**16**
Nepovinné předměty								
Komorní hra		1	1	1	1			
Kapela		2	2	2	2			
Taneční orchestr		2	2	2	2			
Příprava na vyšší typy škol					1	1	1	

Základní studium II. stupně					Učební plán H-36
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	

Hra na bicí nástroje	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Povinně volitelné předměty					
Taneční orchestr	2	2	2	2	8
Kapela	2	2	2	2	
Celkový počet hodin v ročníku	2,5	2,5	2,5	2,5	**10**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	
Komorní hra	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) Výstupy předmětů Hudební nauka, N a PV předmětů viz kapitola 5.2.

HRA NA BICÍ NÁSTROJE

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

1. - 2. ročník

ŽÁK:

- správně drží paličky a pojmenuje soupravu bicích nástrojů
- zahraje noty celé, půlové, čtvrťové
- zahraje na malý bubínek a soupravu

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- popíše a správně pojmenuje části bicí soupravy
- správně drží paličky, uvolňuje ruce a zápěstí
- správně sedí při hře na bicí nástroje
- zahraje noty a pomlky celé, půlové, čtvrťové, osminové
- hraje v taktech čtyřčtvrťových, tříčtvrťových, dvoučtvrťových

2. ročník

ŽÁK:

- zahraje noty a pomlky šestnáctinové
- hraje v taktech čtvrťových a osminových
- hraje v dynamice piano, forte
- zahraje jednoduché cvičení zpaměti
- zahraje na triangl
- interpretuje jednoduché skladby na malý buben a soupravu bicích nástrojů

3. ročník

ŽÁK:

- předvede technická a rytmická cvičení na malý buben
- zahraje trioly a tečkované rytmy
- hraje v dynamice piano, mezzoforte, forte
- zahraje z listu a zpaměti jednoduché cvičení
- popíše tamburínu a zahraje na ni
- jednoduše ohodnotí svůj výkon

4. ročník

ŽÁK:

- provede technická a rytmická cvičení na soupravu bicích nástrojů
- předvede synkopy, akcenty
- zahraje zpaměti složitější rytmické fráze
- víří na malý buben
- zahraje na dřívka
- interpretuje složitější cvičení na malý buben a soupravu bicích nástrojů
- ohodnotí svůj výkon a výkony spolužáků

5. ročník

ŽÁK:

- zahraje přírazy
- víří na malý buben v dynamickém odstínění
- zahraje na zvonkohru
- hraje v dynamice piano, mezzoforte, forte a crescendo-decrescendo
- interpretuje složitější etudy na malý buben a soupravu bicích nástrojů
- porovná svůj výkon s výkony ostatních spolužáků

6. ročník

ŽÁK:

- hraje noty a pomlky dvaatřicetinové
- hraje takty půlové, nepravidelné a střídavé
- zvládá accelerando a ritardando, crescendo a decrescendo
- zahraje na tympány
- interpretuje náročnější skladby na bicí nástroje, orchestrální party

7. ročník

ŽÁK:

- zahraje sextoly, triolové rytmy
- orientuje se v notovém zápisu a hudebních stylech
- za asistence učitele zvolí a zahraje vhodné etudy
- sám si vybere skladbu, kterou nastuduje
- doprovodí na bicí soupravu hudební podklad
- vyjmenuje některé perkusní nástroje a zahraje na ně
- zhodnotí a popíše svůj výkon a výkony spolužáků

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- zahraje skladbu podle dynamických a tempových znamének
- zahraje kvintoly a septoly
- předvede crescendo-decrescendo, accelerando-ritardando
- ve hře na bicí nástroje použije hudební výrazové prvky

2. ročník

ŽÁK:

- předvede rytmická a technická cvičení na různé bicí nástroje
- zahraje na xylofon a pojmenuje jeho části
- interpretuje náročnější etudy na bicí nástroje, orchestrální a komorní party

3. ročník

ŽÁK:

- zahraje doprovod na soupravu k vybrané skladbě
- zahraje a orientuje se v různých hudebních stylech

4. ročník

ŽÁK:

- předvede vlastní interpretaci skladby
- doprovodí hudební skupinu nebo nahrávku, improvizuje
- porovná a rozebere svůj výkon a výkony spolužáků

5.8. Vzdělávací zaměření Sólový zpěv

5.8.1. Studijní zaměření Sólový zpěv

Charakteristika

Posláním pěveckého oboru je poskytnout žákům základy odborného vzdělání a vychovat mladého člověka tak, aby byl schopen hudebního projevu s určitým měřítkem hodnot, které jsou výsledkem cílevědomé práce.

Žáci se mohou učit zpívat již od předškolního věku. Ve výuce sólového zpěvu jsou vedeni ke klasické průpravě. Po zvládnutí základů pěvecké techniky, správných pěveckých a dechových návyků lze po absolvování I. stupně setrvat ve studiu Sólového zpěvu na II. stupni základního studia, či přestoupit na studijní zaměření Populární zpěv. Tato dvě studijní zaměření (Sólový zpěv a Populární zpěv) lze na II. stupni základního studia studovat současně (nelze je však studovat současně na I. stupni základního studia).

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium (učební plán viz kapitola 5.1.)
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Základní studium I. stupně								Učební plán H-37
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Celkový min. počet hodin za 7 let
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	7
Povinně volitelné předměty[3)]								
Komorní zpěv					1	1	1	3
Komorní hra					1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1		6
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	3	3	2	**16**
Nepovinné předměty								
Obligátní nástroj[2)]	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
Pěvecký seminář					1	1	1	
Příprava na vyšší typy škol					1	1	1	

Základní studium II. stupně					Učební plán H-38
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Sólový zpěv	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty[3)]					
Komorní zpěv	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	
Obligátní nástroj[2)]	0,5	0,5	0,5	0,5	

Poznámky k učebním plánům

1) *Výstupy předmětů Hudební nauka, N a PV předmětů viz kapitola 5. 2., 5.9.*
2) *Výstupy předmětu Obligátní nástroj jsou dány individuálním učebním plánem, který vytvoří vyučující na začátku školního roku. Předmět je možné absolvovat v bloku 1x za 14 dní.*
3) *Pokud žák studuje současně studijní zaměření „Rychnovský dětský sbor“, je osvobozen z PV předmětů.*

SÓLOVÝ ZPĚV

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

1. – 2. ročník

- pozná části těla, vnímá svalové uvolnění v kontrastu k pocitu napětí, tvoří hlas s aktivně uvolněným tělem
- správně a přirozeně drží tělo při zpěvu
- konfrontuje pocit uvolnění a napětí
- protahuje mezižeberní svaly a posiluje ochablé zádové svaly
- zpevňuje břišní svaly a posiluje svaly v podbřišku
- ukládá do „paměti těla“ pohybové stereotypy
- předvede uvolnění a klidné žeberně-brániční dýchání formou hry
- zazpívá ve vyšší hlasové poloze - odpoutá se od mluvního hlasu (hry s hlasem, napodobuje zvířátka, zvuky, v dialogu procvičí hlas shora dolů, do výšky glissandem)
- pomocí cviků uvolňuje artikulační aparát - čelist, zúžené hrdlo, jazyk, rty...(drobné vady řeči řeší s logopedem)
- všechny studijní úkoly procvičuje na probíraných písních

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- předvede správné a přirozené držení těla při zpěvu
- předvede uvolnění dolní čelisti s funkčním ovládáním úst (artikulace, vokalizace)
- dodrží tři fáze dechu (nádech, zadržení, výdech)
- rozezná a tvoří měkký hlasový začátek s posazením tónu na dechu
- zazpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- zazpívá ve střední hlasové poloze v rozsahu pěti až šesti tónů (hlasová cvičení sestupná)
- pozná houslový klíč, notovou osnovu i délky not a pomlk (nota a pomlka celá, půlová, čtvrťová, osminová)
- předvede orientaci ve čtení základního notového zápisu v houslovém klíči (c-c^2)
- interpretuje jednoduchou lidovou píseň s doprovodem klavíru (melodická linka)
- pozná tempová a dynamická označení (p, f, mf, allegro, andante, moderato)

2. ročník

ŽÁK:

- správně a přirozeně drží hlavu při zpěvu
- předvede hlasový rozsah do oktávy
- uvolní dolní čelist s přirozenou polohou jazyka
- zopakuje 2-4 taktový motivek, a tak předvede melodickou, rytmickou a tonální představivost
- zazpívá písně s lehčím doprovodem a doprovodem akordickým
- vysvětlí slovo kantiléna a následně ji použije při zpěvu
- zazpívá zpaměti krátké písně
- chová se vhodně při koncertech, je vhodně oblečen

3. ročník

ŽÁK:

- předvede klidné a hluboké dýchání (žeberně- brániční dýchání)
- předvede na písni spojení a vyrovnávání vokálů
- zazpívá přirozeně, nepřepíná své síly
- prakticky předvede hlasová cvičení oběma směry
- zazpívá píseň s náročnějším doprovodem, a tím předvede při zpěvu kantilénu
- správně artikuluje
- zazpívá kánon nebo jednoduchý dvojhlas

4. ročník

ŽÁK:

- prakticky předvede měkké a opřené nasazení tónu
- transponuje hlasové cvičení dur i moll, kombinuje rozložený kvintakord do oktávy
- předvede a rozezná odsazení na jednom dechu
- pozná a při interpretaci použije základní dynamická a tempová označení
- vysvětlí slovo legato, staccato
- zazpívá jednoduchý dvojhlas s učitelem nebo spolužákem

5. ročník

ŽÁK:

- předvede hlas v celé hlasové poloze (propojí hlavovou a hrudní rezonanci)
- zazpívá a kombinuje hlasová cvičení v rozsahu oktávy
- zazpívá cvičení k předcházení mutačních šelestů a hlasových zlomů (tóny shora ve střední hlasové poloze s dechovou oporou)
- interpretuje plynulou kantilénu
- správně vyslovuje (přirozeně ovládá mluvidla)
- zazpívá složitější dvojhlas se spolužákem nebo učitelem

6. ročník

ŽÁK:

- předvede cvičení na prodlužování dechové fráze, vysvětlí princip pěveckého dýchání
- na písních prakticky předvede hlasovou techniku (spojování hlavové a hrudní rezonance)
- interpretuje plynulou kantilénu, messa di voce v přiměřené dynamice (za účelem zdokonalení dechové opory)
- zazpívá příraz (v souvislosti s probíranými písněmi)
- volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudby a textu
- zazpívá a capella

7. ročník

ŽÁK:

- předvede správně dechovou techniku a pěvecké návyky

- na nastudovaných písních předvede dynamické a rytmické cítění (frázování) i agogiku
- spolupracuje s učitelem při zachování lehkosti hlasu
- respektuje veškeré problémy vyplívající z mutace
- prakticky předvede zpěv kantilénou
- orientuje se a rozlišuje různé žánry a styly v sólovém i komorním zpěvu

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- zazpívá vyrovnaným hlasem v celém hlasovém rozsahu
- dodržuje fráze a interpretuje zpěv plynulé kantilény
- předvede spolupráci s korepetitorem
- orientuje se ve čtení notového partu

2. ročník

ŽÁK:

- kultivovaně interpretuje vokální skladby různých slohových období
- vnímá na základě harmonického cítění ostatní hlasy
- zazpívá intonačně čistě složitější dvojhlasy

3. ročník

ŽÁK:

- použije návyky (na základě zvládnuté dechové techniky) ve spojení s hlasovou hygienou
- interpretuje dynamickou i agogickou škálu a výraz v souvislosti s charakterem interpretované skladby
- vyjmenuje jednoho skladatele z každého období (má přehled o základní pěvecké literatuře různých slohových období)
- zazpívá skladby ve vícehlasém komorním seskupení s instrumentálním doprovodem nebo a capella
- zazpívá obal

4. ročník

ŽÁK:

- prakticky předvede při souhře s korepetitorem schopnost vlastního prožitku interpretované skladby
- samostatně vyhledá vhodné skladby pro vlastní interpretaci
- zhodnotí poslouchané vokální a vokálně instrumentální skladby
- zhodnotí ukázky jedné skladby různými interprety

KOMORNÍ ZPĚV

V komorním zpěvu využívají žáci pěveckých návyků, znalostí a dovedností získaných v sólovém zpěvu. Během studia se učí respektovat a vnímat druhého člověka. Výsledky své práce aktivně interpretují v rámci kulturního dění v regionu.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

5. ročník

ŽÁK:

- čistě intonuje
- zazpívá kánon
- zazpívá prodlevy
- intonuje volné nástupy
- předvede nápěvkovou metodu

6. ročník

ŽÁK:

- zazpívá jednoduchý dvojhlas (trojhlas)
- zazpívá tóny z harmonického trojzvuku
- orientuje se ve svém partu
- zazpívá svůj part rytmicky a intonačně čistě

7. ročník

- je zodpovědný za svou práci

ŽÁK:

- improvizuje elementární dvojhlas ke známé písni
- rozliší jednotlivé hlasy
- předvede postup samostatného nastudování svého hlasu

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- rozezpívá se
- stylově interpretuje komorní písně
- zpívá dvojhlasé (trojhlasé) písně dle své hlasové a technické vyspělosti

2. ročník

ŽÁK:

- s ostatními zpěváky se nerozchází tempově, rytmicky ani výrazově
- orientuje se ve struktuře vícehlasé partitury
- zazpívá z listu jednodušší písně

3. ročník

- podílí se na výběru skladeb

ŽÁK:

- vnímá a vysvětlí celkovou harmonii
- rozliší jednotlivé hlasy

4. ročník

- aktivně a zodpovědně spolupracuje s ostatními

ŽÁK:

- zazpívá z listu složitější písně
- čistě intonuje svůj part ve vícehlasu a capella nebo s instrumentálním doprovodem

PĚVECKÝ SEMINÁŘ

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

5. ročník

ŽÁK:

- stojí modelem a ukáže správné držení těla a postoj při zpěvu
- předvede správnou funkci hlasového a dechového aparátu
- prakticky předvede spolupráci s korepetitorem

6. ročník

ŽÁK:

- vysvětlí pojem ,, Hlasová hygiena zpěváka“
- rozebere danou ukázku (interpretace vynikajících sólistů)

- spolu s učitelem hovoří na téma ,,Umělecký výkon“ (příprava na vystoupení, tréma, psychické bloky - vliv na umělecký výkon)

7. ročník

ŽÁK:

- diskutuje o poučení z přednášek s odborníky z oboru lékařství (foniatr, logoped, psycholog) o možnosti nejčastějších onemocnění a dysfunkcí hlasového aparátu (následná léčba a rehabilitace)
- vysvětlí pojmy z pěvecké terminologie
- absolvuje návštěvu koncertů, divadelních, operních a baletních představení, výstav…

5.8.2. Studijní zaměření Populární zpěv

Charakteristika

Pěvecké dispozice žáků mají individuální charakter, proto je důležité správně rozeznat, jakým směrem vzhledem k trendům dnešní doby žáka směřovat, aby byla zachována jeho přirozenost. Žáci studující populární zpěv mají vytvořeny vhodné podmínky, tj. učebnu vybavenou pro zpěv na mikrofon a k dispozici jsou potřebné pěvecké materiály (hudební podklady-halfplaybacky). Dále se mohou podílet na spolupráci s tanečním orchestrem ColorBand a kapelou Nona. Na základě pěveckých a technických dovedností lze do výuky zařadit látku studijního zaměření Sólový zpěv.

Absolventi tohoto studijního zaměření jsou schopni veřejného vystoupení na odpovídající úrovni v rámci různých akcí nebo dalšího studia na Státní konzervatoři, Konzervatoř Jaroslava Ježka, atd.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Základní studium I. stupně								Učební plán H-51
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Celkový min. počet hodin za 7 let
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Populární zpěv	1	1	1	1	1	1	1	7
Povinně volitelné předměty Kapela Taneční orchestr Komorní zpěv					 (1)	 2 1 1	 2 2 1	3
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1		6
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	2 (3)	3(4)	2(3)	**16**
Nepovinné předměty								
Obligátní nástroj[2)]	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
Kapela	1	1	1	1	1			
Taneční orchestr	1	1	1	1	1			
Příprava na vyšší typy škol					1	1	1	

Základní studium II. stupně					Učební plán H-52
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkový min. počet hodin za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Populární zpěv	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty Kapela Taneční orchestr Komorní zpěv	 2 1 1	 2 1 1	 2 1 1	 2 1 1	4
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	
Obligátní nástroj[2)]	0,5	0,5	0,5	0,5	

Poznámky k učebním plánům

1) *Výstupy předmětů Hudební nauka, N a PV předmětů viz kapitola 5.2.*
2) *Výstupy předmětu Obligátní nástroj jsou dány individuálním učebním plánem, který vytvoří vyučující na začátku školního roku. Předmět je možné absolvovat v bloku 1x za 14 dní. Lze vybrat klavír nebo elektrické klávesy.*

POPULÁRNÍ ZPĚV

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

1. – 2. ročník

- pozná části těla, vnímá svalové uvolnění v kontrastu k pocitu napětí, tvoří hlas s aktivně uvolněným tělem
- správně a přirozeně drží tělo při zpěvu
- konfrontuje pocit uvolnění a napětí
- protahuje mezižeberní svaly a posiluje ochablé zádové svaly
- zpevňuje břišní svaly a posiluje svaly v podbřišku
- ukládá do „paměti těla“ pohybové stereotypy
- předvede uvolnění a klidné žeberně-brániční dýchání formou hry
- zazpívá ve vyšší hlasové poloze - odpoutá se od mluvního hlasu (hry s hlasem, napodobuje zvířátka, zvuky, v dialogu procvičí hlas shora dolů, do výšky glissandem)
- pomocí cviků uvolňuje artikulační aparát - čelist, zúžené hrdlo, jazyk, rty...(drobné vady řeči řeší s logopedem)
- všechny studijní úkoly procvičuje na probíraných písních

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- předvede správné a přirozené držení těla při zpěvu
- předvede tři dechové fáze (nádech-zadržení-výdech)
- zazpívá jednoduchá hlasová cvičení ve své přirozené poloze v rozsahu pěti až šesti tónů
- tvoří měkký hlasový začátek tónu
- zazpívá intonačně čistě a rytmicky přesně jednohlasou píseň
- vysvětlí hudební pojmy v notovém partu (houslový klíč, délky not a pomlk, takty, názvy not)
- interpretuje jednoduché lidové písně za doprovodu klavíru

2. ročník

ŽÁK:

- předvede funkční ovládání čelisti (správná vokalizace a artikulace)
- zazpívá hlasová cvičení v rozsahu oktávy
- vysvětlí pojem hlasová hygiena a její zásady
- orientuje se v základním notovém zápisu

- správně tvoří a nasazuje tóny
- zpívá zpaměti lidové a jednodušší umělé písně s doprovodem
- pozná tempová a dynamická označení a vysvětlí jej (p, mf, f, allegro, andante, moderato)

3. ročník

ŽÁK:

- předvede hlasová cvičení v rozsahu oktávy sestupně i vzestupně
- prakticky předvede na hlasovém cvičení vyrovnanost vokálů
- vysvětlí pojem legato a staccato
- vysvětlí a na hlasovém cvičení předvede hlavový a hrudní rejstřík
- zpívá složitější písně vhodné jeho přírodního naturelu
- správně artikuluje
- zazpívá s výrazem daným obsahem písně
- vysvětlí rozdíl mezi klasickým a populárním zpěvem

4. ročník

ŽÁK:

- předvede propojení hrudního a hlavového rejstříku v celém svém rozsahu dle svých možností
- zazpívá různé varianty cvičení založených na rozkladu durových akordů
- užije správnou pěveckou dechovou techniku a artikulaci
- zazpívá podle notového zápisu jednoduchou lidovou píseň (zpěv z listu)
- popíše mikrofon a předvede jeho užívání
- vysvětlí pojem half-playback
- interpretuje lidové písně a písně vhodné k jeho věku zpaměti, za doprovodu klavíru nebo hudebního podkladu

5. ročník

ŽÁK:

- zazpívá rozložený kvintakord dur i moll
- zazpívá cvičení na prodlužování dechové fráze
- předvede vyrovnanost vokálů v celém svém rozsahu
- zpívá přirozeně silně, bez forze
- interpretuje písně s přirozeným hudebním cítěním
- předvede práci s mikrofonem a užití jeho barvitosti
- podílí se na výběru písní

6. ročník

ŽÁK:

- zazpívá cvičení náročnějšího charakteru v rozsahu oktávy
- čistě intonuje svůj part
- zazpívá písně s hudebním podkladem rytmicky přesně
- prakticky předvede opřené nasazení tónu
- orientuje se v kulturním dění ve svém okolí, u nás i ve světě
- interpretuje písně různých stylů a žánrů a rozliší jejich zásady
- zhodnotí ukázky jedné skladby různými interprety

7. ročník

ŽÁK:

- podílí se na výběru písní a směřování výuky dle vlastních preferencí
- předvede správné pěvecké návyky a dechovou oporu
- popíše a předvede kultivované vystupování na jevišti jako sólista i jako člen kolektivu
- na nastudovaných písních předvede svou osobitost a vlastní výrazové prostředky
- improvizuje dle svých možností

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. - 2. ročník

ŽÁK:

- rozezpívá se
- zazpívá vyrovnaným hlasem v celém svém rozsahu (propojení hlavové a hrudní rezonance)
- předvede plynulý přechod z falzetu do plného hlasu a zpět
- zazpívá hlavovým tónem
- na nastudovaných písních použije samostatně a kultivovaně agogiku a dynamiku
- samostatně studuje a dbá o správnou hygienu hlasu
- volí si skladby adekvátní svým dispozicím
- orientuje se a rozlišuje hudební styly
- vyjmenuje interprety na naší i světové hudební scéně
- předvede spolupráci s korepetitorem nebo kapelou
- zazpívá z listu
- zazpívá a capella

3. – 4. ročník

ŽÁK:

- vyjmenuje pojmy z historie populární hudby a orientuje se v nich (pop, jazz, swing, šanson, muzikál,..)
- zhodnotí svůj vlastní vokální projev
- má svůj vlastní názor na zpracování, interpretaci a techniku zpěvu v populární hudbě
- improvizuje jako sólista i v kolektivu
- rozpozná kvalitu díla
- samostatně vybere, nastuduje a interpretuje náročnější písně v češtině i angličtině
- veřejně vystupuje
- ukončí studium absolventským koncertem

5.9. Vzdělávací zaměření Sborový zpěv

Sborový zpěv má všechny přednosti kolektivní činnosti, především učí jedince podřizovat se celku, vede ke vzájemné odpovědnosti členů kolektivu, podněcuje žáky k hlubšímu vnímání emocionálních zážitků, potlačuje psychické, fyzické i sociální rozdíly mezi jedinci tím, že před všechny staví stejné úkoly a cíle. Umožňuje dětem a mládeži interpretovat díla nejrozmanitějších epoch, stylů a žánrů a tím přispívá k rozvoji jejich hudebního cítění a hudebního rozhledu.

Studium ve vzdělávacím zaměření Sborový zpěv žákům nabízí získání odborného vzdělání, které jim umožní uplatnit se podle svých schopností a zájmů jako dobří amatéři (v různých typech sborů a komorních ansámblů), ale také zvolit si takový profesionální směr, jehož předpokladem je úspěšné zvládnutí kultivovaného hlasového projevu (profesionální zpěvák pěveckého sboru, učitel, vychovatel, herec apod.).

5.9.1. Studijní zaměření Rychnovský dětský sbor

Charakteristika

Na naší škole má sborové zpívání dlouholetou tradici. Od roku 1992 zde působí „Rychnovský dětský sbor“, který patří ke špičce českého sborového zpívání a je pěveckým tělesem uznávaným u nás i v zahraničí. Rychnovský dětský sbor tvoří jednotlivá sborová oddělení – *Koťata, Ptáčata, koncertní sbor Carmina*.

Pro zařazení do jmenovaných sborových oddělení je rozhodující věk a talentové předpoklady žáka, o kterých rozhoduje sbormistr. V každém ze sborů se mohou vyskytnout žáci, kteří vynikají svým talentem a jsou záměrně zařazeni do vyššího oddělení. Mohou se ale vyskytnout i žáci, kteří nastoupili později a práce ve vyšším oddělení by pro ně byla náročná (případně ti, kteří potřebují k osvojení učiva více času). Tito žáci jsou proto záměrně zařazeni do oddělení nižšího. V něm mohou dle individuálních potřeb setrvat déle. V jednotlivých odděleních jsou tedy žáci z různých ročníků. Pro maturanty, kteří absolvovali II. stupeň studia je připraveno navazující studium „Sborová praxe“.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Přípravné studium			Učební plán H-39
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku		Celkem za 2 roky
	1.	2.	
Sborový zpěv	2	2	4
Celkový počet hodin v ročníku	2	2	**4**

Základní studium I. stupně								Učební plán H-40
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Celkový min. počet hodin za 7 let
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Sborový zpěv	2	3	3	3	3	3	3	20
Povinně volitelné předměty Sborová hudební nauka Hudební nauka	 *1* *1*	 *1* *1*	 *1* *1*	 *1* *1*				4
Celkový počet hodin v ročníku	3	4	4	4	3	3	3	**24**
Nepovinné předměty								
Dělená hlasová zkouška	1	1	1	1	1	1	1	
Doučování nováčků	1	1	1	1	1	1	1	
Sborový komorní zpěv				1,5	1,5	1,5	1,5	
Sborová hudební nauka					1	1	1	
Hudební nauka					1	1	1	
Příprava na vyšší typy škol					1	1	1	

Základní studium II. stupně					Učební plán H-41
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkem za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Sborový zpěv	6	6	6	6	24
Celkový počet hodin v ročníku	6	6	6	6	**24**
Nepovinné předměty					
Dělená hlasová zkouška	1	1	1	1	
Doučování nováčků	1	1	1	1	
Sborový komorní zpěv	1,5	1,5	1,5	1,5	
Sborové dirigování	1	1	1	1	
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) *Na I. stupni základního studia dojde u většiny žáků k přeřazení z přípravného oddělení Ptáčata do hlavního koncertního sboru Carmina - zvýší se tedy hodinová dotace předmětu Sborový zpěv ze 3 na 6 hodin.*
2) *Volitelné předměty se týkají jen vybraných žáků - ty určuje sbormistr a pro tyto žáky se předměty stávají povinnými.*
3) *Výstupy předmětu Příprava na vyšší typy škol viz kapitola 5.2.*

4) U všech předmětů (povinných i volitelných) je nutné dodržet hodinovou dotaci, která je daná rozvrhem na začátku každého školního roku, jinak není žák z předmětu klasifikován (např. zkoušky hlavního sboru probíhají v pondělí a ve středu v čase 16 - 18 hodin, na I. stupni studia je však hodinová dotace pouze 3 hodiny - není možné dobu zkoušky zkrátit, žák je povinen řídit se rozvrhem).

SBOROVÝ ZPĚV

Charakteristika

Sborový zpěv je realizován formou celosborové zkoušky. Žáci se věnují především společné interpretaci sborových skladeb (jednohlasých až vícehlasých, a to podle zařazení do příslušného oddělení „Rychnovského dětského sboru“). Na každé celosborové zkoušce je přítomen korepetitor, který je nejbližším spolupracovníkem sbormistra a vytváří společné dílo.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

1. - 2. ročník

ŽÁK:

- zazpívá na základě svých dispozic intonačně a rytmicky čistě v jednohlase
- předvede správný postoj, správné sezení a správné dýchání při zpěvu
- použije svůj hlas v přirozené poloze, nepřepíná hlasivky příliš hlasitým zpěvem
- reaguje na požadavky sbormistra - nástupy, mezihry, závěry

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. - 3.ročník

ŽÁK:

- zazpívá čistě v unisonu s doprovodem i a capella
- zazpívá jednoduchý dvojhlas a kánon
- zazpívá v celém přirozeném rozsahu svého hlasu, bez přílišné forze
- užívá správnou pěveckou dechovou techniku a artikulaci a elementární výrazové prostředky
- objasní pojem hlasová hygiena a její zásady
- orientuje se v elementárním notovém zápisu
- reaguje na dirigentská gesta – nástupy, mezihry, závěry

4. - 7. ročník

ŽÁK:

- užívá správnou pěveckou dechovou techniku a artikulaci, měkké nasazení tónu, intonaci, rytmus a všechny hudebně výrazové prostředky
- zazpívá v rozšířeném hlasovém rozsahu, podle svých možností s vyrovnanými hlasovými rejstříky
- zazpívá podle notového zápisu jednoduchou lidovou píseň (za pomoci elementárních znalostí ve čtení sborové partitury)
- v široké míře reaguje na požadavky a dirigentská gesta sbormistra
- čistě intonuje jednohlasé, dvoj a vícehlasé písně s doprovodem i bez doprovodu
- zazpívá složitější kánony
- orientuje se v základních dílech lidové a umělé písňové tvorby

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. - 2. ročník

ŽÁK:

- zazpívá s využitím rozšířeného hlasového rozsahu a vyrovnaných hlasových rejstříků
- čistě intonuje svůj part ve skladbách a capella i s instrumentálním doprovodem
- zazpívá písně různých žánrů a období, v různých jazycích
- orientuje se ve struktuře vícehlasé sborové partitury

- rozliší kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- taktně analyzuje výkony své i svých spolužáků

3. - 4. ročník

ŽÁK:

- intonuje z listu jednodušší skladby
- zazpívá vyrovnaným hlasem v celém svém hlasovém rozsahu
- sluchově analyzuje dvoj a více zvuky
- orientuje se ve významných hudebních obdobích našich i světových dějin
- transponuje při zpěvu lidovou píseň
- zazpívá svůj part s předepsaným rozsahem dynamiky, plynulou kantilénou a s dodržováním frází
- předvede intonačně čistý a kultivovaný zpěv svého partu různých žánrů a období v náročnějších skladbách a capella i s doprovodem

SBOROVÝ KOMORNÍ ZPĚV

Charakteristika

Komorní zpěv je určen nejtalentovanějším žákům. Je vyučován skupinově, přičemž počet žáků je dán zaměřením komorního ansámblu (pěvecké duo – komorní sbor). O zařazení žáků do předmětu Komorní zpěv rozhoduje sbormistr oddělení.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

4. - 7. ročník

ŽÁK:

- užívá správnou pěveckou dechovou techniku a artikulaci, intonaci, rytmus a všechny hudebně výrazové prostředky
- zazpívá svůj part s dodržením plynulé kantilény, frází a agogiky
- intonuje jednohlasé, dvojhlasé a vícehlasé písně s doprovodem i bez doprovodu
- zazpívá složitější kánony
- orientuje se v základních dílech lidové a umělé písňové tvorby

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. – 2. ročník

ŽÁK:

- zazpívá vyrovnaným hlasem v celém svém hlasovém rozsahu
- samostatně se orientuje ve struktuře vícehlasé sborové partitury
- sluchově analyzuje dvojzvuky a více zvuky
- kultivovaně zazpívá jednohlasé, dvojhlasé a vícehlasé písně s doprovodem i bez doprovodu

3. – 4. ročník

ŽÁK:

- orientuje se ve významných hudebních obdobích našich i světových dějin
- transponuje při zpěvu lidovou píseň
- předvede intonačně čistý a kultivovaný zpěv svého partu různých žánrů a období v náročnějších skladbách a capella i s doprovodem
- zazpívá ve vícehlasém komorním seskupení

DĚLENÁ HLASOVÁ ZKOUŠKA

Charakteristika

Dělená hlasová zkouška zahrnuje *Pěveckou hlasovou výchovu*, *Intonaci*, *Elementární sluchovou analýzu*, které vyučující za účelem naplnění očekávaných výstupů a směřování ke klíčovým kompetencím na základě individuálních potřeb žáka do výuky ve vhodném období a v potřebném rozsahu zařazuje. Cílem tohoto předmětu je také nácvik samostatného hlasu vícehlasých skladeb. Žáci jsou v hodinách vyučováni kolektivně.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. – 3. ročník

ŽÁK:

- dodrží tři fáze dechu (nádech, zadržení, výdech)
- tvoří měkký hlasový začátek s posazením tónu na dechu
- správně artikuluje
- zazpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- interpretuje jednoduchou lidovou píseň s doprovodem klavíru i a capella

4. – 7. ročník

ŽÁK:

- použije správnou dechovou techniku (dechová opora)
- cvičí a kombinuje hlasová cvičení v rozsahu oktávy(v tóninách dur i moll)
- použije dynamické a rytmické cítění (frázování) i agogiku
- zazpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v dvojhlase

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. – 2. ročník

ŽÁK:

- použije vyrovnaný hlas v celém hlasovém rozsahu
- interpretuje plynulou kantilénu s dodržováním frází
- orientuje se ve čtení vícehlasé sborové partitury
- sluchově analyzuje intervaly a akordy
- zazpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně ve vícehlase
- zazpívá s různými druhy doprovodů

3. – 4. ročník

ŽÁK:

- použije pěvecké návyky ve spojení s hlasovou hygienou
- zazpívá staccato, melodické ozdoby a stupnicové běhy v šestnáctinovém pohybu v rychlejším tempu
- objektivně zhodnotí pěvecký výkon jiných interpretů
- zazpívá píseň v cizím jazyce
- dle svých schopností vytvoří druhý hlas k dané melodii

DOUČOVÁNÍ NOVÁČKŮ

Charakteristika

Doučování nováčků je určeno žákům, kteří se nově stali členy Koncertního sboru Carmina nebo oddělení Ptáčata A. Výuka je zaměřena na doučování skladeb kmenového repertoáru sboru, což je nezbytné pro co nejrychlejší začlenění se do koncertní činnosti. Hlavním výstupem žáka ve všech ročnících vyučovaného předmětu doučení zadaných skladeb a jejich zazpívání.

I. A II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

všechny ročníky

ŽÁK:

- zazpívá zadané skladby kmenového repertoáru svého oddělení

SBOROVÁ HUDEBNÍ NAUKA

Charakteristika

Sborová hudební nauka je určena všem žákům I. stupně základního studia. Žáci jsou vyučováni kolektivně. Sborová hudební nauka není povinná pro žáky, kteří navštěvují Hudební nauku v rámci studia hudebního nástroje nebo sólového zpěvu.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- zazpívá jednoduchou píseň
- rozliší vzestupnou a sestupnou melodii
- rytmizuje říkadla pomocí hry na tělo
- pojmenuje nástroje Orffova instrumentáře a použije je při elementárním doprovodu
- rozliší pojmy zvuk a tón, na principu kontrastu rozezná vlastnosti tónů
- napíše houslový klíč, notovou osnovu, noty $c^1 – g^1$
- napíše notu celou, půlovou, čtvrťovou
- při poslechu rozliší kontrastní charakter jednoduchých skladeb (pochod, ukolébavka), kontrastní tempo a dynamiku (p, f)

2. – 3. ročník

ŽÁK:

- zahraje jednoduché doprovody k písním na lehko ovladatelné rytmické i melodické nástroje
- přečte noty v rozsahu $g-g^2$
- rozliší noty a pomlky – celou, půlovou, čtvrťovou, osminovou, šestnáctinovou
- zahraje jednoduchý rytmus v taktu 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 (včetně synkopy a trioly)
- vysvětlí funkci posuvek a odrážky
- orientuje se v základním dynamickém a tempovém označení
- rozezná stupnice C, G, D, F, ke každé stupnici akord
- poslechem rozliší durové a mollové písně
- rozezná grafický záznam základních intervalů
- taktuje 2/4, ¾ a 4/4 takt
- zazpívá opěrné písně pro všechny stupně
- zaintonuje jednohlasá i dvojhlasá cvičení v rozsahu 1. - 8. stupně durové stupnice
- rozliší tón – interval – akord
- pojmenuje jednotlivé zpěvní hlasy a různé typy pěveckých sborů

4. - 5. ročník

ŽÁK:

- vyjmenuje všechny stupnice durové a určí jejich předznamenání
- sestaví obraty základních (T, S, D) kvintakordů z durových stupnic
- použije nejdůležitější hudební pojmy, označení a názvosloví
- vytvoří vlastní rytmické a melodické útvary
- sluchově analyzuje intervaly a akordy
- vokálně zopakuje předehranou melodii v rozsahu 6 taktů

SBOROVÉ DIRIGOVÁNÍ

Charakteristika

Sborové dirigování je určeno žákům II. stupně základního studia. Výuka zahrnuje taktovací techniku, základy dirigování, poslech a rozbor CD a DVD nahrávek sborových skladeb, návštěvu sborových koncertů. Žáci jsou vyučováni skupinově.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. – 2. ročník

ŽÁK:

- orientuje se v grafickém záznamu hudebního díla a svým způsobem jej realizuje
- popíše stavbu stupnic a akordů dur i moll, určí intervaly, rozezná tónorod hrané skladby (teoreticky i prakticky)
- rytmicky i intonačně správně zazpívá složitější notový zápis, zaznamená jednoduchou hudební myšlenku
- použije nejdůležitější hudební pojmy, označení a názvosloví
- transponuje jednoduchou melodii do jiné tóniny
- popíše význam harmonických funkcích a vytvoří jednoduchý doprovod
- orientuje se v různých hudebních uskupeních, chápe princip rozdělení hlasů, i hudebních nástrojů do skupin
- orientuje se ve výstavbě skladeb a v jednoduchých hudebních formách
- orientuje se v jednotlivých stylech a žánrech hudby a ve způsobech jejich interpretace
- charakterizuje souvislosti vývoje hudby a rozpozná typické znaky hudebního vyjadřování v jednotlivých epochách
- vyjádří své názory na znějící hudbu a zdůvodní je
- použije základní dirigentská gesta, pohybem vyjádří emoční průběh skladby

3. – 4. ročník

ŽÁK:

- vysvětlí a předvede většinu hudebních pojmů, označení a názvosloví
- vytvoří vlastní melodické a rytmické útvary
- transponuje složitější melodii i vícehlas do jiné tóniny
- v praxi použije pojmy hlasová hygiena, hlasová výchova, sborová harmonie, motivace
- v širším měřítku charakterizuje souvislosti vývoje hudby a rozpozná typické znaky hudebního vyjadřování v jednotlivých epochách
- použije složitější dirigentská gesta (nástupy, závěry, slučování gesta, předtaktí ...)
- předvede sbormistrovskou přípravu na zkoušku pěveckého sboru

5.10. Vzdělávací zaměření Hra na akordeon

5.10.1. Studijní zaměření Hra na akordeon

Charakteristika

Žák se prakticky seznamuje s technickými možnostmi akordeonu, s jeho barvou tónu, poznává způsob uplatnění nástroje nejen v lidové hudbě, kam svým nástrojovým zařazením stále patří, ale i v hudbě vážné, taneční a v hudbě tzv. vyššího populáru.

Výstupní známkou úspěšně zvládnuté techniky hry na akordeon je nejen dobrá pohyblivost prstů a koordinace rukou, ale zejména bezpečné ovládání měchové techniky, které se při výuce věnuje zvláštní pozornost.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium (učební plán viz kapitola 5.1.)
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

Učební plány

Základní studium I. stupně								Učební plán H-43
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Celkem za 7 let
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	7
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1		6
Zvuková tvorba[2)]						(1)	(1)	1
Komorní hra						1	1	2
Celkový minimální počet hodin v ročníku	2	2	2	2	3	3(4)	2(3)	**16**
Nepovinné předměty								
Příprava na vyšší typy škol					1	1	1	

Základní studium II. stupně					Učební plán H-44
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkem za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na akordeon	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	

Základní studium II. stupně – začínající					Učební plán H-57
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkem za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na akordeon	1	1	1	1	4
Komorní hra		1	1	1	4
Zvuková tvorba				1	1
Celkový počet hodin v ročníku	2	2	2	3	**9**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) Výstupy všech předmětů kromě Hry na akordeon viz kapitola 5.2.

2) Žák absolvuje předmět buď v 6. nebo 7. ročníku studia, případně v obou ročnících.

HRA NA AKORDEON

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

1. - 2. ročník

ŽÁK:

- správně drží nástroj a správně postaví pravou ruku na klávesový manuál
- bezpečně se zorientuje na bílých klávesách
- na basovém manuálu se bezpečně zorientuje v basových řadách, tj. „neztrácí se“
- předvede plynulé tažení měchu
- rozliší hru staccato, legato a portamento a tyto způsoby hry předvede v obou rukách
- zahraje jednoduché lidové písně podle zvukové představy
- podle sluchu doprovodí melodii basovými tóny T S D

- přečte notový zápis ze dvou osnov současně

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- správně drží nástroj, správně postaví ruce na klávesový i basový manuál
- předvede správné nasazení a ukončení měchu, základní dynamiku p - f
- zahraje legato, staccato, tenuto
- předvede čtení v houslovém i basovém klíči
- zorientuje se na klávesovém manuálu a prokáže znalost základních i pomocných basů s příslušnými durovými akordy C, G, D, F
- předvede elementární dvojhmatové postupy v pravé ruce
- zahraje jednodušší lidové písně podle zvukové (melodické-rytmické a výrazové) představy
- rozliší základní druhy tempa pomalu, rychle
- zahraje C, G, D, F dur v rozsahu jedné oktávy zvlášť, základní kvintakord pravou rukou harmonicky, melodicky základní kvintakord pravou rukou harmonicky i melodicky

2. ročník

ŽÁK:

- předvede posun ruky, hru legato, staccato, tenuto
- v akordickém doprovodu předvede hru s kvintovým a terciovým basem, moll kvintakordu a D7
- předvede správné nasazení, vedení, otáčení a ukončení měchu
- plynule podloží prsty a zahraje ve dvojhmatech pravou rukou
- dynamicky odstíní pp – f, crescendo, decrescendo
- zahraje zpaměti libovolnou přednesovou skladbu kratšího rozsahu
- zahraje rytmicky přesně synkopu, triolu a tečkovaný rytmus
- zahraje C, G, D, A, F dur v rozsahu jedné oktávy dohromady, základní kvintakord a jeho obraty harmonicky, melodicky každou rukou zvlášť

3. ročník

ŽÁK:

- zahraje legato, staccato, tenuto v různých rytmických a frázovacích variantách u souhry rukou s využitím různých způsobů vedení měchu
- předvede melodické ozdoby příraz a nátryl
- pravou rukou zahraje dvojhmaty a jednoduchý dvojhlas, předvede skoky v pravé i levé ruce
- ztransponuje jednoduché lidové písně do tónin s nižším počtem předznamenání a utvoří k nim harmonický doprovod
- zahraje C, G, D, A, F, B, Es dur v rozsahu jedné oktávy dohromady legato, staccato, frázování, a, e, h, d, g, c moll harmonické pravou rukou, základní 3 – hlasý kvintakord a jeho obraty harmonicky, melodicky každou rukou zvlášť

4. ročník

ŽÁK:

- předvede dvojhmaty v různých intervalech a polyfonní hru v pravé ruce, předvede vyrovnanou legatovou hru a skoky v obou rukách
- předvede kombinaci měchové a prstové artikulace
- obrátí měch bez dynamické změny a akcentu, předvede ostré a měkké nasazení a ukončení měchu
- předvede příraz a nátryl
- uplatní jednoduchý formový a harmonický rozbor

- zahraje stupnice dur po 4# a 4b v rovném pohybu oběma rukama dohromady přes dvě oktávy, mollové harmonické do 3# a 3b v rovném pohybu přes dvě oktávy oběma rukama dohromady přes dvě oktávy v rychlejším tempu s důrazem na vyrovnanou legatovou hru, zahraje chromatickou stupnici pravou rukou
- zahraje durový 4-hlasý kvintakord s obraty oběma rukama dohromady, mollový 3-hlasý kvintakord zvlášť

5. ročník

ŽÁK:

- samostatně nastylizuje lidovou píseň vhodnou úpravou melodie pravé ruky a harmonického doprovodu
- lidové písně ztransponuje do tónin s nižším počtem předznamenání
- zahraje skupinku, mordent a obal
- bezpečně zahraje dvojhmaty v pravé ruce, předvede polyfonní hru
- zahraje dur stupnice do 4# a 4b v rovném pohybu i protipohybu v rozsahu dvou oktáv, moll stupnice a, e, h, d, g,c harmonické a melodické v rovném pohybu, chromatickou stupnici pravou rukou v rychlejším tempu
- zahraje durový a mollový 4- hlasý kvintakord s obraty harmonicky a melodicky v rozsahu dvou oktáv oběma rukama dohromady
- předvede měchová cvičení s rytmickými a artikulačními variacemi

6. ročník

ŽÁK:

- rozliší hlavní zásady při interpretaci skladeb různých stylů a žánrů, tomuto účelu podřídí i měchovou a registrační techniku
- přesně reprodukuje přednesové skladby ve výrazu, tempu a dynamice
- předvede měchové legato, prsto-měchové staccato, rychlý střídavý měch
- předvede trylek
- zahraje dur stupnice do 5# a 5b a mollové a, e, h, d, g,c harmonické v protipohybu, chromatickou stupnici každou rukou zvlášť
- předvede velký rozklad durového a mollového kvintakordu přes dvě oktávy a dominantní septakord harmonicky a melodicky s obraty pravou rukou přes dvě oktávy

7. ročník

ŽÁK:

- kriticky zhodnotí vlastní výkon
- bezpečně předvede a aplikuje všechny prvky měchové techniky (měkké, ostré a rovné nasazení, skákavý a střídavý měch, prsto - měchovou artikulaci)
- zahraje chromatickou stupnici oběma rukama dohromady
- dosud nastudované stupnice zahraje v kombinovaném pohybu v rozsahu dvou oktáv
- dosud nastudované durové stupnice předvede ve dvojhmatových tercíích v pravé ruce
- předvede D7 pravou i levou rukou dohromady a zmenšený septakord pravou rukou, ke stupnicím dur a moll předvede 4-hlasý kvintakord s obraty harmonicky i melodicky

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA – HRA NA AKORDEON

1. ročník

ŽÁK:

- dodržuje hlavní zásady při interpretaci skladeb různých žánrů a stylů
- zahraje z listu oběma rukama dohromady skladby v jednodušších úpravách
- samostatně provede stylizaci písně pro obě ruce (stylizace melodie i harmonického doprovodu)

- prokáže širší orientaci v kulturním a zejména hudebním životě se zvláštním zřetelem ke zvolenému nástroji
- prokáže znalost všech akordů dur, moll, D7, zmenšeného v malém rozkladu 3- i 4-hlasně
- předvede plynulou hru akordických postupů a pasáží, rejstříkuje nerušivě a na vhodných místech

2. ročník

ŽÁK:

- interpretuje skladby různých žánrů
- informuje o stěžejní akordeonové literatuře, přiblíží vznik a vývoj nástroje a popíše jeho uplatnění v hudebním světě
- popíše způsob údržby nástroje
- technická cvičení odvodí z obtížných míst studovaných přednesových skladeb
- předvede plynulou hru akordických postupů a pasáží, rejstříkuje nerušivě a na vhodných místech
- zahraje durové stupnice ve dvojhmatech v pravé ruce, chromatickou stupnici oběma rukama
- prokáže znalost všech akordů dur, moll, D7, zmenšeného v malém rozkladu 3- i 4-hlasně, předvede spoje akordů v kadencích TSDT pravou rukou a velký rozklad dur a moll
- správně interpretuje barokní polyfonii, orientuje se v sonátové formě
- zahraje z listu oběma rukama dohromady skladby v jednodušších úpravách

3. ročník

ŽÁK:

- pohotově se zorientuje v notovém materiálu jak ve čtení z listu, tak ve formálním rozvržení dané skladby
- kriticky zhodnotí vlastní i cizí výkon a svoje hodnocení zdůvodní
- projeví smysl pro stylové pojetí hudby 20. století a polyrytmii
- zahraje dur a moll stupnice též v dělených tercíích a sextách, zahraje všechny akordy probrané v předchozích ročnících
- bezpečně se orientuje v běžných kytarových značkách
- utvoří harmonický doprovod k písním v rozsahu probírané látky

4. ročník

ŽÁK:

- dodrží zásady interpretace skladeb různých stylů a žánrů
- utvoří bohatší harmonický doprovod k písním s užitím akordů hlavních i vedlejších stupňů
- utvoří vícehlasou stylizaci melodie či stylizaci s užitím melodických ozdob
- pohotově se zorientuje v notovém materiálu jak ve čtení z listu, tak ve formálním rozvržení dané skladby

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA – ZAČÍNAJÍCÍ

1. ročník

ŽÁK:

- správně drží nástroj, správně postaví ruce na klávesový i basový manuál
- předvede správné nasazení a ukončení měchu, základní dynamiku p - f
- zahraje legato, staccato, tenuto
- zorientuje se na klávesovém manuálu a prokáže znalost základních i pomocných basů s příslušnými durovými akordy C, G, D, F
- předvede elementární dvojhmatové postupy v pravé ruce
- zahraje jednodušší lidové písně a podle sluchu je doprovodí basy TSD
- rozliší základní druhy tempa pomalu, rychle

- zahraje C, G, D, F dur v rozsahu jedné oktávy zvlášť, základní kvintakord pravou rukou harmonicky, melodicky základní kvintakord pravou rukou harmonicky i melodicky
- předvede čtení v houslovém i basovém klíči, přečte notový zápis ze dvou osnov současně

2. ročník

ŽÁK:

- předvede posun ruky, hru legato, staccato, tenuto v různých rytmických a frázovacích variantách
- v akordickém doprovodu předvede hru s kvintovým a terciovým basem, moll kvintakordu a D7
- předvede správné nasazení, vedení, otáčení a ukončení měchu
- plynule podloží prsty a zahraje ve dvojhmatech pravou rukou
- dynamicky odstíní pp – f, crescendo, decrescendo
- zahraje zpaměti libovolnou přednesovou skladbu kratšího rozsahu
- zahraje rytmicky přesně synkopu, triolu a tečkovaný rytmus
- zahraje C, G, D, A, F dur v rozsahu jedné oktávy dohromady, základní kvintakord a jeho obraty harmonicky, melodicky každou rukou zvlášť
- ztransponuje jednoduché lidové písně do tónin s nižším počtem předznamenání a utvoří k nim harmonický doprovod

3. ročník

ŽÁK:

- zahraje C, G, D, A, F, B, Es dur v rozsahu jedné oktávy dohromady legato, staccato, frázování, a, e, h, d, g, c moll harmonické pravou rukou, základní 3 – hlasý kvintakord a jeho obraty harmonicky, melodicky každou rukou zvlášť
- předvede dvojhmaty v různých intervalech a polyfonní hru v pravé ruce, předvede vyrovnanou legatovou hru a skoky v obou rukách
- předvede kombinaci měchové a prstové artikulace
- obrátí měch bez dynamické změny a akcentu, předvede ostré a měkké nasazení a ukončení měchu

4. ročník

ŽÁK:

- zahraje stupnice dur do 4# a 4b v rovném pohybu oběma rukama dohromady přes dvě oktávy, mollové harmonické do 3# a 3b v rovném pohybu přes dvě oktávy oběma rukama dohromady přes dvě oktávy v rychlejším tempu s důrazem na vyrovnanou legatovou hru, zahraje chromatickou stupnici pravou rukou
- zahraje durový 4-hlasý kvintakord s obraty oběma rukama dohromady, mollový 3-hlasý kvintakord zvlášť
- samostatně nastylizuje lidovou píseň vhodnou úpravou melodie pravé ruky a harmonického doprovodu
- lidové písně ztransponuje do tónin s nižším počtem předznamenání
- zahraje nátryl, příraz, skupinku, mordent a obal
- bezpečně zahraje dvojhmaty v pravé ruce, předvede polyfonní hru

5.11. Studium pro dospělé, umělecká praxe

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitelka školy na základě individuálního plánu výuky (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Zvláštní studijní zaměření „Instrumentální praxe“, „Pěvecká praxe“ a „Sborová praxe“ jsou otevřena pro studenty maturitních ročníků, kteří jsou absolventy II. stupně v daném studijním zaměření. Tito žáci jsou zapojeni do komorní hry, orchestrů, pěveckého sboru, ad. Často se na naší škole připravují ke studiu na umělecké typy vysokých škol. Jsou důležitou součástí kolektivních předmětů, svoje zkušenosti předávají mladším spolužákům. Pro tyto žáky je ve hře na nástroj/zpěvu vytvořen individuální plán (zapsán v třídní knize). Výjimku tvoří žáci sborového zpěvu, pro které platí stejný plán, jako pro ostatní žáky.

Umělecká praxe hudebního oboru (II. stupeň)					Učební plán H-60
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkem za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Hra na nástroj/Sólový zpěv/Populární zpěv/Sborový zpěv[1)]	1	1	1	1	4
Povinně volitelné předměty Komorní hra Hra v orchestru Taneční orchestr Kapela Komorní zpěv Sborový komorní zpěv	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin v ročníku	2	2	2	2	**8**
Nepovinné předměty					
Příprava na vyšší typy škol	1	1	1	1	

1) Předmětem Hra na nástroj se rozumí konkrétní hudební nástroj (např. Hra na klavír, Hra na zobcovou flétnu ad.).

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Charakteristika

Výtvarný obor spojuje rozumovou a citovou výchovu jako komplexní způsob poznávání světa, na čemž se podílejí všechny složky osobnosti.

Poznávání přes výtvarnou tvorbu rozvíjí jedinečnost dětské osobnosti a jeho pohled na svět kolem nás. Výtvarný obor začleňuje žáka do kulturního prostředí. Poskytuje mu možnost sebevyjádření a rozvíjí tím jeho kreativní schopnosti. Výchovná úloha staví na vcítění do vlastního nitra, experimentování a poznávání vyjadřovacích prostředků výtvarného jazyka i otvírání nových zážitků v poznávání sebe sama i světa kolem nás.

V každém člověku se skrývají určité schopnosti tvořit a umělecky se projevit. Úlohou výtvarného oboru je tyto schopnosti probouzet a vést je správným směrem.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

6.1. Přípravné studium

Přípravné studium mohou na naší škole navštěvovat žáci dva roky. Pětileté děti z mateřských škol jsou zařazeny do tzv. „Kolečka“ (viz kapitola 5.1.). Jeho náplní jsou kolektivní činnosti zaměřené na komplexní hudebně estetický rozvoj dítěte, které zohledňují propojení všech oborů vyučovaných na ZUŠ (hudební, výtvarný, taneční, literárně dramatický). Závěrečné hodnocení předmětu je uskutečněno společným vystoupením žáků. Děti ve věku 6-7 let jsou zařazeny do druhého přípravného ročníku ve studijním zaměření Výtvarná tvorba (V-02).

6.2. Studijní zaměření Výtvarná tvorba

Učební plány

Základní studium I. stupně — Učební plán V-02

Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku								Celkem za 7 let
	(2. př.)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Objektová a akční tvorba	(0,5)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	3,5
Plošná tvorba	(1,5)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1	1	9,5
Prostorová tvorba	(1)	1	1	1	1	1	1	1	7
Výtvarná kultura							0,5	0,5	1
Celkový počet hodin v ročníku	(3)	3	3	3	3	3	3	3	**21**

Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkem za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Objektová a akční tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Plošná tvorba	1,5	1,5	1,5	1,5	6
Prostorová tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Výtvarná kultura	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Celkový počet hodin v ročníku	3	3	3	3	**12**

Poznámky k učebním plánům

1) Výuka je realizována ve skupinách 9 - 15 žáků z různých ročníků.

2) U předmětů s kratší hodinovou dotací může probíhat výuka ve sdružených blocích.

PLOŠNÁ TVORBA

Plošná tvorba je hlavním předmětem studijního zaměření Výtvarná tvorba. Zahrnuje plošné techniky. Základem je kresba (z představy, návrhová, studijní), malba a grafika. Pracuje se všemi prvky výtvarného jazyka, vychází z klasických postupů, experimentuje s nimi a hledá neobvyklé způsoby vyjádření.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

2. ročník

ŽÁK:

- kreslí suchými technikami (tužky, pastelky, pastely, fixy)
- maluje v liniích i skvrnách
- kreslí obrys, linii a plochu
- maluje temperou a akvarelem
- pojmenuje základní barvy
- vytvoří koláž
- předvede správné držení tužky
- kreslí uvolněně prostřednictvím grafomotorických cvičení
- dodržuje zásady práce při výtvarné tvorbě - připraví si náčiní, uklidí po sobě

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- kreslí a maluje z představy
- kombinuje suché a mokré techniky
- pracuje se základními barvami a kombinuje je (červená, modrá, žlutá)
- rozezná teplé a studené barvy
- rozliší kreslířské a malířské nástroje
- vytvoří jednoduchou grafiku (monotyp)

2. ročník

ŽÁK:

- předvede kresbu s detailem
- pracuje s větším formátem
- zhušťuje a ředí barvy
- experimentuje s barvami
- vytvoří ilustraci
- vytvoří papíroryt a tisk z koláže

3. ročník

ŽÁK:

- předvede zdokonalené vyjadřovací prvky (textura a rytmus linií a ploch)
- porovná skutečnost a představu
- použije správně pracovní nástroje
- míchá základní a doplňkové barvy
- vytvoří frotáž
- vyjádří svůj názor

4. ročník

ŽÁK:

- pracuje s návrhovou kresbou
- vrství barvy
- rozliší jemnější škálu barev (valér)
- vytvoří linoryt a slepotisk
- diskutuje o svých možnostech

5. ročník

ŽÁK:

- stínuje objem a strukturu tvaru, pracuje s výtvarnými vtahy
- stylizuje tvar
- maluje podle modelu
- vytvoří suchou jehlu
- pracuje s návrhy a skicami
- užívá a kombinuje plošné techniky
- přijímá kritiku

6. ročník

ŽÁK:

- vyjádří světlem a stínem modelaci kresby
- zachytí proporce podle modelu
- uvědomuje si barevné vztahy (odstíny, teplé, studené a teplé)
- vytvoří grafickou značku
- vyjádří prožitek a emocionalitu
- objektivně zhodnotí své dílo
- zachytí perspektivu
- pracuje samostatně

7. ročník

ŽÁK:

- kreslí a maluje dle modelu i z představy
- aplikuje teorii barev (kontrast, valér, barevný kruh)
- užívá správné nástroje
- vytvoří barevnou suchou jehlu
- je kreativní a přináší svoje řešení
- prokáže výtvarný rukopis
- zajímá se o výtvarné dění

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- modifikuje svůj výtvarný rukopis
- předvede studijní kresbu a malbu

- prezentuje se
- spolupracuje a komunikuje ve skupině
- kreativně pracuje s prožitkem

2. ročník

ŽÁK:

- plynule užívá svůj výtvarný rukopis
- dosáhne v malbě výraz barevným účinkem
- prosadí vlastní názor
- vysvětlí výtvarnou terminologii, hledá inspiraci
- užívá netradičních postupů
- tvoří samostatně, konzultuje a spolupracuje v kolektivu

3. ročník

ŽÁK:

- upevňuje svůj výtvarný rukopis
- vystihne podobu tvaru (hlava, figura, zátiší, krajina)
- vysvětlí a použije výtvarnou terminologii
- vyjádří prostorové vztahy (objem, proporce, prostor)
- registruje vlastní archiv prací a dokumentaci
- užívá podnětů smyslového vnímání
- respektuje konstruktivní kritiku
- pracuje s konceptem

4. ročník

ŽÁK:

- samostatně experimentuje s grafickou stopou a nástroji
- pracuje podle návrhu
- využívá různé formáty
- experimentuje s výrazovými malířskými prvky (nanášení barev, stříkání, lití)
- zachytí skutečný tvar a vyjádří výraz
- je schopen sebereflexe
- kritiku přijímá jako kreativní impuls

PROSTOROVÁ TVORBA

Prostorová tvorba zahrnuje modelování a tvarování v trojrozměrné podobě. Žák pracuje s papírem, hlínou, textilem, plasty, kovy apod. Seznamuje se s možnostmi plastického zkoumání hmoty a objemu a hledání výtvarné kvality.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

2. ročník

ŽÁK:

- tvoří z modelovací hmoty a hlíny jednoduché tvary
- zpracuje hlínu (mačkáním, hnětením)

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- modeluje z keramické hlíny a papíru
- vytvoří reliéf

2. ročník

ŽÁK:

- kombinuje materiály (keramická hlína, drát, papír, textil)
- vystihne podstatu tvaru

3. ročník

ŽÁK:

- spojuje materiály (šitím, vázáním, lepením, apod.)
- aplikuje správně pracovní nástroje
- rozpozná druhy prostorového vyjadřování (reliéf, plastika)

4. ročník

ŽÁK:

- modeluje dle jednoduchého modelu (přírodní a geometrický tvar)
- ovládá pracovní návyky

5. ročník

ŽÁK:

- vyjádří objem a proporce
- experimentuje s výrazovými prvky
- diskutuje nad řešením

6. ročník

ŽÁK:

- uvědomuje si vztah tvaru a materiálu
- pracuje s návrhem
- analyzuje vztah mezi tvarem a funkcí

7. ročník

ŽÁK:

- vyjádří proporční vztahy
- experimentuje s hmotou
- prokáže osobitost

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- modeluje podle modelu (přírodniny, detaily)
- konfrontuje postup s učitelem
- využívá inspiraci k vlastnímu růstu

2. ročník

- nachází nové výrazové možnosti (umělá hmota, dřevo)
- experimentuje s prvky prostorového vyjadřování
- zdokonaluje práci s technikou

3. ročník

- pracuje s výrazovými možnostmi (hlína, sádra, textil, drát, umělá hmota)
- má cit pro výraz materiálu
- obhájí koncept s vlastním řešením
- samostatně se realizuje

4. ročník

ŽÁK:

- experimentuje s výrazovými prvky (deformace, stopy nástroje)
- komponuje více tvarů do jednoho celku

OBJEKTOVÁ A AKČNÍ TVORBA

Objektová a akční tvorba jsou výtvarné hry a experimenty, akce, etudy a jiné techniky a postupy umožňující hledání výtvarného výrazu. Mimo jiné využívá kombinování plošných a prostorových technik, dekorativní a hobby techniky.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

2. ročník

ŽÁK:

- vnímá prostor pro výtvarnou hru
- spojuje plošné a prostorové prvky

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- kombinuje umělé i přírodní prvky

2. ročník

ŽÁK:

- spolupracuje na společné akci

3. ročník

ŽÁK:

- využívá při výtvarné akci smyslové podněty (hlas, sluch, čich)
- vnímá rozdíl mezi obsahem a formou

4. ročník

ŽÁK:

- pracuje s akcí, instalací apod.

5. – 6. ročník

ŽÁK:

- řeší tvar v prostoru

7. ročník

ŽÁK:

- pracuje s konceptem
- obhájí svůj názor

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. ročník

ŽÁK:

- kombinuje svoje nápady s tradičním postupem
- používá citlivě materiál
- aktivně se zapojuje do společných akcí

2. ročník

ŽÁK:

- tvoří výtvarnou instalaci
- užívá mezioborové prvky

3. ročník

ŽÁK:

- vnímá význam duchovního kontaktu s hmotou
- plynule komunikuje a tvoří kolektivní práce

4. ročník

ŽÁK:

- instaluje objekt v prostoru
- experimentuje v prostoru (performance, landart)

VÝTVARNÁ KULTURA

Cílem výtvarné kultury je vytvořit pozitivní vztahu k umění, naučit žáky citlivému vnímání a radosti z prožitku. Umělecká díla mohou být inspiračním zdrojem pro vlastní výtvarnou práci. Žáci jsou také co nejvíce seznamováni s uměleckými díly v přímém kontaktu, prostřednictvím návštěv výstav, exkurzí, kulturních památek. Dalším informační zdrojem jsou multimediální zařízení, promítání a internet.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

V průběhu prvního stupně je výtvarná kultura součástí výtvarné tvorby, zejména v její motivační části. Umělecká díla mohou být inspiračním zdrojem pro vlastní výtvarnou práci.

6. a 7. ročník

ŽÁK:

- orientuje se v českých dějinách umění od románského období do 19. století
- zná hlavní památky světových dějin umění
- individuálně si vybírá vlastní podněty z oblasti výtvarné kultury

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

Během druhého stupně si žák systematizuje, upevňuje, rozšiřuje a prohlubuje znalosti z oblasti výtvarné kultury.

1. ročník

ŽÁK:

- orientuje se v hlavních vývojových etapách dějin umění od pravěku po současnost
- vnímá umění kolem nás – užité umění, jeho podoby a význam, dovede diskutovat, argumentovat
- vyhledá informace v odborné literatuře a na internetu
- je otevřený k formám moderního umění
- vyjmenuje hlavní památky UNESCO v České republice

2. ročník

ŽÁK:

- rozpozná jednotlivé vývojové etapy dějin umění
- přiřadí hlavní kulturní památky k jednotlivým stylům
- porovná výtvarné styly v malířství, sochařství a architektuře
- umí zacházet s reprodukcí výtvarného díla, využije jeho proměny, významové a výrazové posuny, změny barevnosti, detaily

3. ročník

ŽÁK:

- vysvětlí význam a funkci umění v jednotlivých vývojových etapách
- rozebere a charakterizuje umělecké dílo z pohledu techniky, kompozice, tvaru, linie, světla, barvy, kontrastu
- výstižně využije výtvarné pojmy
- vytvoří a přednese krátkou prezentaci na dané téma

4. ročník

ŽÁK:

- samostatně charakterizuje jednotlivé etapy dějin umění, popíše vývoj od pravěku po současnost
- zařadí jednotlivé výtvarné osobnosti do časového a stylového období
- respektuje kulturní rozmanitost
- zajímá se aktivně o současnou tvorbu, zná odborná periodika, pořady a přehlídky z oblasti současného uměleckého dění
- pracuje volně s uměleckým dílem, samostatně ho využívá jako inspirační zdroj

6.3. Studium pro dospělé a Umělecká praxe výtvarného oboru

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitelka školy na základě individuálního plánu výuky (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Zvláštní studijní zaměření s názvem Umělecká praxe výtvarného oboru je vytvořeno pro studenty maturitních ročníků, kteří jsou absolventy II. stupně studijního zaměření Výtvarná tvorba. Tito žáci se na naší škole připravují např. ke studiu na umělecké typy vysokých škol. Jsou důležitou součástí kolektivů, svoje zkušenosti předávají mladším spolužákům. Pro tyto žáky je v třídní knize vytvořen individuální plán práce.

Umělecká praxe výtvarného oboru (II. stupeň)					Učební plán V-04
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkem za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Objektová a akční tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Plošná tvorba	1,5	1,5	1,5	1,5	6
Prostorová tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Výtvarná kultura	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Celkový počet hodin v ročníku	3	3	3	3	**12**

Poznámky k učebním plánům

1) Výuka je realizována ve skupinách 9 - 15 žáků z různých ročníků.

2) U předmětů s kratší hodinovou dotací může probíhat výuka ve sdružených blocích.

7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

Charakteristika

Taneční obor v rámci základního uměleckého vzdělávání rozvíjí taneční nadání jedince. Prostřednictvím tance prohlubuje v dítěti jeho kreativitu, smysl pro krásu, harmonii a rozkvět osobnosti. Poskytuje každému, podle jeho schopností a zájmu, základy odborného vzdělání, které může uplatnit jako tanečník v neprofesionálních činnostech, rozličných povoláních, ale i přípravu pro studium vedoucí k profesionální dráze.

Taneční obor na naší škole poskytuje výuku taneční a pohybové výchovy již v předškolním věku ve spolupráci s hudebním oborem, dále pak v přípravných ročnících (děti od 5 do7 let). Po složení talentových zkoušek mohou děti pokračovat ve výuce na I. stupni základního studia v 1.- 7.ročníku, který je ukončen absolventskou prací. V případě, že žák po ukončení I. stupně nesplňuje věkovou hranici 14 let, nastupuje nejdříve do přípravného studia II. stupně, kde rozšiřuje své poznatky z I. stupně. Výuka II. stupně základního studia je v rozsahu 1. - 4. ročníku, který je opět ukončen absolventskou prací. Tyto práce na závěr I. a II. stupně jsou prezentovány na veřejnosti jako absolventské vystoupení. Zájemci o další studium mohou i v dospělosti uplatnit svůj tvůrčí potenciál studiem pro dospělé.

Po celou dobu studia v tanečním oboru je kladen velký důraz, kromě zdokonalování pohybových dovedností, na rozvíjení osobnosti, tvůrčích schopností a hledání vlastního způsobu neverbálního vyjadřování.

Všechny ročníky prvního stupně jsou otevřeny od počtu 8 do 15 žáků. Druhý stupeň od 5 žáků. V případě nižšího počtu žáků dojde ke spojení ročníků. Kultura oblečení je nedílnou součástí výuky – žáci chodí do tanečních hodin v určeném tanečním oděvu a obuvi.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- (s možností jednoletého přípravného studia II. stupně)
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
- od 18 let studium pro dospělé

7.1. Přípravné studium I. stupně

Studijní zaměření „Kolečko“ je určeno pro předškolní děti. Toto studijní zaměření musí žák v prvním přípravném ročníku absolvovat zároveň s prvním přípravným ročníkem studijního zaměření hudebního oboru se stejným názvem „Kolečko“. Náplní Kolečka jsou činnosti preferující komplexní hudebně estetický rozvoj dítěte, které zohledňují propojení všech oborů vyučovaných na ZUŠ (hudební, výtvarný, taneční, literárně dramatický). Jedná se o dvě vyučovací hodiny týdně (jedna v hudebním oboru, druhá v tanečním oboru). Hodnocení předmětu je na základě společného vystoupení žáků na závěr školního roku. Po jednoletém studiu Kolečka si žáci vyberou navazující přípravné studium v jednom z oborů vyučovaných na naší škole.

Studijní zaměření „Tanec“ je určeno dětem ve věku 5 – 7 let, které dávají přednost výhradně tanci. Toto studijní zaměření navazuje na základní studium I. stupně.

Učební plány

Přípravné studium „Kolečko“	Učební plán T-01
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku
	1.
Kolečko taneční	1 + 1[1)]
Celkový počet hodin v ročníku	2

Přípravné studium „Tanec“	Učební plán T-03	
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku	
	1.	2.
Přípravná taneční výchova	1	1
Celkový počet hodin v ročníku	1	1

Poznámky k učebním plánům

1) Studijní zaměření Kolečko musí žák v prvním roce studia absolvovat zároveň s prvním ročníkem přípravného studia Hudebního oboru (Kolečko hudební), viz kapitola 5.1.

2) Všechny ročníky přípravného studia jsou otevřeny od počtu 10 žáků.

KOLEČKO TANEČNÍ

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

1. ročník

ŽÁK:

- správně drží tělo
- orientuje se v prostoru, chodí, poskakuje, běhá
- zopakuje jednoduchý taneční krok, pohyb s rekvizitou (př. šátek)
- na slyšenou hudbu reaguje uvědomovaným rytmickým pohybem
- reprodukuje krátké texty se zabarvením v hlase (smutně, vesele, rozčileně …)
- přednese krátkou básničku
- přijímá a respektuje pravidla her

PŘÍPRAVNÁ TANEČNÍ VÝCHOVA

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

1. – 2. ročník

ŽÁK:

- předvede správné držení těla v základních polohách na místě i v základních prvcích pohybu z místa
- citlivě zapojí jednotlivé svalové oblasti a přiměřeně k anatomickým možnostem využívá pohyblivost v kloubech
- ukáže taneční chůzi, běh, poskočný krok, cval, pérování, přísunný a přeměnný krok
- předvede základní gymnastické prvky s dopomocí pedagoga (kotoul vpřed a vzad ze dřepu, svíčka z lehu vzadu)
- předvede pohyb v prostoru v různých drahách jednotlivě, ve dvojicích, trojicích, v zástupu
- předvede taneční krok s rekvizitou (šátek, kruh)
- předvede a vysvětlí správné držení těla v základních polohách na místě a v základních prvcích pohybu z místa

7.2. Studijní zaměření Tanec

Učební plány

Základní studium I. stupně								Učební plán T-03
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Celkem za 7 let
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Taneční průprava	1	1						2
Současný tanec			1	2	2	2	2	9
Klasický tanec			1	2	2	2	2	9
Lidový tanec			1					1
Taneční praxe	1	1						2
Celkový počet hodin v ročníku	2	2	3	4	4	4	4	**23**
Nepovinné předměty								
Taneční soubor			1	1	1	1	1	

Základní studium II. stupně						Učební plán T-04
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku					Celkem za 4 roky
	(př.)	1.	2.	3.	4.	
Současný tanec	(2)	2	2	2	2	8
Klasický tanec	(2)	2	2	2	2	8
Celkový počet hodin v ročníku	(4)	4	4	4	4	**16**
Nepovinné předměty						
Taneční soubor	(1)	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) Všechny ročníky prvního stupně jsou otevřeny od počtu 8 do 15 žáků. Druhý stupeň od 5 žáků.

2) V případě nižšího počtu žáků dojde ke spojení ročníků.

3) Kultura oblečení je nedílnou součástí výuky – žáci chodí do tanečních hodin v určeném tanečním oděvu.

TANEČNÍ PRŮPRAVA

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

1. – 2. ročník

ŽÁK:

- předvede zvýšenou celkovou sílu, pružnost, koordinaci a aktivní pohyblivost jednotlivých částí i celého těla
- předvede chůzi, běh, poskoky, cval, skoky, otáčky - v různých krátkých kombinacích a tanečních etudách
- předvede základní kroky lidových tanců ve 2/4 a 3/4 taktu (př. přísunný vpřed i stranou, polkový hladký vpřed, třídobý, dvojposkočný vpřed, krok poskočný)
- vyjádří hudební cítění a vnitřní citlivost
- orientuje se v prostoru (kruh, řada, zástup)
- pohybem reaguje na změny v hudbě
- provede základní gymnastické prvky (kotoul před i vzad ze dřepu i stoje, svíčka ze dřepu i stoje, průprava pro stoj na rukou a přemet stranou atd.)
- předvede rytmická cvičení, jednoduché lidové i umělé písně ve spojení s pohybem

TANEČNÍ PRAXE

1. ročník

ŽÁK:

- uplatní získané dovednosti z taneční průpravy

- předvede jednoduché lidové tance a taneční hry ve skupině bez i s náčiním (šátky, obruče, lehké míče)
- ukáže krátkou vazbu několika prvků dle zadání
- vysvětlí vybrané hudební pojmy
- v improvizaci ztvární spontánním způsobem náměty čerpané z přírody a pohádek

2. ročník

ŽÁK:

- uplatní získané dovednosti z taneční průpravy
- improvizuje na základě hudebního doprovodu korepetitora (rozhovor o tématu, náslech hudebního doprovodu)
- provede krátké taneční etudy z probraných prvků se změnou postavení v prostoru
- předvede lidové taneční hry a jednoduché lidové tance
- ve vazbách rozlišuje pohyb legatový, staccatový a švihový
- při improvizaci vyjádří náladu vycítěnou při poslechu hudebního doprovodu
- upozorní na správnost i chyby, které vidí u ostatních žáků
- reaguje pohybem na přípravu, frázování a závěr v hudbě

KLASICKÝ TANEC

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

3. ročník

ŽÁK:

- předvede základní prvky čelem k tyči, jednotlivé pozice paží u tyče i na volnosti (např. demi-plié, relevé, battement tendu en croix, grand-plié)
- předvede přípravné a první port de bras při cvičení u tyče i na volnosti
- provede jednoduché variace na volnosti s koordinovaným zapojením paží
- předvede průpravná cvičení pro skoky a prohlubuje techniku skoku s důrazem na dynamiku
- protáhne jednotlivé partie těla s důrazem na správné držení těla
- předvede zvýšenou pružnost páteře a rozsah v kyčelním kloubu
- ukáže základy rotační techniky na místě
- předvede pohyb v prostoru a prostorové vnímání sebe sama ve vztahu k ostatním tanečníkům
- využije základů tanečních technik v rámci improvizace se zapojením mimiky a gest a vyjádří náladu, emoce vycítěné při poslechu hudebního doprovodu
- tvořivě se zapojí do dětských tanečních a lidových her
- orientuje se v úvodu dějin tance a baletu

4. ročník

ŽÁK:

- uplatňuje základní prvky čelem a bokem k tyči
- předvede druhé a třetí port de bras
- orientuje se v épaulement na volnosti
- správně provede cvičení na rozsah dolních končetin, plasticitu trupu a paží
- předvede techniku skoku na místě i do prostoru, kratší skokové vazby
- využije rotační techniku na místě a s pohybem do prostoru
- předvede základní kroky lidových tanců ve dvou- a třídobém taktu propojené do tanečních celků
- provede složitější variace na volnosti s koordinovaným zapojením paží

5. – 7. ročník

ŽÁK:

- předvede základní cvičení u tyče (čelem i bokem), taktéž na volnosti
- zapojí koordinaci trupu, dolních a horních končetin s důrazem na vybudování svalové síly a stability
- vnímá smysl pro harmonický řád, čisté provedení a systematickou práci
- předvede pohybovou paměť, orientaci v prostoru, skokovou a rotační techniku
- kreativně přistoupí k tvorbě vlastních i zadaných tanečních témat v rámci improvizace
- předvede různé verze a varianty českých a moravských tanců
- vyjmenuje a použije základní odborné názvosloví
- uplatní svou vlastní tvorbu a individuální pohybový slovník
- orientuje se v dějinách tance a baletu – pokračování přehledu významných tanečníků, choreografů a hudebních skladatelů

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

přípravný ročník

ŽÁK:

- předvede složitější kombinace čelem i bokem k tyči, taktéž na volnosti
- uplatňuje pózy a figury klasického tance se zvýšenou náročností s ohledem na vlastní tělesné dispozice a to jak při cvičení u tyče tak na volnosti
- tvořivě přistoupí k vlastním i zadaným tanečním tématům
- orientuje se v základním odborném názvosloví

1. – 3. ročník

ŽÁK:

- předvede vyšší stupeň techniky klasického tance
- cvičení u tyče a na volnosti provede v rychlejším tempu a dbá na čistotu provedení
- předvede zvýšenou technickou náročnost vazeb prvků v adagiu, allegru a vyšší počet pirouettes
- vytváří trvalé vztahy mezi myšlením, pohybem a emocemi
- uplatní smysl pro výrazovou formu a styl tanečního pohybu v klasickém tanci
- orientuje se v dějinách světového baletního umění

4. ročník

ŽÁK:

- samostatně tvoří a spolupracuje s pedagogem
- interpretuje ukázky z klasických baletních děl

SOUČASNÝ TANEC

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

3. ročník

ŽÁK:

- předvede posílené jednotlivé svalové partie pro uvědomění si správného držení těla
- předvede protažení jednotlivých částí těla se zaměřením na kyčelní klouby a pružnost páteře
- předvede základy švihové techniky paží, trupu a dolních končetin
- pohybuje se a orientuje v prostoru (číslování sálu, rozdělení prostoru – diagonála, proudy)
- vyjmenuje a vysvětlí základní názvosloví
- použije své tvořivé schopnosti při práci ve skupině
- probranou látku využije ve vazbách a choreografiích s hudebním doprovodem vhodného žánru

- navodí pozitivní partnerské vztahy v malé skupině
- předvede základní principy techniky moderního tance José Limóna a aplikuje je v jednoduchých vazbách

4. ročník

ŽÁK:

- předvede švihovou techniku paží, trupu a dolních končetin
- pohybuje se v prostoru s důrazem na změny poloh (práce s těžištěm, dynamika pohybu)
- využije tvořivé schopnosti, smyslu pro vzájemnou pohybovou souhru a práci ve skupině
- předvede prostorové cítění (vnímání sebe sama ve vztahu k ostatním tanečníkům)
- použije zvolenou rekvizitu
- aplikuje probranou látku na hudební skladbu vhodného žánru a využívá základů tanečních technik v rámci improvizace
- předvede pohybovou paměť ve složitějších vazbách
- využije tanečních a pohybových zkušeností v praxi
- provede jednoduché variace či vazby složené z prvků – malé skoky, hmity horních končetin, napodobuje hmity těla v sedě i ve stoje vpřed i stranou a rolování páteře, převaly přes bok a páteř v jednoduchých vazbách
- základní principy techniky moderního tance José Limóna aplikuje je v jednoduchých variacích

5. – 7. ročník

ŽÁK:

- předvede rotační techniku v pohybu
- dodržuje a vyjmenuje zásady optimálního postavení těla při provádění pohybových úkolů
- rozliší vybrané techniky současného tance a uplatní jejich základní principy v praxi
- použije kreativní přístup při tvorbě vlastních i zadaných tanečních témat v rámci improvizace
- použije správné odborné názvosloví
- orientuje se v dějinách tance – vyjmenuje přehled významných tanečníků, choreografů a hudebních skladatelů
- propojí koordinaci, pohybovou paměť, stabilitu, orientaci v prostoru, skokovou a rotační techniku v pohybových vazbách
- orientuje se v hudební předloze a pohybově se vyjádří
- vypracuje kompozici pro jevištní provedení
- zhodnotí komunikační obsah choreografického díla
- prezentuje choreografickou tvorbu pedagoga
- rozlišuje a předvede dynamické stupně pohybu
- základní principy techniky moderního tance José Limóna aplikuje ve složitějších vazbách a variacích
- předvede základní principy a prvky techniky moderního tance Marthy Graham
- verbálně analyzuje předváděné taneční činnosti

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

přípravný ročník

ŽÁK:

- prohlubuje koordinaci, pohybovou paměť, stabilitu, orientaci v prostoru, skokovou a rotační techniku ve složitějších vazbách
- uplatňuje vybrané techniky současného tance
- kreativně se zapojuje při tvorbě vlastních i zadaných tanečních témat
- orientuje se v hudební předloze
- prezentuje choreografickou tvorbu
- provede skoky ve vyšší náročnosti

1. – 3. ročník

ŽÁK:

- využije specifik technik současného tance
- uplatní při tanečním projevu vztah mezi myšlením, pohybem a emocemi
- předvede smysl pro výrazovou formu a styl tanečního pohybu moderního tance
- diskuzí prokáže znalosti z vybraných kapitol dějin tance
- vysvětlí a předvede základní pravidla správného držení těla ve smyslu statickém i kynetickém

4. ročník

ŽÁK:

- předvede vazby s větší technickou a obsahovou náročností
- osobitě vyjádří zvolený námět při improvizaci
- rozliší prostorové, časové a pohybové vztahy
- připraví pro sebe i pro skupinu vypovídající autorskou choreografii a prezentuje ji
- uplatní získané dovednosti při hodnocení vlastního či jiného uměleckého díla a diskutuje o něm
- se samozřejmostí uplatní a vysvětlí správné návyky v používání svého těla
- navodí a udržuje správné pozitivní vztahy i ve větších celcích (skupinách)
- rozliší, prožívá a vnímá prostorové, časové a pohybové vztahy
- vysvětlí pojem přirozený (správný, zdravý) pohyb
- se samozřejmostí přijal řád frázování
- využívá výtvarna, vyžije ho jako součást taneční tvorby (kostým, rekvizita, scéna, světla)
- vědomě používá různá tempa včetně zrychlování, zpomalování, umí pracovat s pauzou
- použije svůj vlastní pohybový slovník
- tvořivě přistupuje ke ztvárnění hudebních a nehudebních podnětů

LIDOVÝ TANEC

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

3. ročník

ŽÁK:

- předvede základní kroky lidových tanců ve dvoudobém a třídobém taktu (např. dvojpolka, polkový krok hladký v točení, valčíkový krok, základní krok české mazurky, základní kroky českého polonézu, krok sousedské hladké, kalamajkové příklepy…)
- pohybem a mimikou vyjádří náladu, emoce spojené s poslechem hudebního doprovodu
- předvede jednoduchá taneční pásma s lidovou tématikou
- vybere patřičný prvek podle charakteru hudby a aplikuje ho v lidovém tanci

TANEČNÍ SOUBOR

Je určen pro výběr žáků (3. - 7. ročník I. stupně, přípravný ročník - 4. ročník II. stupně), prohlubuje jejich taneční schopnosti ve vybrané taneční technice dle dispozic žáka, podporuje tvořivost a autorské projekty žáků.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

3. – 7. ročník

ŽÁK:

- použije při tvorbě prvky z probraných tanečních technik
- aktivně se podílí na přípravě společných choreografií podle svých pohybových a osobnostních dispozic
- uplatňuje získané dovednosti ve svém vlastním uměleckém projevu

- uvědomuje si svoji roli ve skupině a je za ni zodpovědný jak při procesu vzniku, tak i při samotné interpretaci
- citlivě pracuje ve dvojici ve fyzickém kontaktu

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

přípravný ročník

ŽÁK:

- kreativně se podílí na choreografické tvorbě
- prezentuje složitější choreografickou práci pedagoga
- uplatňuje prvky a principy z probraných tanečních technik ve své i zadané tvorbě

1. – 3. ročník

ŽÁK:

- samostatně vytvoří vlastní choreografii pro sólový výstup i skupinu
- vnímá hudební, výtvarnou i pohybovou složku taneční choreografie
- použije zvolené téma, námět v hlubším kontextu a tvořivě s ním pracuje

4. ročník

ŽÁK:

- předvede svůj absolventský výstup sólově, v duetu nebo skupině dle vlastního výběru či zadání učitele v technice klasického nebo současného tance
- obhájí výběr tématu, pohybový slovník a zvolený hudební podklad
- prezentuje připravenou choreografii (projekt) na veřejnosti při interním nebo školním představení

7.3. Studium pro dospělé a Umělecká praxe tanečního oboru

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitelka školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Zvláštní studijní zaměření s názvem Umělecká praxe tanečního oboru je vytvořeno pro studenty maturitních ročníků, kteří jsou absolventy II. stupně studijního zaměření Tanec. Tito žáci se na naší škole připravují např. ke studiu na umělecké typy vysokých škol. Jsou důležitou součástí kolektivů, svoje zkušenosti předávají mladším spolužákům. Pro tyto žáky je v třídní knize vytvořen individuální plán práce.

Umělecká praxe tanečního oboru (II. stupeň)					Učební plán T-05
Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkem za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Současný tanec	2	2	2	2	8
Klasický tanec	2	2	2	2	8
Celkový počet hodin v ročníku	4	4	4	4	**16**
Nepovinné předměty					
Taneční soubor	1	1	1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) Výuka probíhá ve skupině od 5 žáků.

2) V případě nižšího počtu žáků dojde ke spojení ročníků.

3) Kultura oblečení je nedílnou součástí výuky – žáci chodí do tanečních hodin v určeném tanečním oděvu.

8. VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ DRAMATICKÉHO OBORU

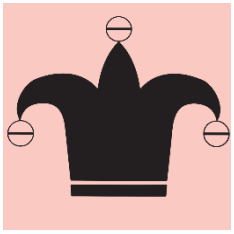

Charakteristika

MOTTO: ….divadlo je život a zase jde *do života…* J. K. Tyl

Dramatická výchova vychází z divadelní (dramatické) tvorby. Nejde však jen o použití prvoplánové-tj. reprodukování divadelních her a jednotlivých scének. Především rozvíjí city, emocionalitu a sebepoznávání. Získá-li člověk schopnost rozumět své individualitě, svým citům, emocím, prohlubuje-li svou empatii k okolnímu prostředí, bude jeho začlenění do současné společnosti daleko snazší. Schopnost jednat s lidmi je základním výstupem tohoto oboru.

Základním stavebním pilířem oboru je neustálé rozvíjení invence žáků, ať už formou literární (dramatické) tvorby, tak její prezentace před publikem v individuálním projevu (Umělecký přednes) i v kolektivní tvorbě. Studium Herecké výchovy tvoří syntézu základu herectví, jevištního pohybu, práce v souboru a dějin divadla.

Od prvních „hereckých krůčků“ se žáci postupně seznamují (formou dramatické hry), s rytmem, prostředím, se svým tělem, mimikou, emocemi, a tím si v sobě utváří první základní herecké vyjadřovací prostředky, které v dalších letech studia obohatí a rozvinou ve schopnost ztvárnit hereckou postavu, převzít její vnější i vnitřní cítění a tím vytvořit absolutní souznění s daným dramatickým tématem.

Dramatické modelové situace jednotlivých divadelních úkolů si žák přenáší do „normálního života“ a jejich řešení v reálném životě je potom snazší. Tím se stává studium literárně dramatického oboru velmi potřebným pro dnešní dobu, náš svět, který nás obklopuje.

Organizace studia

- 5 – 7 let přípravné studium
- 7 – 14 let sedmiletý I. stupeň základního studia
- 14 – 18 let čtyřletý II. stupeň základního studia
  (s možností jednoletého přípravného studia II. stupně)
- od 18 let studium pro dospělé

8.1. Přípravné studium

Přípravné studium je na naší škole dvouleté, navazuje na základní studium I. stupně. Výstupy a hodinové dotace jsou uvedeny v následující kapitole (8.2.).

8.2. Studijní zaměření Herectví

Učební plány

Základní studium I. stupně — Učební plán D-02

Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku								Celkem za 7 let
	(1. a 2. př. r.)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Přípravná dramatika	(1)								
Základy dramatiky		1	1						2
Herecká výchova				2	2,5	2,5	2,5	2,5	12
Umělecký přednes a literární tvorba					1	1	1	1	4
Celkový počet hodin v ročníku	(1)	1	1	2	3,5	3,5	3,5	3,5	**18**
Nepovinné předměty									
Umělecký přednes a literární tvorba		1	1	1					

Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku					Celkem za 4 roky
	(1. př.)[2)]	1.	2.	3.	4.	
Herecká výchova	(2)	2,5	2,5	2,5	2,5	10
Umělecký přednes a literární tvorba		1	1			2
Celkový počet hodin v ročníku	(2)	3,5	3,5	2,5	2,5	**12**
Nepovinné předměty						
Umělecký přednes a literární tvorba	(1)			1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) Výuka se organizuje ve skupině 5 - 10 žáků, v předmětu Umělecký přednes a literární tvorba ve skupině 2 – 4 žáci.

2) Žáci, kteří nedosáhli věkové hranice 14 let, mají před studiem II. stupně možnost navštěvovat přípravné studium.

PŘÍPRAVNÁ DRAMATIKA

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

1. a 2. ročník

ŽÁK:

- aktivně se uvolní
- účastní se kolektivní hry
- vnímá hudbu, její charakter a rytmus
- soustředí se a pohotově reaguje
- orientuje se ve vymezeném prostoru
- uplatní základy artikulace a dechových cvičení
- slovně i pohybově ztvární jednotlivé nálady
- rozliší stav napětí a uvolnění

ZÁKLADY DRAMATIKY

1. ročník

ŽÁK:

- vnímá ostatní členy skupiny a v rámci hry na ně reaguje
- pohybově reaguje na jednotlivé změny rytmu
- jednoduchým slovním vyjádřením reprodukuje děj pohádkového příběhu
- orientuje se ve vytyčeném jevištním prostoru
- aktivně se uvolní pomocí cviků
- orientuje se ve formě základních prostorových útvarů (kruh, řada, zástup)

2. ročník

ŽÁK:

- využije říkadel k vyslovování všech hlásek
- předvede jednoduché fyzické ztvárnění postavy (ježibaba-skloněná záda, král-rovný postoj)
- pohybově improvizuje na dané téma
- pohybově ztvární jednotlivé nálady

HERECKÁ VÝCHOVA

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

3. ročník

ŽÁK:

- předvede pantomimickou etudu na zadané téma
- předvede verbální etudu na zadané téma
- propojí zadané slovní výrazy a ztvární je v dramatické etudě
- využije prvků stylizace a použije je v konkrétních dramatických úkolech
- zapojí se do kolektivní hry
- využije kontaktu s partnerem v rámci dramatické hry
- předvede základní škálu gestikulace a použije ji (převedení gest na čísla)
- předvede základy správného pohybu po jevišti (diagonála, oblouk)
- vytvoří choreografii na daný hudební námět
- předvede základní pohyb divadelního scénického šermu – přísun, výpad
- ukáže tři základní útoky a krytí scénického šermu (prima, sekunda, tercie)

4. ročník

ŽÁK:

- v jednoduchých etudách navazuje kontakt s partnerem a vyjadřuje k němu vztah
- přizpůsobí své herecké jednání změně zadaných okolností (místo, prostředí, situace)
- předvede základní škálu gestikulace-převedení gest na čísla
- diskutuje na zadané tématem a vyhledá vhodné prostředky pro jeho sdělení
- vytvoří (na jednotlivé náměty) písemnou formou literární text
- písemnou formou pointuje příběh
- na daný námět napíše báseň
- předvede při herecké akci základy pohybu po jevišti - diagonála, oblouk
- začlení svou hereckou postavu do dramatického celku a přizpůsobí se dramatickému jednání skupiny
- předvede jevištní (bezpečný) pád
- předvede základní akrobatické prvky - skok, stojka, kotoul, přemet
- vytvoří soubojovou etudu a prezentuje ji
- předvede základní (bezpečný) pohyb při použití divadelní facky a úderu

5. ročník

ŽÁK:

- využije při své interpretaci dramatického příběhu reálných a imaginárních rekvizit
- vcítí se do dramatické postavy a jedná v daných okolnostech
- pamatuje si aranžmá pohybu na jevišti a opakuje jej bez chyby
- ztvární jednoduchý dějový příběh v jednotlivých žánrech (komedie, tragédie, muzikál, loutkové divadlo, horor, romantický příběh)
- písemnou formou realizuje dramatizaci literárního námětu
- rozvíjí autentický písemný projev rozšiřováním a prohlubováním svých dovedností
- rozliší jednotlivé stavební prvky dramatického scénáře
- vytvoří základní rozbor dramatického textu a jeho následné aranžmá

- vytvoří režii daných dramatických úkolů

6. ročník

ŽÁK:

- při své interpretaci využije prvků stylizace a uplatní je v kolektivní hře
- předvede znalosti správné artikulace ke srozumitelnému verbálnímu projevu
- použije vhodně rekvizitu
- předvede základní škálu gestikulace
- zpracuje dramatickou postavu dle daného námětu
- použije a rozliší vnější a vnitřní výrazové prostředky při ztvárnění postavy
- předvede vlastní tvůrčí potenciál
- vědomě užívá nabytých znalostí a dovedností při hereckém zpracování dramatické postavy
- vysvětlí význam spolupráce nad zpracováním dramatického textu
- zařadí jednotlivé dramatické texty do dobových souvislostí
- diskuzí prokáže orientaci v jednotlivých obdobích

7. ročník

ŽÁK:

- vědomě vede artikulační rozcvičku
- představí (na různých modelových situacích) variabilnost hereckého zpracování
- použije gradaci v jednotlivých dramatických úkolech
- vytvoří režii jednotlivých dramatických výstupů
- vede dramatický, improvizovaný dialog s partnerem a graduje jej
- realizuje (režijně) dramatický dialog
- vytvoří dramatickou postavu v absolventském představení
- představí historii a vývoj techniky hereckého projevu
- představí historii divadelního kostýmu
- zařadí hlavní představitele dramatu do jednotlivých období

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

přípravný ročník

ŽÁK:

- vědomě vede rozcvičku artikulace a pohybu
- používá gradaci v jednotlivých dramatických úkolech
- vede dramatický, improvizovaný dialog s partnerem
- využívá rekvizitu a vhodně jí používá
- předvede základní škálu gestikulace
- používá a rozlišuje vnější a vnitřní výrazové prostředky při ztvárnění postavy
- pamatuje si aranžmá pohybu na jevišti a opakuje jej bez chyby
- začlení svou hereckou postavu do dramatického celku a přizpůsobí se dram. jednání skupiny
- osobitě rozvíjí vlastní tvůrčí potenciál
- vytvoří dramatickou postavu v divadelním představení
- při prezentaci divadelního výstupu používá zásad správnosti pohybu po jevišti (krytí, diagonála, oblouk, poklek)
- vytvoří základní rozbor dramatického textu a jeho následné aranžmá

1. ročník

ŽÁK:

- použije při své interpretaci samostatně vybrané předlohy
- předvede zásady správné artikulace (nasazení a koncovky slov, dikce)
- předvede konkrétní herecké sdělení s využitím výrazových prostředků
- v dialogu reaguje na jednotlivé změny situace (dle partnera)

- představí dramatickou roli v rámci ročníkového představení
- představí a provede rozbor situací jednotlivých dramatických textů
- při režii divadelního výstupu použije zásad správnosti pohybu po jevišti (krytí, diagonála, oblouk, poklek)
- na vybraném dramatickém díle prezentuje dobu, styl, souvislosti
- představí základní díla světové dramatiky

2. ročník

ŽÁK:
- pracuje s pauzou
- zpracuje (písemně i ústně) vnitřní a vnější jednání postavy
- realizuje (písemně i ústně) rozbor a aranžmá daného dramatického textu
- předvede monolog z klasického dramatického díla
- představí dramatickou roli v rámci ročníkového představení
- realizuje režii dramatického dialogu
- představí historii a vývoj herectví
- zařadí jednotlivá dramatická díla do dobových souvislostí
- rozhovorem prokáže znalost historie českého divadelnictví

3. ročník

ŽÁK:
- předvede dramatický monolog z klasického díla
- interpretuje a převede daný dialog do jednotlivých žánrů: komedie, tragédie, loutkové divadlo, muzikál, horor
- praktikuje techniku hereckého střihu (rychlá změna situace a nálady dialogu)
- předvede a uplatní zásady správné artikulace v daném dramatickém textu
- předvede základní škálu gestikulačních prostředků a začlení je do výstupu
- předvede dramatickou roli v rámci ročníkového představení
- představí dialog dle vlastního výběru
- přijímá kritiku a zhodnotí jednotlivé části vytvořeného dramatického výstupu

4. ročník

ŽÁK:
- využije při interpretaci dramatického textu všech dostupných hereckých prostředků
- účinkuje v dramatické postavě v rámci absolventského představení
- vytvoří rozbor dramatického textu a zpracuje aranžmá pohybu
- přizpůsobí své herecké jednání změně zadaných okolností (místo, situace, prostředí) předvede dramatickou roli v rámci absolventského představení
- realizuje vlastní režii vybraného dramatického výstupu

UMĚLECKÝ PŘEDNES A LITERÁRNÍ TVORBA

I. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

3. ročník

ŽÁK:
- převypráví jednoduchý příběh
- rozliší charakter jednotlivých postav a vyjádří osobní vztah k tématu předlohy
- pod vedením předvede základní mluvní a dechové dovednosti

4. ročník

ŽÁK:
- interpretuje jednoduchý text (poezie, próza)
- předvede správný sebecit v dechových, hlasových a artikulačních cvičeních

- předvede a rozpozná práci s rytmem, dynamikou a napětím mluvního projevu

5. ročník

ŽÁK:

- ve spolupráci s učitelem vybere vhodný přednesový text
- vyjádří myšlenku autorova textu, obhájí vlastní postoj
- prokáže orientaci v kompozici textu
- při práci s textem vyhledá vhodné výrazové prostředky
- využije správné technické návyky (aktivita mluvidel, hlasová rezonance, dechová opora)

6. ročník

ŽÁK:

- ve spolupráci s učitelem vhodně vybere předlohu pro individuální tvorbu
- obhájí svůj interpretační postoj
- předvede práci s frázováním, temporytmem, přízvuky, pauzami, intonací a dynamikou

7. ročník

ŽÁK:

- ve spolupráci s učitelem vybere vhodný text pro individuální tvorbu, tvořivě ho s osobním zaujetím interpretuje
- předvede vědomou práci s nabytými mluvními, hlasovými a přednesovými dovednostmi
- vyjmenuje zásady hlasové hygieny
- zhodnotí svůj výkon i ostatních

II. STUPEŇ ZÁKLADNÍHO STUDIA

přípravný ročník

ŽÁK:

- tvořivě s osobním zaujetím interpretuje vybraný text
- předvede a vyjmenuje zásady práce s dechem, rezonančně-artikulačním ústrojím
- předvede práci s kompozičními principy (vědomí celku)
- použije škálu výrazových prostředků
- vyjmenuje základní zásady české výslovnosti, předvede jejich uplatnění

1. a 2. ročník

ŽÁK:

- samostatně analyzuje textovou předlohu
- využije výrazové prostředky k interpretaci zvoleného textu (akcent, pauza, intonace, tempo, rytmus, dynamika, gradace)
- předvede práci s mimikou a gesty
- obhájí výstavbu a členění své interpretace zvoleného textu
- předvede dechové a artikulační cvičení a další hlasové možnosti

3. a 4. ročník

ŽÁK:

- vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu
- svojí interpretací vyjádří osobitý vztah k tématu textu
- samostatně vybere výrazové prostředky k interpretaci textu

8.3. Studium pro dospělé a Umělecká praxe LDO

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitelka školy na základě individuálního plánu výuky (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Zvláštní studijní zaměření s názvem Umělecká praxe LDO je vytvořeno pro studenty maturitních ročníků, kteří jsou absolventy II. stupně studijního zaměření Herectví. Tito žáci se na naší škole připravují např. ke studiu na umělecké typy vysokých škol. Jsou důležitou součástí kolektivů, svoje zkušenosti předávají mladším spolužákům. Pro tyto žáky je v třídní knize vytvořen individuální plán práce.

Umělecká praxe LDO (II. stupeň) Učební plán D-04

Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Celkem za 4 roky
	1.	2.	3.	4.	
Herecká výchova	2,5	2,5	2,5	2,5	10
Umělecký přednes a literární tvorba	1	1			2
Celkový počet hodin v ročníku	3,5	3,5	2,5	2,5	**12**
Nepovinné předměty					
Umělecký přednes a literární tvorba			1	1	

Poznámky k učebním plánům

1) Výuka se organizuje ve skupině 5 - 10 žáků, v předmětu Umělecký přednes a literární tvorba ve skupině 2 – 4 žáci.

9. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Naše škola je připravena vzdělávat i diagnostikované děti se zdravotním postižením, se zdravotním a sociálním znevýhodněním.

Tito zájemci o studium musí prokázat předpoklady pro přijetí ke studiu při řádném přijímacím řízení. Škola dále postupuje dle právních předpisů, tzn. Školského zákona a Vyhlášky č. 73/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Pro tyto žáky je vytvářen individuální vzdělávací plán, který není součástí ŠVP. Zpravidla je vypracován na jeden školní rok. Do budovy, kde škola sídlí, je vybudován bezbariérový vstup s možností použití výtahu.

U handicapovaných žáků, kteří nejsou oficiálně diagnostikováni pedagogicko-psychologickou poradnou, není individuální vzdělávací plán povolen a tito žáci se řídí výstupy ŠVP.

10.VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Pojmem *mimořádně nadaného dítěte* se rozumí dítě, které je odborně diagnostikováno pedagogicko-psychologickou poradnou. Na základě žádosti zákonných zástupců, diagnostiky a potvrzení pedagogicko-psychologické poradny, může škola mimořádně nadaného žáka přijmout a vytvořit mu individuální vzdělávací plán. Tento plán je vytvořen na období jednoho školního roku a není součástí ŠVP. Tyto děti lze přijmout od věku čtyř let.

Škola u těchto žáků postupuje podle Školského zákona a Vyhlášky č. 73/2005 Sb.

Na naší škole se častěji setkáváme s *žáky mimořádně talentovanými*. Jedná se o děti, které dosahují ve svém oboru nadprůměrných výsledků, než ostatní žáci. Častěji veřejně vystupují, pečlivěji se připravují na výuku, v soutěžích dosahují dobrých výsledků. Těmto žákům umožňujeme tzv. zvýšenou hodinovou dotaci za dodržení několika pravidel:

- žáka navrhuje jako talentovaného třídní učitel
- žák musí být schválen uměleckou radou ZUŠ jako talentovaný
- pokud je to v ekonomických možnostech školy, ředitelka školy rozhodne o zvýšení hodinové dotace

11.HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

11.1. Zásady a způsob hodnocení žáků

Hodnocení žáků na naší škole je:

- motivační
- komplexní, bereme ohled na individuální a povahové vlastnosti žáka
- vede k zodpovědnosti za vlastní práci

Klasifikace probíhá dle vyhlášky č 71/2005 (stupeň 1-4). Škola využívá k hodnocení i tzv. mezistupně (mínusy, lomítka).

11.2. Zásady hodnocení

- přístup žáka
- domácí příprava
- iniciativa v hodině
- pokrok v rámci osobního maxima

- vlastní prezentace
- sebehodnocení
- práce a zapojení v kolektivu
- zodpovědnost za svou práci
- ohled na individuální a povahové vlastnosti žáka
- ohled na fyzické dispozice žáka
- zvládnutí výstupů vyučovaných předmětů

11.2.1. Způsob hodnocení

a) dílčí

- slovní hodnocení
- průběžná klasifikace
- sebehodnocení žáků
- porovnávání výkonů
- pozorování práce a chování žáka
- spolupráce s rodiči (konzultace, rodičovské schůzky)
- diskuze se žáky
- písemné zkoušení
- pololetní přehrávka

b) závěrečné

- postupové zkoušky

  V **hudebním** oboru probíhají postupové zkoušky v závěru školního roku (od postupových zkoušek mohou být osvobozeni žáci, kteří se zúčastnili krajských kol soutěží ZUŠ nebo jiných význačných soutěží – o osvobození rozhoduje na základě doporučení umělecké rady ředitelka školy). Rychnovský dětský sbor vykonává postupové zkoušky v rámci závěrečných vystoupení a koncertů. V **tanečním** a **literárně dramatickém** oboru je postupová zkouška realizována závěrečným vystoupením, ve **výtvarném** oboru vytvořením závěrečné práce.

  V případě nemoci žáka nebo jiného závažného důvodu je možno postupovou zkoušku vykonat v náhradním termínu po dohodě s třídním učitelem a ředitelkou školy.
- veřejné absolventské vystoupení, absolventská práce
- komisionální zkoušky pro žáky, kteří byli uvolněni z výuky hudební nauky
- „Kolečko“ je ukončeno závěrečným veřejným vystoupením
- závěrečná klasifikace (vysvědčení na konci I. a II. pololetí)

11.3. Talentové zkoušky

Talentové zkoušky jsou oznámeny nejpozději 14 dnů před termínem konání. Zájemci o přípravné studium (5 – 7 let) se představí v krátkém nenáročném rozhovoru za doprovodu rodičů, starší uchazeči vykonají talentovou zkoušku před dvoučlennou přijímací komisí, kterou jmenuje ředitelka školy. Zkouška trvá přibližně 5-10 minut. Při hodnocení používáme známkovací systém (stupeň 1 – 5). Výsledky talentových zkoušek budou zveřejněny pod přidělenými kódy uchazečů v ZUŠ a na webových stránkách školy. Ve všech oborech budou uchazeči prokazovat předpoklady ke vzdělání, které jsou popsány níže.

11.3.1. Přípravné studium

Do přípravného studia přijímáme uchazeče, kteří prokáží předpoklady ke vzdělání:

Hudební obor a Kolečko (pětileté děti)
- schopnost soustředit se na činnost
- aktivita a zájem
- zazpívat píseň lidovou nebo umělou
- zopakovat rytmický úryvek (2-4 takty)
- sluchová analýza (nahlas x potichu, rychle x pomalu, vysoko x nízko)

Literárně dramatický obor
- rytmus (vytleskání předvedeného rytmu)
- komunikace (dle rozhovoru s učitelem)
- zpěv (1 lidová píseň)
- básnička (1 báseň, říkadlo)
- pohyb (opakování jednoduchého tanečního kroku)

Výtvarný obor
- kresba a malba z představy

Taneční obor
- pohyb v prostoru: chůze, poskok, běh – s hudebním doprovodem
- rytmus: tleskání – rytmická cvičení, písnička dle vlastního výběru
- rozsahy: sed roznožný s předklonem, vytočení v kyčlích, sed rovný s předklonem
- tvořivost: tanec s rekvizitou na zadaný hudební doprovod

11.3.2. Základní studium I. a II. stupně

Hudební obor

I. stupeň
- fyzické předpoklady pro zvolený hudební nástroj
- schopnost soustředit se na činnost
- aktivita a zájem
- zazpívat píseň lidovou nebo umělou
- zopakovat rytmický úryvek (2-4 takty)
- sluchová analýza (nahlas x potichu, rychle x pomalu, vysoko x nízko)

II. stupeň
- fyzické předpoklady pro zvolený hudební nástroj
- aktivita a zájem
- zazpívat píseň lidovou nebo umělou
- zopakovat melodicko-rytmický úryvek
- sluchová analýza (DUR x moll, dvojzvuk x trojzvuk, vzestupná x sestupná melodie, ad.)

Literárně dramatický obor

I. stupeň:
- rytmus (vytleskání předvedeného rytmu)
- komunikace (dle rozhovoru s učitelem)
- zpěv (1 lidová píseň)
- báseň (1 básnička)
- pohyb (improvizovaný taneční pohyb na hudbu)

II. stupeň:
- rytmus a pohyb (předvedení taneční kreace dle daného rytmu a rytmických změn)

- zpěv (1 píseň dle vlastního výběru)
- přednes (1 báseň dle vlastního výběru + přednes zadaného textu básně)

Výtvarný obor

- doporučujeme přinést vlastní práce

Žáci do 10 let:
- dokreslení lineární předlohy
- barevná kresba dle fantazie

Žáci nad 10 let:
- ilustrace na dané téma
- barevná kompozice

Taneční obor
- pohyb v prostoru: chůze, poskok, běh – s hudebním doprovodem
- rytmus: tleskání – rytmická cvičení, písnička dle vlastního výběru
- rozsahy: sed roznožný s předklonem, vytočení v kyčlích, sed rovný s předklonem
- tvořivost: tanec s rekvizitou na zadaný hudební doprovod

11.4. Oblasti vlastního hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy probíhá ve dvouletých cyklech a zabývá se především těmito oblastmi:
- podmínky vzdělávání
- průběh vzdělávání
- podpora školy žákům a studentům
- spolupráce s rodiči
- vzájemný vliv vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- řízení školy
- kvalita personální práce
- úroveň výsledků práce školy
- ekonomická situace školy

Nástroje vlastního hodnocení školy:
- dotazníky pro žáky, rodiče a učitele
- rozhovory s žáky, rodiči, učiteli
- hospitační činnost vedení školy
- dokumentace školy
- poznatky z kontrolní činnosti (ČŠI, zřizovatel ad.)